
T.C.
AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ
TIP FAKÜLTESİ

ULUSAL
TIP EĞİTİMİ AKREDİTASYONU
ÖZ DEĞERLENDİRME RAPORU

ANTALYA, 2010

İÇİNDEKİLER

Sayfa No

Genel Tanıtım	IV
Alt Komisyonlar	V
Öz Değerlendirme Komitesi Üyelerinin Tıp Fakültesindeki Görevleri	VII
Ziyaret Ekibi Üyelerinin Ziyaret Öncesi İletişim Kuracağı Sorumlu Kişinin Adı, Telefon, Faks Numarası ve E-Posta Adresi	VIII
Mezuniyet Öncesi Ulusal Tıp Eğitimi Standartlarının Karşılama Durumu	IX
Değerlendirme Özeti	X
Öz Değerlendirme Raporu Hazırlama Süreci	XI
Süreç Değerlendirmesi	XIV
1. Amaç ve Hedefler	1
1.1. Tıp Fakültesi Amaç ve Hedefleri	1
1.2. Eğitim Programının Amaç ve Hedefleri	3
1.3. Eğitim Amaç ve Hedeflerinin Duyurulması	20
1.4. Eğitim Amaç ve Hedeflerinin Tanımlanmasında Paydaş Katılımı	21
1.5. Eğitim Programının Düzenlenmesinde ve Uygulanmasında Özerklik	23
2. Eğitim Programı	25
2.1. Eğitim Programı ve Öğretim Yöntemleri	24
2.2. Tıp Fakültesi Eğitim Programının Temel Özellikleri	32
2.3. Eğitim Programının Topluma Yönelik / Topluma Dayalı Özellikleri	34
2.4. Eğitim Programlarında Bilimsel Yöntem ve İlkeler ile Kanıta Dayalı Tıbbi Yer Verilmesi	36
2.5. Eğitim Programının Entegrasyonu	38
2.6. Öğrencilerin Sahip Olması Gereken Yetkinlikler	39
2.7. Eğitim Programının Ulusal Çekirdek Müfredatına Uygunluğu	47

	<u>Sayfa No</u>
2.8. Öğrenciyi Mezuniyet Sonrası Eğitim ve Çalışma Koşullarına Hazırlama	48
3. Öğrencilerin Değerlendirilmesi	50
3.1. Ölçme Değerlendirme Yöntemlerinin Belirlenmesi ve Duyurulması	50
3.2. Ölçme Değerlendirme Yöntemlerinin Yıllara ve Aşamalara Göre Tanımlanması	55
3.3. Ölçme Değerlendirmede Çoklu ve Güncel Yöntem ve Gereç Kullanımı	57
3.4. Ölçme Değerlendirme Yöntemlerinin Geçerlik ve Güvenirliği	59
3.5. Ölçme Değerlendirme Yöntemlerinin Öğrenmeyi Desteklemesi	61
4. Öğrenciler	63
4.1. Öğrenci Seçimi, Alımı ve Sayısı Konularında İzlenen Politika	63
4.2. Öğrenci Temsiliyeti	65
4.3. Öğrencilere Yönelik Danışmanlık Hizmetleri	66
4.4. Sosyal, Kültürel, Sanatsal ve Sportif Olanaklar	67
4.5. Öğrencilerle Sürekli ve Düzenli İletişim	72
5. Program Değerlendirme	73
5.1. Program Değerlendirme Sistemi	73
5.2. Program Değerlendirme Sonuçlarının Paylaşım ve Kullanımı	76
6. Öğretim Elemanları (Akademik Kadro)	77
6.1. Akademik Kadro Politikası	79
6.2. Öğretim Elemanı Seçim, Atama ve Yükseltmeleri	78
6.3. Öğretim Elemanlarının Görev ve Sorumlulukları	80
6.4. Eğitici Gelişim Programları	82

	<u>Sayfa No</u>
6.5. Öğretim Elemanlarının Sürekli Mesleki Gelişimi	84
7. Tıp Fakültesi Eğitsel Kaynak ve Olanakları	85
7.1. Akademik Birim, Altyapı ve Olanaklar	85
7.2. Klinik Eğitim Ortamı ve Fırsatları	90
7.3. Araştırma Eğitimi Fırsatları	95
7.4. Mali Kaynaklar	99
7.5. Ulusal ve Uluslararası İşbirliği	100
8. Yönetim ve Yürütme	101
8.1. Tıp Fakültesi Yönetim Yapısı	101
8.2. Eğitim Yönetimi Örgütlenmesi	102
8.3. Eğitim Örgütlenmesi Destek Yapısı	104
8.4. Yönetim Kadrosu	105
8.5. Öğretim Elemanları Arası Uyum ve İşbirliği	107
9. Sürekli Yenilenme ve Gelişim	109
Ekler Listesi	111

A. GENEL TANITIM

- **Üniversitenin adı** : Akdeniz Üniversitesi
- **Rektörün adı** : Prof. Dr. İsrail KURTCEPHE
- **Fakültenin adı** : Akdeniz Üniversitesi Tıp Fakültesi
- **Dekanın adı** : Prof. Dr. H.Timur SİNDEL (26 Mayıs 2009 – 06 Temmuz 2010)
Prof. Dr. Oktay DİNÇ (22 Temmuz 2010 – Devam Ediyor)

• **Öz değerlendirme komitesi üyelerinin ad ve görevleri:**

Öz Değerlendirme Koordinatörü: Prof. Dr. Utku Şenol

Komisyon Evrakları Genel Sekreteri: Zeynep İçel

A.1. Alt Komisyonlar:

1. Amaç ve Hedefler

Prof. Dr. Sema Akçürin

Doç. Dr. Erkan Çoban

Doç. Dr. Cem Oktay

Yrd. Doç. Dr. Yeşim Şenol

Şerife Tiker

Nur Sargın

Pırıl Erbay

2. Eğitim Programı

Prof. Dr. Sema Akçürin

Doç. Dr. Erkan Çoban

Doç. Dr. Cem Oktay

Yrd. Doç. Dr. Yeşim Şenol

Nur Sargın

Şerife Tiker

Pelin Kılıçkaya

3. Öğrencilerin Değerlendirmesi

Doç. Dr. Erol Gürpınar

Yrd. Doç. Dr. Cem Boneval

Yrd. Doç. Dr. Hakan Gülkesen

Yrd. Doç. Dr. Cahit Nacitarhan

Dr. Özgür Cengiz

Kadriye Okyay

Burak Korkmaz

4. Öğrenciler

Doç. Dr. Erol Gürpınar

Yrd. Doç. Dr. Cem Boneval

Yrd. Doç. Dr. Hakan Gülkesen

Yrd. Doç. Dr. Cahit Nacitarhan

Dr. Özgür Cengiz

Yusuf Ülger

Başak Güzel

Egemen Şen

5. Program Değerlendirme

Prof. Dr. Ertan Yılmaz
Prof. Dr. Gülay z bilim
Yrd. Doç. Dr. Derya Mutlu
Yrd. Doç. Dr. Neğe Zayim
Gülderen Bilgiç
Zahid nc
Dr. Sümer Mamaklı
Dr. Ömer Çayırılı

7. Eğitsel Kaynaklar ve Olanaklar

Prof. Dr. Levent Dönmez
Prof. Dr. Dilek olak
Prof. Dr. Tülay zdemir
Yrd. Doç. Dr. Mehtap Türkay
F. Aynur Tiker
Eren Halaç

9. Sürekli Yenilenme ve Gelişim

Prof. Dr. Levent Dönmez
Prof. Dr. Dilek olak
Yrd. Doç. Dr. Mehtap Türkay
F. Aynur Tiker
Pelin Kılıçkaya

6. Öğretim Elemanları (Akademik Kadro)

Prof. Dr. Gülay z bilim
Prof. Dr. Ertan Yılmaz
Yrd. Doç. Dr. Derya Mutlu
Yrd. Doç. Dr. Neğe Zayim
Dr. Sümer Mamaklı
Dr. Ömer Çayırılı
A. Hakan Genę
Aslıhan Kara

8. Yönetim ve Yürütme

Prof. Dr. Levent Dönmez
Prof. Dr. Dilek olak
Yrd. Doç. Dr. Mehtap Türkay
İsmet lk Yalęın
Simge Kpk

A.2. Özdeğerlendirme Komitesi Üyelerinin Tıp Fakültesindeki Görevleri

Prof. Dr. Sema AKÇURİN	Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı Öğr. Üyesi
Prof. Dr. Dilek ÇOLAK	Tıbbi Mikrobiyoloji Anabilim Dalı Öğr. Üyesi
Prof. Dr. Levent DÖNMEZ	Tıp Eğitimi Anabilim Dalı Öğr. Üyesi
Prof. Dr. Gülay ÖZBİLİM	Tıbbi Patoloji Anabilim Dalı Öğr. Üyesi
Prof. Dr. Tülay ÖZDEMİR	Göğüs Hastalıkları Anabilim Dalı Öğr. Üyesi
Prof. Dr. Utku ŞENOL	Radyoloji Anabilim Dalı Öğr. Üyesi
Prof. Dr. Ertan YILMAZ	Deri ve Zührevi Hastalıkları Anabilim Dalı Öğr. Üyesi
Doç. Dr. Erkan ÇOBAN	İç Hastalıkları Anabilim Dalı Öğr. Üyesi
Doç. Dr. Cem OKTAY	Acil Tıp Anabilim Dalı Öğr. Üyesi
Doç. Dr. Erol GÜRPINAR	Tıp Eğitimi Anabilim Dalı Öğr. Üyesi
Yrd. Doç. Dr. Cem BONEVAL	Çocuk Cerrahisi Anabilim Dalı Öğr. Üyesi
Yrd. Doç. Dr. Hakan GÜLKESEN	Biyoistatistik ve Tıbbi Bilişim Anabilim Dalı Öğr. Üyesi
Yrd. Doç. Dr. Derya MUTLU	Tıbbi Mikrobiyoloji Anabilim Dalı Öğr. Üyesi
Yrd. Doç. Dr. Cahit NACİTARHAN	Tıbbi Farmakoloji Anabilim Dalı Öğr. Üyesi
Yrd. Doç. Dr. Yeşim Y. ŞENOL	Tıp Eğitimi Anabilim Dalı Öğr. Üyesi
Yrd. Doç. Dr. Mehtap TÜRKAY	Tıp Eğitimi Anabilim Dalı Öğr. Üyesi
Yrd. Doç. Dr. Neşe ZAYİM	Biyoistatistik ve Tıbbi Bilişim Anabilim Dalı Öğr. Üyesi
Araş. Gör. Dr. Özgür CENGİZ	Göğüs Cerrahisi Anabilim Dalı Araştırma Görevlisi
Dr. Ömer ÇAYIRLI	Mezun Temsilcisi
Dr. Sümer MAMAKLI	Tıp Eğitimi Anabilim Dalı Uzman
Gülderen BİLGİÇ	Öğrenci İşleri
A. Hakan GENÇ	İnsan Kaynakları Şefi
Zeynep İÇEL	Kalite Birimi
Kadriye OKYAY	Öğrenci İşleri
Nur SARGIN	Eğitim Sekreterliği
F. Aynur TİKER	Fakülte Sekreteri
Şerife TİKER	Yazı İşleri
Yusuf ÜLGER	Öğrenci İşleri
İsmet Ülkü YALÇIN	Kalite Birimi
Pırl ERBAY	Tıp Fakültesi Dönem VI Öğrencisi
Başak GÜZEL	Tıp Fakültesi Dönem IV Öğrencisi

Eren HALAÇ

Tıp Fakültesi Dönem II Öğrencisi

Aslıhan KARA

Tıp Fakültesi Dönem III Öğrencisi

Pelin KILIÇKAYA

Tıp Fakültesi Dönem IV Öğrencisi

Burak KORKMAZ

Tıp Fakültesi Dönem VI Öğrencisi

Simge KÜPÇÜK

Tıp Fakültesi Dönem II Öğrencisi

Zahid ÖNCÜ

Tıp Fakültesi Dönem IV Öğrencisi

Egemen ŞEN

Tıp Fakültesi Dönem II Öğrencisi

A.3. Ziyaret ekibi üyelerinin ziyaret öncesi iletişim kuracağı sorumlu kişinin adı, telefon, faks numarası ve e-posta adresi:

Prof. Dr. Gülay ÖZBİLİM

Dekan Yardımcısı

Telefon : 0.242.249 69 44

Fax : 0.242.227 44 82

e-posta adresi: gulayozbilim@akdeniz.edu.tr

B. MEZUNİYET ÖNCESİ ULUSAL TIP EĞİTİMİ STANDARTLARI KARŞILANMA DURUMU

B.1. DEĞERLENDİRME ÖZETİ

Öz Değerlendirme Raporu çalışmaları sürecinde Akdeniz Üniversitesi Tıp Fakültesi mezuniyet öncesi eğitiminde bazı iyileştirme, güncelleştirme ve revizyon gereksinimleri olmakla birlikte temel standartların tümüyle, gelişim standartlarının da büyük oranda karşılanmakta olduğu görülmüştür. Bunun yanı sıra Mezuniyet Öncesi Tıp Eğitimi Ulusal Standartlarında yer almayan (öğrencilerin sözel ve yazılı ifade becerilerinin gelişmesi gibi) önemli bazı uygulamalarımızın da var olduğu gözlemlenmiştir. 41 üyeden oluşan Öz Değerlendirme Kurulu (ÖDK) ve 8 üye ile kurulan Öz Değerlendirme Koordinatörlüğü iyileştirilmesi gereken alanlarını saptamış, ilgili birimler ile temasa geçmiş ve çalışmalarına başlamıştır. Buna göre;

Güçlü yönler:

1. Yeterli altyapı ve olanaklar,
2. Öğretim üyesi sayıca yeterliliği, zorunlu eğitici eğitimi, Probleme Dayalı Öğrenim (PDÖ) eğitimi gibi kursların uzun süredir olması,
3. Öğretim üyelerinin eğitim aktivitelerine desteği ve gönüllü katılımı,
4. Mesleksi beceri, PDÖ, Özel Çalışma Modülleri (ÖÇM), öğrenci geribildirimleri gibi önemli uygulamaların öğretim üyelerince benimsenmiş olması,
5. 2001 yılından itibaren var olan Tıp Eğitimi Anabilim Dalı'nın alanında çok sayıda yetkin eleman ile destek veriyor olması,
6. Öğrenci merkezli eğitim konusundaki kurumsal deneyim ve güçlü yönetsel destek,
7. Değişime uyum gösteren, yeniliklere açık kurum kültürünün varlığı,
8. Kalite, akreditasyon süreçlerine ilişkin olarak özellikle Tıp Fakültemiz Araştırma ve Uygulama Merkezi olan Akdeniz Üniversitesi Hastanesi kökenli kurumsal deneyim ve birikimin olması.

Geliştirilmesi gereken alanlar: Geliştirilmesi gereken yönlerimize ilişkin planlarımıza akreditasyon süreçleri ve Öz Değerlendirme Koordinatörlüğü önerileri doğrultusunda hız verilmiş ve ilgili birimlere gereken önerilerde bulunmuştur. Bu alanlar;

1. Öğrenci sayısının artması ile birlikte yapılan çok sayıdaki küçük grup çalışmalarının oluşturduğu sorunlar,

2. Tıp Fakültelerinin artan hizmet baskısının eğitimimize olumsuz yansımalarını engellemek için sürdürülebilir önlemlerin oluşturulma ve alınma gereksinimi,
3. 2003-2004 eğitim-öğretim yılında kapsamlı ve katılımcı olarak yapılan amaç ve hedeflerin belirlenmesi çalışmalarının yeterli olmasına rağmen dönem ve stajlar temelinde yapılan revizyonlar sonrası yeniden bütüncül bir yaklaşımla ele alınma gereksinimi,
4. Yapılan çalışmalarımızın yayın, rapor, tutanak vb yöntemler ile belgelenmesi açısından daha etkin bir çalışma gereksinimi nedeniyle mezuniyet öncesi eğitim çalışmalarını izleyen birimimizin iyileştirilmesi,
5. Gönüllülük zemininde ve büyük bir katılım ile öğretim üyelerince sürdürülen Sosyal Sorumluluk Projeleri (SSP), Özel Çalışma Modülleri (ÖÇM), kurumumuza özgün ve 80 gönüllü öğretim üyesinin yürüttüğü Mesleki Yabancı Dil (MYD) uygulamaları ile Gönüllü Araştırma blokları gibi uygulamalara katılımın belgelenmesi, ödüllendirilmesi ve kalıcı olması için önlemler alınması gereksinimi,
6. Program değerlendirme çalışmalarının daha sistematik olması ve sürekliliğinin sağlanması
7. Öğrencilerimizin eğitim programının planlanması gibi süreçlere uzun süredir etkin olarak katılmasına rağmen, yönerge değişiklikleri ile güvence altına alınması gerekliliği,
8. Altyapısı hazır olan ancak öngörülen sürede tamamlanamayan simüle hasta laboratuvarı projemize hız verilmesi gerekliliği,
9. Ölçme değerlendirme faaliyetlerinin iyileştirilmesi için planlanan çalışmalarımızın hızlandırılma gereksinimi.

B.2. ÖZ DEĞERLENDİRME RAPORU HAZIRLAMA SÜRECİ:

ÖDR çalışmalarımız, başlarken hazırlamış olduğumuz “Akdeniz Üniversitesi Tıp Fakültesi Öz Değerlendirme Kurulu Yapılanması ve Çalışma İlkeleri’ne” uygun olarak yürütülmüştür. Bu ilkeler “Öz Değerlendirme Kurulu, Ulusal Tıp Eğitimi Akreditasyon Kurulu (UTEAK) önerilerine uygun olarak 29.01.2010 tarihinde oluşturulmuş ve 23 Şubat 2010 tarihli Fakülte Yönetim Kurulu’nda görüşülerek revize edilmiştir. Kurul yapılanmasında:

1. UTEAK önerileri doğrultusunda asgari gereklilikler,
2. Çalışmaya katkı sağlayacak deneyimin yansıtılması,
3. Çalışmanın etkinliği için gereken paydaş katılımı,
4. Çalışma sürecinde Fakültemizin bilgileneşine katkı sağlamak ve paylaşım

amaçları ile Dekanlığımız tarafından Fakülte Kurulu, ilgili diğer kurullar ve öğrenci görüşleri doğrultusunda yapılandırılmıştır. Kurul UTEAK asgari önerilerinden daha geniş tutulmuş olup 41 kişiden oluşturulmuştur.

Öz Değerlendirme Kurulu:

Dört Çalışma Grubundan oluşmaktadır. Her bir çalışma grubu birden fazla komisyonu (Öz Değerlendirme Kılavuzu tanımına uygun olarak) içermektedir. Kurul, çalışmalarını dört çalışma grubu aracılığı ile yürütmüş ve 3 Mayıs 2010 tarihinde bir ara değerlendirme yapmıştır.

Çalışma Grupları:

- a. Temel Tıp, Dahili ve Cerrahi Tıp Bilimleri olmak üzere her üç bilim alanını temsil eden ve eğitim alanında deneyimi bulunan veya aktif olarak çalışan öğretim üyeleri,
- b. Deneyimleri gözetilerek ve paylaşım amacı ile idari çalışanlar,
- c. YÖK mevzuatına uygun olarak seçilmiş temsilci öğrenciler ile TURKMSIC gibi örgütlenmelerde aktif olarak çalışan öğrenciler,
- d. Tıp Eğitimi alanında eğitimi ve çalışması bulunan öğretim üyeleri,
- e. Tıp Eğitimi Anabilim Dalı'nda çalışan öğretim elemanlarından oluşturulmuştur.

Yukarıdaki ilkelere göre oluşturulmuş olan çalışma grupları, kendi alanlarındaki standartları değerlendirmek üzere çalışma yöntemlerini bağımsız olarak belirlemişlerdir. Ancak; her çalışma grubu kendi içerisinde bir kolaylaştırıcı, bir raportör ve Öz Değerlendirme Koordinatörlüğü çalışmalarına katılmak üzere bir temsilci seçmiştir. Gruplar çalışmalarını 31 Mayıs 2010 tarihinde bitirmek üzere plan yapmıştır. Bu tarihten sonra Öz Değerlendirme Koordinatörlüğü tüm Çalışma Gruplarının raporları üzerinde çalışmıştır

Komisyonlar

Her Çalışma Grubu içerisinde yer alan ve UTEAK ÖDR Hazırlama Kılavuzundaki tanımına uygun takımlardır ve ilgili çalışma grubu içerisindeki görev dağılımına uygun olarak çalışmalarını sürdürürler. Komisyonun çalışmalarından sorumlu kişi komisyonun kendi içerisinde seçtiği kolaylaştırıcıdır.

Her komisyon kendi alanı ile ilgili Ulusal Standartları ve alt başlıklarını incelemek ve özellikle temel standartlar (T.S.) olmak üzere, tüm standartların karşılanıp karşılanmadığının

tespitini, karşılananların kanıtları olan belge, doküman ve evrakların tespitini yapmakla görevlendirilmiştir.

Örneğin;

1.1.Tıp Fakültesinin amaç ve hedeflerinin tanımlanması

T.S. Tıp Fakültelerinin eğitim, araştırma ve hizmet öğelerine ilişkin amaç ve hedefleri tanımlanmış olmalıdır.

Komisyonun görevi:

Bu standart için “amaç ve hedeflerin tanımlandığı” belirtilmiş ve amaç ve hedefin tanımı komisyon tarafından rapora yazılmıştır.

Gerekli olan belgelerin (Resmi Belge niteliğinde ve mahremiyet özelliği olanların) elde edilmesi Çalışma Grubu Sekreteri ya da gereğinde Öz Değerlendirme Koordinatörlüğü aracılığı ile gereken yerlere resmi yazışma ile talep edilerek gerçekleştirilmiştir.

Komisyon Toplantıları:

Komisyon ayda en az iki kez olmak üzere, gerek görüldüğü takdirde daha sık aralıklarla olmak üzere üyelerin kararlaştırdığı uygun bir yerde toplanmıştır. Her toplantıda, toplantıya katılanların listesi belgelenmiştir. Toplantı tutanağında, toplantıda incelenen standartlar ve kararlar belirtilmiş ve her toplantı bitiminde bir sonraki toplantının planı yapılmıştır.

Raporlama:

Toplantıda yapılan incelemelerin ve alınan kararların yazımı/raporlanması komisyon raportörü tarafından yapılmıştır.

Öz Değerlendirme Koordinatörlüğü 8 kişi olup;

1. Öz Değerlendirme Koordinatörü,
2. Sekreter,
3. Bir idari çalışan,
4. Her bir çalışma grubunun seçmiş olduğu temsilciler,
5. Öğrenci temsilcisinden oluşturulmuştur.

Öz Değerlendirme Koordinatörlüğünün görevleri;

1. Çalışmaları eşgüdüm halinde yürütmek
2. Fakültemizin diğer organları ile iletişimi sağlamak

3. Çalışma grupların karşılaştığı sorunları tartışarak öneri geliştirmek
4. Çalışma grupları arasındaki görüş alışverişini sağlamak
5. Temel standartlar alanında güncellemeler veya iyileştirme gereken alanlar hakkında ilgili kurullara önerilerde bulunmak
6. Gelişim standartlarını değerlendirerek tamamını karşılamak hedefi ile halen yürütülen mezuniyet öncesi çalışmalar ile ilgili kurullara önerilerde bulunmak
7. Paydaşları etkin bilgilendirme amacı ile çalışmalar yapmak
8. Çalışma gruplarından gelen raporları birleştirip gözden geçirerek son halini oluşturmak olarak planlanmıştır.

Çalışma sistematigi yukarıda tanımlanmış ve önceden belirlenmiş ilkelere uygun yapılmış ve Öz Değerlendirme Koordinatörlüğü tarafından revize edilen rapor görüş ve önerilerini almak üzere, tüm Öz Değerlendirme Kurulu üyelerine, Eğitim-Öğretim Koordinasyon Kurulu üyelerine, öğrenci temsilcilerine ve Fakülte Kurulu ile Fakülte Yönetim Kurulu üyelerine gönderildikten sonra rapora son hali verilmiştir.

Süreç Değerlendirmesi:

Öğrenci, asistan, mezun, öğretim üyesi ve idari çalışanlardan oluşan 41 kişilik ÖDR çalışmalarına katılımı oldukça yüksek olup geri bildirimler ile sürecin olumlu olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Dört üye çeşitli nedenler ile çalışmalara katılmadığı için kuruldan ayrılmıştır. Mayıs ayı ortalarından sonra yıl sonu sınav nedenleri ile öğrenci katılımı kısmen azalmıştır. Komisyonlar çalışmalarını bağımsız olarak sürdürmüştür. Her komisyondan temsilcilerin de yer aldığı ve yukarıda çalışma ilkeleri sunulan Öz Değerlendirme Koordinatörlüğü düzenli olarak toplanarak her komisyonun karşılaştığı önemli soru ve sorunları tartışmış, eşgüdüm ve iletişim sağlanmış ve çalışmalar paylaşılarak zenginleştirilmiştir. UTEAK ile resmi bir temas kurulmamış, karşılaşılan sorular www.uteak.org da yer alan bilgilerin Öz Değerlendirme Koordinatörlüğü tarafından yorumlanması ile aşılmaya çalışılmıştır.

Bu süreçte değişik çalışma gruplarının çalışmaları ile Fakültemizin geçmiş ve mevcut durumu ve akreditasyon bağlamında tıp eğitimi gereklilikleri hakkında oldukça etkili bir paylaşım ve bilgilendirme sağlanmış ve önemli bir fırsat elde edilmiştir.

Rapor; Fakültemizin yaklaşık 10 yıllık çeşitli kurul kararları ve toplantı tutanakları son üç dönemin Eğitim-Öğretim Koordinasyonu Başkanları, Fakülte Sekreteri, Tıp Eğitimi Anabilim Dalı öğretim elemanlarının aktif katılımı ile ayrıntılı olarak gözden geçirilerek çok sayıda resmi belge ile desteklenmiştir. Kanıt değeri taşımayan yazılı görüş ve notlar rapora eklenmemiştir.

”Öz Değerlendirme Koordinatörlüğü” yukarıda tanımlanan kuruluş amacını yerine getirmiş olup ÖDR değerlendirilmesi ve olası resertifikasyon sürecinde de çalışmalarını sürdürmesi planlanmaktadır. Öz Değerlendirme Koordinatörlüğü tarafından çeşitli birimlere yapılan öneriler ile bir süredir Eğitim-Öğretim Koordinasyon Kurulu’nun gündeminde olan ve rapor eklerinde belgelendirilen planların (kurulma kararı olan ölçme değerlendirme kurulu çalışmaları, amaç ve hedeflerin güncellenmesi çalışmaları, web sitesini yenilenmesi gibi) hızlanmasına katkı sağlamıştır. Bu planlar ile ilgili tanıtım ve paylaşım çalışmaları etkin olarak başlamıştır. Bu amaçla Akademik Genel Kurul yapılmış, Fakülte Kurulu ve Fakülte Yönetim Kurulu özel gündem ile toplanmış, Eğitim-Öğretim Koordinasyon Kurulu ve düzenli olarak yapılan öğrenci temsilcileri toplantılarında gelişmeler paylaşılmıştır. Çalışmaların ÖDR teslimi sonrası daha etkin olarak sürdürülmesi ve sürecin kurumsal olarak içselleştirilmesi için çalışmalar devam etmektedir.

Süreç içinde karşılaşılan temel sorunlar:

Zaman zaman rapor biçimi ve içeriğine ilişkin soruların çözümüne yönelik örnek bir rapor incelenmesi gereksinimi doğmuştur.

Raporun hazırlanması aşamasında bazı temel standartların altında yer alan değerlendirme sorularının temel standartın kapsamını daralttığı ve çelişik ifadeler olduğu düşünülmektedir (ör: 7.3, 5.2 madde)

B.3. ULUSAL TIP EĞİTİMİ STANDARTLARINA İLİŞKİN AÇIKLAMALAR

B.3. ULUSAL TIP EĞİTİMİ STANDARTLARINA İLİŞKİN AÇIKLAMALAR

1. AMAÇ VE HEDEFLER

1.1. TIP FAKÜLTESİ AMAÇ VE HEDEFLERİ

T.S. Tıp fakülteleri eğitim, araştırma ve hizmet öğelerine ilişkin amaç ve hedefleri mutlaka tanımlamış olmalıdır.

Akdeniz Üniversitesi Tıp Fakültesi, akademik görevler olan eğitim, araştırma ve uygulama faaliyetlerini bir bütün olarak yürütmekte, altyapı ve olanaklarını bu doğrultuda geliştirmeye çaba göstermektedir. Tıp Fakültemizdeki araştırma ve uygulama faaliyetleri de yine modern tekniklerle ve evrensel standartlarda yürütülmektedir. Tıp Fakültemizin araştırma alanında gerçekleştirdiği faaliyetler Tıp bilimine katkıda bulunmakta, ayrıca Üniversitemiz bünyesinde yer alan “Teknokent” aracılığı ile üniversite-sanayi işbirliği ile ürüne dönüştürülmeye çalışılarak bölge ve ülke ekonomisine katkıda bulunulması hedeflenmektedir.

Akdeniz Üniversitesi Tıp Fakültesi mezuniyet öncesi ve mezuniyet sonrası tıp eğitimi için, hastalık tanı tedavi yöntemleri ve sağlık hizmeti sunumundaki hızlı değişiklikleri göz önünde bulundurarak 2001 yılında kurumsal amaç ve hedeflerini tanımlamıştır. Amaç ve hedefler aşağıda verilmiştir.

Akdeniz Üniversitesi Tıp Fakültesi Misyonu:

Tüm toplumun sağlık düzeyini yükseltecek nitelikli pratisyen ve uzman hekim yetiştirmek, bu eğitimi sağlayacak ve konusu ile ilgili araştırmalar yapacak akademisyenlerin yetişmesine olanak sağlamak, ülkemizde evrensel düzeyde sağlık hizmetleri vermektir.

Hedefler (Mezuniyet Öncesi Tıp Eğitimi)

- Birinci basamakta bireye ve çevreye yönelik koruyucu hekimlik yapabilen,
- Toplumda sık görülen hastalıkları ve ölüm nedenlerini tanıyan ve tedavi edebilen,
- Meslek etiğine saygılı olan, mesleğini seven, meslek yaşamı boyunca öğrenme isteği duyan ve bilgiye ulaşma yöntemlerini bilen, tıp uygulamalarının gerektirdiği değerler ve sorumluluğu taşıyan,
- Hasta, hasta yakını ve çevresindeki insanlar ile uygun ve etkin ilişkiler kurabilen,
- Ekip çalışmasına önem vererek bir ekibi yönetebilecek ve yönlendirebilecek bilgi ve becerilere sahip olan,

- İyi derecede yabancı dil (İngilizce) bilgisine sahip olan,
- Bilimsel araştırma planlayabilen, yürütebilen ve bilimsel doğruları bilen,
- Uzmanlık eğitimi ve akademik çalışma yapabilmesi için gerekli olan güncel ve bilimsel ön bilgi ve becerilere sahip olan hekimler yetiştirmek,
- Tıp eğitimi ve sınavlarının Avrupa Birliği önerileri doğrultusunda standardize edilmesini sağlamaktır ([Ek 1](#)).

Akdeniz Üniversitesi Tıp Fakültesi Hizmet Hedefleri:

“Akdeniz Üniversitesi Tıp Fakültesi Eğitim Araştırma ve Uygulama Merkezi” olan Akdeniz Üniversitesi Hastanesi, sağlık hizmeti alanında misyon, vizyon, strateji ve değerlerini belirlemiş ve bu çerçevede hizmet sunumu yapmaktadır. 2003 yılından itibaren uluslararası kalite belgesine sahiptir. Kalite belgesi her üç yılda bir yapılan dış denetimler ile yenilenmektedir, ekte stratejik plan ve hedefleri sunulmuştur ([Ek 2](#)).

Tıp Fakültesi kökenli çok sayıda katılımcı ile hazırlanan Akdeniz Üniversitesi 2007-2012 stratejik planı iki yıllık bir sürede hazırlanmış ve ilan edilmiştir. Söz konusu plan 2009 yılında revize edilmiştir ([Ek 3](#)).

Akdeniz Üniversitesi Tıp Fakültesi Araştırma Hedefleri:

Araştırmaya ayrılan kaynağın artırılarak, araştırma fonundan projelerin desteklenmesi ve SCI grubu dergilere giren yayın sayısının artırılması hedeflenmektedir ([Ek 1](#)).

Akdeniz Üniversitesi Tıp Fakültesi mezuniyet sonrası stratejik planı, amaç ve hedefleri 2009-2010 eğitim-öğretim yılında revize edilmiştir ([Ek 4](#)).

1.2. EĞİTİM PROGRAMININ AMAÇ VE HEDEFLERİ

T.S. Tıp fakülteleri mezuniyet öncesi eğitim programına ilişkin amaç ve hedefleri, tıp eğitimi sürecini, hekimin toplumdaki rol ve sorumluluklarını yerine getirmesine yönelik yetkinlikleri kapsayacak şekilde tanımlamalıdır. Bu tanımlama sürecinde ulusal ve uluslararası tıp eğitimi amaç ve hedefleri mutlaka göz önüne alınmalıdır.

Kurumsal amaç ve hedefler oluşturulurken tanımlanmış ulusal ve uluslararası tıp eğitimi amaç ve hedefleri ile karşılaştırılmıştır. Akdeniz Üniversitesi Tıp Fakültesinin mezuniyet öncesi genel eğitim hedefleri yukarıda (1.1.Bölüm) verilmiştir. Dönem ders kurulu ve staj kurullarına göre hedefleri ise aşağıdadır.

DÖNEM I

Amaç

Dönem I'ın sonunda, öğrenciler vücudun normal yapı ve fonksiyonlarının anlaşılmasına temel oluşturacak evrim kavramı, hücrenin makromolekülleri, metabolizması, morfolojisi, döngüsü, genetiği, doku yapısı, fonksiyonları ve hareket sistemi, periferik damar ve sinirlerin yapı ve fonksiyonlarını ayrıca embriyolojisi ile ilgili bilgileri öğrenir, kavrar ve analiz eder.

Ders kurullarına göre öğrenim hedefleri

Bu ders yılını başarı ile tamamlayan öğrenciler;

1. Ders Kurulu: TEMEL BİLİMLERE GİRİŞ

1. Halk sağlığı sorunlarını anlar, tıbbi etik ve felsefenin önemini kavrar.
2. Temel bilişim uygulamalarını teorik ve pratik olarak değerlendirir.
3. Organik kimyaya giriş, biyomoleküller, kimyasal bağlar ve biyokimyada temel kavramları öğrenir.

2. Ders Kurulu: TEMEL BİLİMLER II ve HÜCRE BİYOLOJİSİ

1. Canlılığın oluşumunda hücrenin evrimi, hücrenin yapı ve fonksiyonlarını öğrenerek hücresel organizasyonu anlar (zar sistemleri, yapı ve fonksiyonu, organel yapısı, organeller arası iletişim, hücre iskeleti).
2. Temel biyomoleküllerin (protein, lipid, karbonhidratların) tanımını, sınıflandırılmasını ve özelliklerini teorik ve pratik anlamda değerlendirir.

3. Ders Kurulu: HÜCRE BİYOLOJİSİ VE GENETİK

1. Hücrenin önemli fonksiyonlarını yürüten biyomoleküllerin yapı, sentez ve işlevlerini öğrenir (genetik bilgi, genetik bilgi akışı, protein sentezi), genetik kontrol mekanizmalarına ait temel bilgileri öğrenir.
2. Hücre metabolizmasını öğrenir.
3. İnsan genom organizasyonu, genetik bilginin yeni kuşaklara aktarılması, insan genetiğine giriş, kromozomal ve moleküler genetik hastalıkların temeli ve önemini anlar.
4. Hücre farklılaşması ve sinyal iletim mekanizmalarını öğrenir.
5. Anatomiye giriş kavramlarını ve anatomik terminolojiyi bilir.

4. Ders Kurulu: DOKU ve HAREKET SİSTEMİ 1

1. Kemik, kas, damar ve sinir yapısının anatomisini bilir.
2. Kemik, kas, damar ve sinir dokusunun histolojisini bilir.
3. Kas, sinir ve doku biyokimyasını öğrenir.
4. Dokuları oluşturan hücrelerin morfolojik yapısını ve bu dokuların fonksiyon ile ilişkisini biyokimyasal açıdan mekanizmalarını bilir, analiz eder.
5. Hücre aksiyon potansiyelinin, yerel potansiyelinin oluşumu ve iletilmesini kavrar.
6. Kas kasılma - gevşeme mekanizmasını öğrenir, sinir hücresinin yapısı, sinir iletim fiziolojisini ve biyokimyasını öğrenir.
7. Hücrelerin uyarılmasını ve biyofiziksel özelliklerini bilir.
8. Tüm vücut kemik ve eklemlerini bilir.

5. Ders Kurulu: HAREKET SİSTEMİ 2

1. Tüm vücut kas ve periferik oluşumlarını öğrenir.
2. Gametogenez, genital siklus, gebelik oluşumu, gebelik ilk üç haftası ile yardımcı üreme tekniklerini bilir ve kavrar.

DÖNEM II

Amaç

Dönem II'nin sonunda, öğrenciler sistemler temelinde vücudun normal yapı ve fonksiyonlarının temel mekanizmalarını kavrar ve analiz eder.

Bu ders yılını başarı ile tamamlayan öğrenciler;

1. Ders Kurulu: HEMOPOETİK, DOLAŞIM VE SOLUNUM SİSTEMİ

1. Kanın bileşenlerini, fiziksel ve fonksiyonel özelliklerini bilir.
2. Plazmanın yapısı, içeriği, işlevleri ve bu işlevlere aracılık eden maddeleri kavrar.
3. Kan hücrelerinin yapısı, tipleri, üretimi, gelişimi ve histolojik özelliklerini öğrenir.
4. Kan hücrelerinin fonksiyonları ve ortaya çıkan biyokimyasal tepkimeleri bilir.
5. Demir metabolizması, hemoglobin molekülünün yapısı, tipleri, özellikleri, sentezi, yıkımı ve yıkım sonucu oluşan ürünleri kavrar.
6. Eritrosit reolojisi ve metabolizmasını bilir, yorumlar.
7. Eritrosit azlığı veya fazlalığının nedenleri ve sonuçlarını öğrenir.
8. Bağışıklık mekanizmaları ve bu mekanizmaların gelişiminde kan hücrelerinin rolünü kavrar.
9. Kanama-pıhtılaşma mekanizmaları ve bu mekanizmaların gelişiminde kan hücrelerinin rolünü bilir.
10. Eritrosit-retikülosit sayımını, hemoglobin, hematokrit ve sedimentasyon ölçümünü yapar.
11. Periferik yayma, lökosit sayımı lökosit formülünün değerlendirilmesi, kemik iliği yaymasının değerlendirilmesini öğrenir ve yorumlar.
12. Kan gruplarının saptanmasını bilir ve uygular.
13. Kanama-pıhtılaşma zamanının ölçümünü gösterir.
14. Göğüs boşluğunun yapısını, içindeki oluşumları ve komşuluklarını bilir.
15. Kalp ve damar sisteminin (arter, ven, kapiller, lenfatik) ilişkisi, morfolojik ve histolojik özellikleri ve gelişimlerini öğrenir.
16. Kalp kasının elektrofizyolojik özellikleri ve bu özelliklerin kalbin pompa fonksiyonu ile ilişkisini kavrar.
17. Elektrokardiyografinin temel ilkeleri, EKG dalgalarının anlamları, kalbin elektriksel ekseninin hesaplanmasını öğrenir.
18. Dolaşım sisteminde akım-basınç-direnç ilişkisini kavrar.
19. Uygun doku perfüzyonunun sağlanmasında kalp ve damar sisteminin işbirliği, damar sisteminde basınç-akım ilişkisi, mikrodolaşımın kontrol mekanizmalarını kavrar ve analiz eder.
20. Kan basıncının düzenlenmesinde işlev gören nörojenik ve hormonal mekanizmaları öğrenir.

21. Kalp seslerinin uygun dinleme odaklarından dinlenmesini, kan basıncının ölçülmesini yapar, EKG çekimini bilir, uygular.
22. EKG üzerinde kalp hızının hesaplanmasını, kalp ritminin değerlendirilmesini ve vektör analizinin yapılmasını öğrenir.
23. Üst hava yollarının makroskopik ve mikroskopik yapısı ve göğüs kafesi içindeki komşuluk ilişkilerini bilir, soluk alışverişi esnasında havanın bu yollardan geçişi sırasındaki akım, direnç ilişkileri ve parsiyel gaz basınçlarındaki değişiklikleri öğrenir.
24. Gaz alışverişinin yapıldığı alt hava yollarının makroskopik ve mikroskopik yapısı, akciğer loblarının yerleşim düzeni ve sayısını bilir, Bu kavramlar ile ventilasyon mekaniğini düzenleyen faktörleri (akciğerin elastik özellikleri, toraks içi negatif basınç), solunum fonksiyon testlerinin ölçülmesini ve değerlendirilmesini kavrar ve analiz eder.
25. Akciğer dolaşımı ve kan akımı dinamiklerini öğrenir ve akciğerdeki gaz değişimi ile ilişkisini bilir.
26. Atmosfer ile kan, kan ile hücre arasındaki oksijen ve karbondioksit alışverişinin dinamiğini, bu gazların taşınması ve bu süreçteki biyokimyasal tepkimeleri kavrar
27. Solunum aktivitesini düzenleyen beyin sapındaki merkezleri, bunların işleyişini, bu merkezlere veri taşıyan periferik ve santral kemoreseptörlerin yapı ve fonksiyonlarını öğrenir.
28. Solunum sistemi fonksiyonlarının egzersiz, yükseklik ve sualtında gösterdiği değişiklikleri bilir.
29. Bu dönemde öğrenilmesi hedeflenen konuların daha iyi kavranılması için çok sınırlı olarak solunum patolojilerini öğrenir.

2. Ders Kurulu: SİNDİRİM VE BOŞALTIM SİSTEMİ

1. Sindirim sistemini oluşturan organların makroskopik ve mikroskopik özelliklerini, embriyonik gelişimlerini, karın boşluğu içindeki yerleşimlerini ve komşuluklarını bilir.
2. Besinlerin sindirilmesinde görev alan salgıların salgılandıkları organları öğrenir ve salgıların özelliklerini, fonksiyonlarını, düzenlenmesini kavrar.
3. Sindirim işlevi sırasında oluşan biyokimyasal ve metabolik olayları öğrenir.
4. Sindirim sistemini düz kasının elektrofizyolojik özellikleri ile birlikte, sindirim sisteminin motor aktivitesinin özelliklerini ve kontrolünü kavrar.
5. Sindirilmiş olan besinlerin emilim yerlerini, emilme mekanizmalarını öğrenir.

6. Sindirim ve emilimin düzenlenmesinde görev alan gastrointestinal sistem kaynaklı hormonları kavrar. Boşaltım sistemi organlarının makroskopik ve mikroskopik yapısını, embriyonik gelişimlerini, batin içindeki yerleşimlerini ve komşuluk ilişkilerini öğrenir.
7. Böbrek dolaşımının hemodinamik özelliklerini ve bu özelliklerin fonksiyonel önemini kavrar.
8. Böbrekte sıvıların süzülme mekanizmalarını ve bunun üzerine etkili faktörleri öğrenir.
9. Böbrek tubulleri boyunca etkili olan reabsorbsiyon ve sekresyon mekanizmalarını ve idrar oluşumunu kavrar.
10. Miksiyonun fonksiyonel mekanizmalarını öğrenir.
11. Bu dönemde öğrenilmesi hedeflenen konuların daha iyi kavranılması için çok sınırlı olarak boşaltım sistemi ile ilgili hastalıkların fizyopatoloji ve patolojilerini öğrenir.

3. Ders Kurulu: MERKEZİ SİNİR SİSTEMİ (MSS) VE DUYU ORGANLARI

1. MSS'ni oluşturan yapıları ve bölümleri tanımlar, bu yapıların ve duyu organlarının normal makroskopik ve mikroskopik özelliklerini, gelişimlerini, yerleşimlerini ve komşuluklarını öğrenir.
2. Uyarıcı çeşitlerini ve çeşitli uyarıcıların algılanma ve iletilme mekanizmaları ile uyarıcılara uygun yanıtların oluşturulma mekanizmalarını kavrar.
3. MSS'nin çeşitli bölümlerinin ve duyu organlarının normal fonksiyonlarını öğrenir.
4. MSS'nin çeşitli bölümlerinin birbiriyle olan anatomik ve fonksiyonel ilişkisini öğrenir.
5. Bilinç ve duygulanım durumlarının sinir sistemi tarafından nasıl düzenlendiğini kavrar.
6. Sinir sisteminin insan davranışlarını düzenleme mekanizmalarını kavrar.

4. Ders Kurulu: ENDOKRİN VE ÜREME SİSTEMLERİ

1. Endokrin ve üreme sistemlerini oluşturan organların makroskopik ve mikroskopik özelliklerini, embriyonik gelişimlerini, vücuttaki yerleşimlerini ve komşuluklarını öğrenir.
2. Hormonların genel ve yapısal özelliklerini, sentez ve metabolizmalarını, etki mekanizmalarını ve etki yerlerini kavrar.
3. Hormonların birbirleriyle olan etkileşimleri ve salgılanmalarının kontrolünü kavrar

4. Büyüme-gelişme üzerine etkili hormonların, işlevlerini, etkili oldukları dönemleri ve dokuları öğrenir.
5. Metabolizmanın düzenlenmesinde görev alan hormonların fonksiyonlarını öğrenir, etkili oldukları metabolik basamakları kavrar.
6. Vücut sıvı-elektrolit ve iyon dengesinin düzenlenmesinde işlev gören hormonların fonksiyonlarını öğrenir.
7. Çeşitli stres durumlarına organizmanın uyumunun sağlanmasına katkıda bulunan hormonların etki şekillerini öğrenir.
8. Üreme fonksiyonunun kazanılması sürecinde ortaya çıkan hormonal değişimleri ve bu değişimlerin sonuçlarını kavrayarak kadında ve erkekte üreme fonksiyonunun düzenlenme mekanizmalarını kavrar.
9. Gebelik döneminde ortaya çıkan hormonal ve sistemik değişiklikleri nedenleriyle öğrenir, doğum olayının ve laktasyonun gerçekleşmesine katkıda bulunan mekanizmaları kavrar.

5. Ders Kurulu: HASTALIKLARIN BİYOLOJİK TEMELİ

1. Hastalıkların nedenleri veya etkenleri ile oluşum mekanizmalarını öğrenir.
2. Hastalık durumlarında ortaya çıkan biyokimyasal değişiklikleri, hücre ve dokularda gelişen makroskopik ve mikroskopik değişiklikleri öğrenir.
3. Organizmayı hastalıklara karşı koruyan savunma mekanizmalarını ve işleyiş şekillerini öğrenir.
4. Hastalıkların ilaçla tedavisinde önemli olan yaklaşımları ve temel bilgileri öğrenir.

DÖNEM III

Dönem III'ün eğitim programı, 2009-2010 eğitim-öğretim yılında revize edilmiştir. Genel amaç ve öğrenim hedefleri 2009-2010 eğitim-öğretim yılında belirlenen Dönem III'ün, program değerlendirme aşamasında ders kurulu düzeyinde amaç ve öğrenim hedefleri tekrar gözden geçirilmekte ve yenilenmektedir.

Amaç

Sistemler temelinde toplumda sık görülen veya insan ve toplum sağlığına mortalite ve morbidite açısından önemli etki yapan hastalıkların temel mekanizmalarının, patolojisinin, etkenlerinin ve tedavilerindeki temel prensiplerin öğrenilmesidir. Ek olarak, öykü alma ve fizik muayeneye ilişkin klinik yıllar öncesi hazırlık niteliğinde olan temel becerileri kazanmaya yönelik teorik dersler, beceri eğitimi ve uygulamalar yapılmakta ve geliştirilmesi

planlanmaktadır. Tüm bu uygulamaların yanı sıra, hastalıkların ailesel ve toplumsal boyutları ile etik yönünün ayrıntılı bir şekilde incelenmesi amaçlanmaktadır.

Öğrenim hedefleri

Bu ders yılını başarı ile tamamlayan öğrenciler;

1. Sık görülen ya da toplum ve insan sağlığına mortalite ve morbidite açısından önemli etki yapan hastalıkların patolojik süreçlerini öğrenir, belirti ve bulgularla ilişkisini kuracak ön bilgi kazanır.
2. Semptomatik ve hastalıklara özgü farmakolojik yaklaşımları sistemler temelinde kazanır.
3. Hastalıklara neden olan mikroorganizmaları, oluşturduğu hastalıkları bilir, özelliklerini ayırt eder, bu etkenlerin hastalık oluş mekanizmaları ve tedavi yaklaşımlarını bilir.
4. Çocuk ve erişkinde öykü almayı öğrenir, fizik muayene temel ilkelerini benimser ve uygular.
5. Temel mesleki becerilerin tümünü maketlerde tam öğrenir, ustalık seviyesinde uygular.
6. Hastalara etik yaklaşımı kavrar ve uygular.
7. Hastalıkların toplumsal boyutlarını bilir. Birinci basamakta yer alan hastalıkları gözler.
8. Koruyucu sağlık hizmetlerini bilir ve uygulamalarına yansıtır.
9. Toplumsal düzeyde hizmet, eden toplum sağlığına önemli etki yapacak bazı kurumları (Huzurevi, Çocuk esirgeme kurumu vb.) gözler ve işlevlerini öğrenir.

DÖNEM IV

Amaç

Dönem IV'ün sonunda, öğrenciler çekirdek eğitim programı ışığında elde edilen temel kavram ve ilkeleri klinik olguların çözümlemesinde kullanacak, tanı ve tedavi yaklaşımlarını klinik ortamda gördüğü hasta ve hastalıklar açısından değerlendirip yorumlayacak, karşılaştığı klinik durumla ilgili olarak uygun tanı ve tedavi yaklaşımlarını seçebilecek, klinik becerileri yeterli düzeyde uygulayabilecek, uygulamalarda mesleki ve etik değerler konusunda uygun tutum ve davranışı kazanacaklardır.

Öğrenim hedefleri

Bilgi

1. Hastalıkların nedenleri ve oluş mekanizmalarını tanımlayabilir.

2. Toplumda sık görülen hastalıkların klinik ve laboratuvar bulgularını bilir.
3. Hastalıkların tedavi prensiplerini bilir.

Beceri

1. Temel kavram ve ilkeleri klinik olguların çözümünde kullanabilir.
2. Tekniğine uygun anamnez alır. Fizik muayeneyi tam olarak yapar.
3. Klinik beceri eğitimi ve hasta başı uygulamaları ile normal ve patolojik bulguları tanır, ayırıcı tanı yapabilir.
4. Gözetim altında tıbbi kararlar verir, bu kararları eleştirel gözle ve çok yönlü olarak değerlendirebilir, uygulayabilir.

Tutum

1. Hasta-hekim ilişkisinin önemini anlar.
2. Hastalara saygılı ve önyargısız yaklaşabilir.
3. Bilimsel ve tarafsız bir şekilde hasta bilgilerini değerlendirebilir.
4. Hastaların kişisel bilgileri konusunda gizlilik ve yansızlık ilkesini uygulayabilir.
5. Tanı ve tedavi işlemlerinde akılcı, etkin, ekonomik ve etik ilkeleri uygulayabilir.

DÖNEM IV - 1: BÜTÜNLEŞİK DAHİLİYE STAJ KURULU

Bütünleşik Dahiliye Staj Kurulunu başarı ile tamamlayan öğrenciler;

1. Hastanın anamnezini alır, bu sırada uygun iletişim tekniklerini kullanır, bir hekime yararlı düşünce, tutum, davranış sergiler.
2. Şikayetlerin nedenlerini araştırmak için ayrıntılı sorgulamayı bilir.
3. Hastanın tüm organ sistemlerini kapsayan tam bir fizik muayene yapar.
4. Hastayı sadece şikayeti olan sistemi ile değil, bir bütün olarak değerlendirir.
5. Olası tanıları sıralar ve ayırıcı tanı yapar.
6. Gereğinde tanı yöntemlerini (laboratuvar teknikleri, görüntüleme yöntemleri, diğer invazif veya invazif olmayan işlemler) doğru ve ekonomik kullanır.
7. Bu yöntemlerin sonuçlarını doğru bir şekilde yorumlar.
8. Acil olan ve olmayan durumları ayırt eder.
9. Dahili acil durumların tanımı, ayırıcı tanısı ve tedavisi için gereken bütün prosedürleri öncelikle bilir ve en kısa sürede uygulamaya hazır olur.
10. Küçük tıbbi girişimler ve uygulamaları (kan alma, intramüsküler ve intravenöz enjeksiyon, sonda takma, parmak ucu şeker ölçme, EKG çekme vb) yapma becerisini kazanır.

11. Hastası veya yakınına hastalığı hakkında uygun bir şekilde bilgilendirir ve işlemler öncesinde onların onayını alma davranışına girmeyi öğrenir.
12. Gerekğinde konsültasyon isteminde bulunur.
13. Pratisyen hekimin uygulayabileceği tedavileri kanıta dayalı tıp ışığında düzenler ve tedavisi özel uzmanlık gerektiren hastalıkları ayırt ederek uygun merkezlere yönlendirmesi gerektiğini bilir.

DÖNEM IV - 2: ÇOCUK SAĞLIĞI VE HASTALIKLARI STAJ KURULU

Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Staj Kurulunu başarı ile tamamlayan öğrenciler;

1. Pediatrik anamnez alma, çocuk fizik muayenesini ve yenidoğan muayenesinin temel ilkelerini öğrenir ve “fizyolojik” ile “patolojik” ayrımını yapar.
2. Sık görülen, yaşamı tehdit eden veya tedavi edilebilir hastalıklarda öykü, muayene ve basit laboratuvar tetkiklerini kullanarak pratisyen hekim düzeyinde uygun tedavi ve koruma yaklaşımı yapar.
3. Aile ve pediatrik hastadan öykü alır.
4. Çocuğun normal psikomotor gelişim ve büyüme parametrelerini bilir ve standart ölçekleri kullanarak değerlendirir.
5. Yaşla birlikte değişkenlik gösteren “normal” muayene bulgularını ayırır.
6. Genel tıp pratiğinde sık karşılaşılabilecek hastalıkları tanıır.
7. Sık kullanılan tanı ve tarama yöntemlerini uygulayıp yorumlar (idrar incelemesi, periferik yayma, dışkı bakışı, gram boyama gibi).
8. Pediatrik hastadan subkutan enjeksiyon, oral aşı uygulaması, subkutan aşı uygulaması, yenidoğan canlandırması konusunda gerekli becerileri kazanır.

DÖNEM IV - 3: KADIN HASTALIKLARI VE DOĞUM - ADLİ TIP STAJ KURULU

Kadın Hastalıkları ve Doğum Stajını başarı ile tamamlayan öğrenciler;

1. Genital sistemle ilgili hastalıklarda anamnez alma ve kadın genital organlarının muayenesi dahil tam bir fizik muayene yapar ve özellikle gebe hastalarda çocuk kalp seslerini (ÇKS) tespit eder.
2. Normal bir gebeliğin takibi, gebelik sırasında yapılan uygulamaları öğrenir.
3. Normal vajinal doğum eyleminin takip ve muayenesi, normal vajinal doğumun nasıl yapılacağını bilgi ve becerisini maket üzerinde ve gerçek vajinal doğum izleyerek

kazanır, doğum eylemi sırasında patolojik durumları saptayıp hangi gerekli müdahalelerin yapılacağını öğrenir.

4. Jinekolojik ve obstetrik operasyonları izleyerek bilgi edinir.

Adli Tıp Stajını başarı ile tamamlayan öğrenciler;

1. Adli Tıp ile ilgili kavramaları bilir.
2. Otopsi, otopsi tekniği, raporları ile ilgili kanunları öğrenir.
3. Adli raporun nasıl yazılacağını öğrenir.
4. Ani bebek ölüm sendromu, çocuk ölümleri gibi konularda bilgi sahibi olur.
5. Alkol ve karbonmonoksit intoksikasyonunu bilir, tanısını koyar.
6. Yaralanmalar, kafa yaralanmalarıyla ilgili muayeneleri bilir ve uygular.
7. Hekimin hukuki sorumluluklarını ve hekim sorumluluğunu kavrar.
8. Adli psikiyatri ile ilgili kavramları bilir.
9. Cinsel saldırının ne olduğunu bilir ve konuya yönelik teşhis ve raporlamayı yapar.
10. Kıl, kemik, yaş tayini, leke, kan sperm vb kimliklendirme konuları ile ilgili bilgi sahibi olur.
11. Adli toksikoloji konusunu bilir.
12. Babalığın reddi, tayini gibi nesep tayinini bilir, yazı incelemesi yapar, parmak izinin işlevini öğrenir.

DÖNEM IV - 5: BÜTÜNLEŞİK CERRAHİ STAJ KURULU

Çocuk ve erişkin cerrahi hastada,

1. Sıvı elektrolit dengesi ve bu konuyla ilişkili klinik sorunları çözmeyi öğrenir.
2. Şok fizyopatolojisi ve yapılacak resusitasyonu bilir.
3. Kan transfüzyonu, hemostaz ve koagülasyon konusundaki temel kavramları ve cerrahi pratik uygulamalarını öğrenir.
4. Peritonit ve intraabdominal abseler ile cerrahi enfeksiyonları anlar.
5. Travmalı hastaya yaklaşımı ve bunların klinik kullanımlarını öğrenir.
6. Nutrisyonel desteğin temel konuları hakkında bilgi sahibi olur.
7. Akut karınlı hastayı değerlendirebilmeyi ve ayırıcı tanısını yapabilmeyi bilir.
8. Cerrahi onkolojinin temel ilkeleri konusunda bilgi sahibi olur.
9. Karın duvarı kesileri ve küçük cerrahi girişimleri ile ilgili bilgiye sahip olur.
10. GİS cerrahi hastalıklarını tanıyabilir ve tedavisini bilir.
11. Endokrin sistemin cerrahi hastalıkları hakkında bilgi sahibi olur.

12. Memenin hastalıkları hakkında bilgi sahibi olur ve meme muayenesi yapar.
13. Hepatopankreatobiliyer sistem hastalıkları hakkında bilgi sahibi olur.
14. Omentum, mezenter, retroperitoneum hastalıklarını öğrenir.
15. Tüm abdominal fitiklar tanı ve tedavisini bilir.
16. Transplantasyon konusunda bilgi sahibi olur.
17. Sütür ve düğüm tekniklerini bilir ve uygular.
18. Hiatus hernisi ve diafragma hastalıklarını bilir.
19. GİS kanamaları ile ilgili bilgi sahibi olur.

DÖNEM V

Amaç

Dönem V'in sonunda, öğrenciler çekirdek eğitim programı ışığında elde edilen temel kavram ve ilkeleri klinik olguların çözümlemesinde kullanacak, tanı ve tedavi yaklaşımlarını klinik ortamda gördüğü hasta ve hastalıklar açısından değerlendirip yorumlayacak, karşılaştığı klinik durumla ilgili olarak uygun tanı ve tedavi yaklaşımlarını seçebilecek, klinik becerileri yeterli düzeyde uygulayabilecek, uygulamalarda mesleki ve etik değerler konusunda uygun tutum ve davranışı kazanacaklardır.

Öğrenim hedefleri

Bilgi

1. Hastalıkların nedenlerini tanımlayabilir.
2. Toplumda sık görülen hastalıkların en sık karşılaşılan klinik ve laboratuvar bulgularını bilir ve sıralar.
3. Sistemlere yönelik hastalıkların tedavilerini kavrar.

Beceri

1. Temel kavram ve ilkeleri klinik olguların çözümünde kullanabilir.
2. Genel ve sistemlere yönelik tekniğine uygun anamnez alır. Fizik muayeneyi tam olarak yapar.
3. Klinik beceri eğitimi ve hasta başı uygulamaları ile normal ve patolojik bulguları tanıır, ayırıcı tanı yapabilir.
4. Tıbbi kararlar verir, bu kararları eleştirel gözle ve çok yönlü olarak değerlendirebilir, uygulayabilir.
5. Olgu tartışma oturumları sürecinde teorik bilgilerini hasta bulguları ile bütünler.

6. Halk sağlığı dersleri içinde topluma dayalı tıp eğitimi uygulamalarını izler ve uygular
7. Akılcı ilaç kullanımı ilkelerini gösterir ve uygular.

Tutum

1. Hasta-hekim ilişkisinin önemini anlar.
2. Hastalara saygılı ve önyargısız yaklaşabilir.
3. Bilimsel ve tarafsız bir şekilde hasta bilgilerini değerlendirebilir.
4. Hastaların kişisel bilgileri konusunda gizlilik ve yansızlık ilkesini uygulayabilir.

DÖNEM V-1: ACİL TIP-İNFEKSİYON HASTALIKLARI STAJ KURULU ACİL TIP STAJI

1. Acil servis hastasından doğru öykü alır ve hastanın fizik muayenesini yapar.
2. Acil ve çok acil problemleri tanır. Acil servise resüsitasyon ihtiyacı olan hastanın başvurusu durumunda yapacaklarını öğrenir.
3. Hastane dışında acil yardım gerektiren durumları tanır ve gerekli girişimleri öğrenir.
4. Acil servis içinde ölüm ve acile l gelen olgularda yapması gerekenleri bilir.
5. Solunum sıkıntısı, göğüs ağrısı ve karın ağrısı gibi sık karşılaşılan yakınmalarda ayırıcı tanı yapar.
6. Akut astım, konjestif kalp yetmezliği ve bronşit gibi hastalıkların etkin tanı ve tedavi uygulamalarını bilir.
7. Travma geçirmiş hastaların acil servis bakım ve tedavilerinin yönlendirir. Zehirlenmiş hastanın acil servis bakımının esaslarını öğrenir.
8. Çevresel etkenler nedeniyle yaralanmış/hastalanmış kişilerin acil bakım esaslarını öğrenir.

DÖNEM V-2: ACİL TIP-İNFEKSİYON HASTALIKLARI STAJ KURULU İNFEKSİYON HASTALIKLARI STAJI

1. Tüm sistemlerle ilgili hastalıklarda öykü alma ve genel fizik muayene yapabilme ve hastaları izleyebilme becerisi kazanır.
2. Biyolojik materyalle çalışma sırasında olabilecek bulaşın engellenmesini bilir.
3. Sağlık personeline kan yoluyla bulaşabilecek hastalıkları tanır ve korunma yöntemlerini bilir.
4. Hastalardan uygun kültür materyallerinin (kan, idrar, dışkı, balgam vb.) alınması, ekilmesi ve değerlendirilmesi becerisini kazanır.

5. Hızlı ve doğru tanı konulabilmesi amacıyla hastalardan idrar, dışkı, balgam vb. örneklerden direkt bakı, gram yaymalarının hazırlanması ve değerlendirilmesi amacıyla beceri kazanır.
6. Toplumdan kazanılan infeksiyonlar (santral sinir sistemi, ürogenital sistem, solunum sistemi, kardiyovasküler sistem, gastrointestinal sistem, deri-yumuşak doku, kemik-eklemler vb. infeksiyonları) yanı sıra günümüzde önem kazanan yeni infeksiyonlar (SARS, AIDS gibi), hastane infeksiyonları, bağışıklık sistemi bozulmuş hastalarda gelişen infeksiyonlar (kemik iliği ve solid organ nakli, bağışıklık sistemini baskılayıcı tedavi gören kanser hastaları) konusunda tanı ve güncel tedavi yaklaşım becerilerini kazanır.

DÖNEM V-3: NÖROPSİKİYATRİ STAJ KURULU

1. Normal nörolojik muayene yöntemleri ve bulgularını değerlendirir.
2. Nörolojik semptomları tanımlar ve değerlendirir.
3. Nörolojik hastaya yaklaşımı öğrenir.
4. Toplumda sık görülen nörolojik hastalıkları tanımlar ve tedavi yaklaşımlarını bilir.
5. Hasta takibi ve idamesi konusunda yeterli bilgiyi edinir.
6. Nörolojik aciller konusunda yeterli bilgiyi edinir.
7. Nörolojik hastalıkların hangilerinin tedavisini yapabileceğini, hangilerini üst kuruma sevk edeceğini bilir.
8. Toplumda sık görülen demans, serebrovasküler hastalık, başağrısı, epilepsi gibi hastalıkların tedavisi ve izlemi konusunda bilgi sahibi olur.
9. Ruhsal yapının gelişimi ve özelliklerini bilir.
10. Kişilik gelişimi ve özelliklerini bilir.
11. Psikiyatrik muayene ve değerlendirmeyi bilir.
12. Psikiyatrik semptomları tanımlar ve değerlendirir.
13. Psikiyatrik hastaya yaklaşımı öğrenir.
14. Toplumda sık görülen psikiyatrik hastalıkları tanımlar ve tedavi eder.
15. Hasta takibi ve idamesi konusunda yeterli bilgiyi edinir.
16. Toplumda sık görülen depresyon, psikozlar ve alkol-madde bağımlılığı gibi hastalıkların tedavisi ve izlemi konusunda bilgi sahibidir.
17. Çocuk ruhsal durum muayenesinde hastaya ve ailesine temel yaklaşımı bilir.
18. Çocuğu ve aileyi, çocuğun içinde bulunduğu gelişimsel dönemin özelliklerini de dikkate alarak bir bütün olarak değerlendirir.

19. Çocukluk dönemine özgü normal özelliklerle patolojik durumları ayırt eder.
20. Çocukların ruhsal sağlıklarının korunmasının toplum ruh sağlığı açısından önemini kavrar.
21. Çocukluk çağında sık rastlanılan ruhsal bozuklukların birincil basamak tanı ve tedavilerini düzenler.
22. Genel olarak çocukluk çağında sık görülen bozukluklar hakkında bilgi sahibi olur ve ne zaman ve nasıl yönlendirilmeleri gerektiği konusunu bilir.
23. Çocuk ruhsal durum muayenesini yapar.
24. Çocuk ve ailelerini bir bütün olarak ele alır.

DÖNEM V-4: ÜROLOJİ- HALK SAĞLIĞI STAJ KURULU

ÜROLOJİ STAJI

1. Ürogenital sistemle ilgili hastalıklarda anamnez alma ve erkek ve kadın genital organlarının muayenesi dahil tam bir fizik muayene yapar ve özellikle benign ve malign tümörler açısından parmakla rektal muayene uygular.
2. Radyolojik görüntüleme yöntemleri olan IVP, renal ultrason, renal scan, kemik scan, CAT scan ve VCUG görüntülerini tanır ve yorumlar.
3. Aşağıdaki hastalıkların tanı ve tedavisinde bilgi, beceri ve tutum kazanır: Akut strotum, üriner retansiyon, renal kolik, hematuri (mikroskopik ve makroskopik), renal kitle, akut, böbrek yetmezliği, pyelonefrit, nörojenik mesane, üriner sistem taş hastalıkları.
4. Renal hücre tümörü, transizyonel hücre tümörü, prostat kanseri, testis kanseri ve penis kanseri gibi çok görülen tümörlerin hikâyesi, klinik semptomları, araştırılması, tanı ve tedavileri ile bu hastalıkların yönetimi konusunda bilgi ve beceri geliştirir.
5. Konjenital anomaliler, kriptorşidizm, pediatrik tümörler, pediatrik üriner sistem enjeksiyonları VUR, balanitis ve fimosis-parafimosiz gibi çok görülen pediatrik ürolojik problemlerin araştırır ve bu hastalıkların yönetimini yapar.
6. Ürolojik endoskopi prensiplerini, prostat sekresyonu, rutin idrar analizi ve semen analizi prensiplerini bilir.
7. Üretral kateterin doğru bir şekilde yerleştirilmesini ve yönetimlerini bilir.

HALK SAĞLIĞI STAJI

1. Türkiye'nin sağlık sorunlarını bilir.
2. Ülkedeki sağlık örgütlenme modelini bilir ve kavrar.

3. Sorunlar için öncelikler belirler diğer sağlık meslek grupları ile birlikte bunlara geçerli çözümler üretir.
4. Halk sağlığı konularında birinci basamak hekimine gerekebilecek beceriler ve bilgileri edinir.

DÖNEM V-5: DUYU STAJ KURULU

GÖZ HASTALIKLARI STAJI

1. Gözün anatomisini bilir.
2. Gözün korunma sistemlerini (kapak fonksiyonları, gözyaşı bileşimi ve fonksiyonu) kavrar.
3. Gözün hastalıklara karşı cevabını, avasküler yapıda olmasının vücudumuzdaki diğer organlardan farklı kıldığı özelliklerini öğrenir.
4. Oküler medya yapıları (kornea ve lens şeffaflığı, vs.) bilir.
5. Retina damar yapıları, retinal fotoreseptörleri ve retina pigment epiteli de içeren temel retina fonksiyonlarını bilir.
6. Görsel traktus yollarını ilgilendiren temel nörooftalmolojik hastalıkları tanır (3, 4, ve 6. kranial sinirler).

DERİ VE ZÜHREVİ HASTALIKLAR STAJI

1. Temel dermatolojik prensipleri bilir (derinin anatomi, fizyolojisi ve fonksiyonlarını, dermatolojik terminolojiyi ve elemanter lezyonları).
2. Dermatolojik öykü, muayene metodları ve takip eden inceleme tekniklerini kullanarak klinik problem çözme yeteneğini kazanır ve pratisyen hekim düzeyinde uygun tedavi yaklaşımını yapar.
3. Sık görülen, hayatı tehdit eden veya tedavi edilebilir hastalıklarda öykü, muayene metodları ve takip eden inceleme tekniklerini kullanarak klinik problem çözme yeteneğini kazanır ve pratisyen hekim düzeyinde uygun tedavi yaklaşımını yapar.
4. Genel tıp pratiğinde sık rastlandığı ön görülen deri hastalıklarını tanır.
5. Sık görülen deri hastalıklarının tanınmasında kullanılan nativ preparat alma, yama testi uygulama ve biopsi almayı içeren tanı metodlarını uygular.
6. Sık görülen deri hastalıklarının tedavisinde kullanılan topikal, sistemik ve fizik muayene metodlarının uygulanması hakkında temel bilgi sahibi olur ve pansuman ve yara bakımı yapar.

KULAK BURUN BOĞAZ STAJI

1. Stridor ve stridora neden olan hastalıkları tanır ve stridorlu ve respiratuvar distresli hastaya yaklaşım prensiplerini öğrenir.
2. Endeoktrakeal entübasyon, krikotirotoni ve trakeostomi endikasyonlarını bilir.
3. Baş boyun kanserlerinin risk faktörlerini, tanı ve tedavi prensiplerini öğrenir.
4. Epistaksis risk faktörlerini ve sık nedenlerini bilir ve epistaksisli hastaya yaklaşım prensiplerini uygular.
5. Akut otitis media, kronik effüzyonlu otitis media nedenleri, tanısı, tedavisi ve komplikasyonlarını, parasentez, miringotomi ve ventilasyon tüpü takılma endikasyonlarını öğrenir.
6. Otalji nedenlerini aurikula, dış kulak yolu ve orta kulak hastalıkları zemininde bilir ve tanır.
7. Akut ve kronik sinüzit patogenezi, tanısı ve tedavisini bilir.
8. Oral kavite ve farinksin sık karşılaşılan inflamatuvar ve neoplastik hastalıklarını tanır. Bu yapıların malign hastalıklarını bilir ve bu hastalıkların tedavi seçeneklerini kavrar.
9. Ses kısıklığı nedenleri, ses kısıklığı ile gelen hastanın tanı ve tedavisini bilir.
10. Özel baş boyun cerrahisi acillerinin (temporal kemik kırıkları, Lefort kırıkları ve mandibula kırıkları) tanısı, tedavisi ve komplikasyonlarını tanır.
11. Akut ve kronik dış kulak yolu, orta kulak ve mastoid infeksiyonları ve kolestatomannın özellikleri, tanı, tedavi seçenekleri ve komplikasyonları hakkında bilgi sahibi olur.
12. Konjental, inflamatuvar ve neoplastik boyun kitlelerinin ayırıcı tanısı, değerlendirilmesi ve tedavisi hakkında bilgi sahibi olur.
13. İletim tipi ve sensorinöral tip işitme kayıplarının tanır, odyogramlarının yorumu ve tedavi edilebilir sebeplerini bilir.
14. Periferik ve santral vertigo ayırımı ve vertigosu olan hastaya yaklaşım, tanı, tedavi prensiplerini öğrenir.
15. Penetran ve künt boyun travmalarına yaklaşım ve tedavi seçeneklerini bilir ve uygular.
16. Alın aynası kullanabilir ve doğru ışık odaklaması yapar.
17. Nazal spekulum kullanır ve rinoskopi posterior yapar.
18. Oral kavite muayenesi yapar.
19. Larinks aynası kullanır ve indirekt laringoskopi yapar.
20. Anterior ve posterior nazal tampon koyar.
21. Otoskop kullanır ve kulak zarı değerlendirir.
22. Krikotirotoni yapar.

DÖNEM V-6: HAREKET SİSTEMİ STAJ KURULU

1. Hastayı çok yönlü değerlendirir (fiziksel, emosyonel, psikososyal, mesleki ve ailesel fonksiyonlar).
2. İnterdisipliner çalışmayı bilir.
3. Romatolojik hastalıkların tanı ve tedavisini bilir ve uygular.
4. Kas-iskelet sistemi muayenesi yapabilmeyi, normal ve anormal durumları ayırt edebilmeyi, romatolojik hastalıkların ayırıcı tanısına yaklaşabilmeyi bilir.
5. EMG, Bilgisayarlı İzokinetik Dinamometre üniteleri, SP ünitesi, Hidroterapi ve Elektroterapi üniteleri ile ayaktan gelen hastalar için fizik tedavilerinin yapıldığı üniteleri tanır.
6. Müsküloskeletal sistemin normal anatomisini tanır ve klinik muayene ve fonksiyon testlerinin bu anatomiyle ne tür bir ilişkisi olduğunu gösterir.
7. İnflamasyon patofizyolojisini tanımlar.
8. Uygun analjezikleri, anti-romatik ilaçları, enfeksiyon ve metabolik kemik hastalıklarıyla ilgili olarak kullanılan ilaçları tanır ve onlar hakkında bilgi sahibi olur. Bu tür ilaçlara karşı genel ters reaksiyonları sayar.
9. Kırıkların mekanizmasını, onların iyileşmesini, tendon ve ligament yaralanmalarını ve tedavilerini, sinir yaralanmaları ve iyileşmelerini tanımlar.
10. Ortopedi alanı ile ilgili temel becerileri yapar.
11. Fizyoterapistler ve meşguliyet terapistler gibi yardımcı sağlık meslek elemanlarının muskuloskeletal hastalıkların akut ve kronik tedavilerdeki rollerini bilir.
12. Gut, viral artrit ve osteoporosis gibi muskuloskeletal bozuklukların önlenmesi görüşünü benimser.
13. Deforme edici artropatilerin progresif doğasını ve bu bozukluğun hasta ve onların kariyerleri üzerine olan psiko-sosyal etkilerini anlar.

DÖNEM V-7: RADYOLOJİ STAJI

1. Radyolojik görüntüleme yöntemlerine ait temel fizik görüntüleme ilkelerini öğrenir.
2. Radyolojik tetkik algoritmasını kavrar. Fiyat-etkinlik, zarar ve tıbbi yarar ilkelerini göz önünde bulundurarak tetkik seçmeyi öğrenir.
3. Radyolojik görüntüleme yöntemlerine ait terminolojiyi kavrar.
4. Normal radyolojik anatomiye öğrenir, patolojik görünümlemlerden ayırt eder.

5. Acil durumlarda hangi tetkiklerin isteneceğini bilir ve karşılaşılabilecek radyolojik bulguları yorumlar.
6. Radyolojik tetkikleri kullanırken ilaç allerjisi, iyonizan radyasyon gibi risklerin farkında olur.
7. İntravenöz pyelografi (İVP), özefagus, mide, duodenum (ÖMD), kolon grafileri gibi indirekt yöntemlerin kullanımını bilir.
8. Akciğer ve kemikte görülen elementer lezyonları tanıır ve bu grafileri yorumlama becerisi kazanır.
9. Tarama mamografisi gibi koruyucu hekimlik açısından önemi olan radyolojik yaklaşımları kavrar.
10. Mortalite ve morbidite açısından önemli hastalıkların radyolojik bulgularını öğrenir.
11. Patolojik görüntüleri ayırt eder ve uygun terminoloji kullanarak tanımlar. Radyoloji raporlarını yorumlar.
12. Görüntüleme kılavuzluğunda yapılan girişimsel radyolojik işlemler (vasküler ve non-vasküler) hakkında bilgi sahibi olur ([Ek 5](#)).

DÖNEM VI

Amaç ve öğrenim hedefleri

Dönem VI (aday hekimlik dönemi) sonunda öğrenciler, bu dönem içinde staj yaptıkları bölümlerde katılacakları uygulamalar ile bilgi, beceri ve tutumlarını geliştirir ve tıbbi karar verirken elde ettiği bütün verileri sentezleyebilir.

Akdeniz Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem VI eğitiminin amacı, Ulusal Çekirdek Eğitim Programı (ÇEP) ile önerilen Bilgi, Klinik Beceri, Girişimsel Beceri ve Mesleki Becerilere (Tutum ve Davranışlar) sahip, mesleki etik kurallara saygılı iyi bir hekim yetiştirmektir. Kazanılan beceriler iyi bir birinci basamak hekiminin veya tıpta uzmanlık eğitimine başlayacak bir hekimin uygulayabilmesi gereken temel becerileridir ([Ek 6A](#), [6B](#)). Dönem VI'ya ilişkin amaç ve öğrenim hedefleri Eğitim-Öğretim Koordinasyon Kurulu kararı ile Dönem VI koordinatörlüğü ve Dönem VI'da stajları bulunan Anabilim Dalları ile birlikte revize edilmiş, yetkinlikler ayrıntılı olarak belirlenmiş ve karneler yeniden oluşturulmuştur. Ekte ayrıntılar sunulmuştur ([Ek 6B](#)).

Eğitim Programının ÇEP ve Uluslararası Tıp Eğitimi Hedefleri ile Karşılaştırılması

Eğitim Programı 2001 yılında YÖK tarafından fakültelere önerilen ÇEP ile uyumludur. Fakültemiz Anabilim Dallarında çalışan öğretim üyelerinden alınan geri bildirim sonuçları ile

eğitim programının EP ile uyumluluğu gözden geçirilmiştir. Bu süreçte yapılanlar aşağıda özetlenmiştir (**Ek 7**). Hazırlanan EP listeleri tüm Anabilim Dallarını ile paylaşılmış ve alınan görüşler değerlendirilerek uyarlanmıştır.

1. Var olan eğitim programını EP listeleri ile karşılaştırılmış ve analiz edilmiştir.
2. Ders kurullarının öğrenim hedefleri gözden geçirilmiştir.
3. Anahtar hedefler belirlenerek zorunlu ve seçmeli dersler eğitim programını belirtke tablolarını oluşturulmuştur.
4. Bu süreç içerisinde ders yoğunluğu fazla olan anabilim dallarına ait ders saatlerinin azaltılması sağlanmıştır.
5. EP listeleri içinde yer almayan ders başlıklarının seçmeli dersler listesinde yer alması sağlanmıştır (**Ek 7**).

Eğitim programını uluslararası tıp eğitimi hedefleri (profesyonel değer, tutum, davranış ve etik tıbbın bilimsel temelleri, iletişim becerileri, klinik beceriler, toplum sağlığı ve sağlık sistemleri, bilginin yönetilmesi, kritik düşünme ve araştırma) ile uyumlu hale getirilmiştir. Bu süreçte yapılan alışmalar:

1. Eğitim programını ile ilgili kurullar oluşturuldu.
2. Uluslararası tıp eğitimi hedefleri ve ilgiliniversite programları incelenerek kurullarda sunuldu.
3. Kurulların alışmaları ile hazırlamış olduğumuz eğitim programının amaç ve hedefleri karşılaştırılarak ekleme ve çıkarmalar yapıldı (**Ek 8**).

1.3. EĞİTİM AMAÇ VE HEDEFLERİNİN DUYURULMASI

T.S. Tıp fakülteleri eğitimle ilgili amaç ve hedeflerini mutlaka yayınlamış ve tüm taraflarla paylaşmış olmalıdır.

2003-2004 eğitim-öğretim yılında hazırlanan ders kurulları ve staj kurullarına ait amaç ve öğrenim hedefleri ([Ek 9](#)), 2004 ve 2006 eğitim-öğretim dönemlerinde revize edilmiştir.

2009-2010 eğitim-öğretim dönemi başında hazırlık sınıflarının kaldırılmasına yönelik YÖK yönetmelik değişikliği sonucunda oluşan belirsizlikler nedeniyle tüm yıllara ait amaç ve öğrenim hedeflerinin revizyonuna ilişkin çalışmalar bir yıl süre ile ertelenmiştir. Daha önce yazılan amaç ve öğrenim hedefleri web sayfasında ilan edilmiş ve tüm anabilim dallarına yazı ile duyurulmuştur. Üniversite web sayfası ve Tıp Fakültesi web sayfası 2010 yılı itibari ile güncellenmektedir. Yeni tasarım süresince amaç ve öğrenim hedeflerinin daha etkin ve kolay paylaşılması sağlanacaktır. Bu süreçte, öğrenciler yazılı doküman olarak öğrenci işleri ve koordinatörlükten amaç ve öğrenim hedeflerine ulaşabilmektedirler. Bazı dönemlerin amaç ve öğrenim hedefleri revize edilme sürecinde olduğu için bu an itibarı ile web sayfasında bulunmamaktadır. Dönem III ile ilgili dokümanlar web sayfasından duyurulmuştur (<http://www1.akdeniz.edu.tr/tip/kilavuzlar.htm>) ([Ek 10](#)). Ağustos ayında tüm hedeflerin yeni tasarlanan web sitesinde ilan edilmiş olması planlanmaktadır ([Ek 11](#)).

1.4. EĞİTİM AMAÇ VE HEDEFLERİNİN TANIMLANMASINDA PAYDAŞ KATILIMI

T.S. Tıp fakülteleri eğitimle ilgili amaç ve hedefleri mutlaka ilgili tüm paydaşların (fakülte kurulu, ilgili tüm eğitim kurulları, öğretim üyeleri, öğrenciler) geniş katılımıyla tanımlanmış olmalıdır.

G.S. Tıp fakültelerinin amaç ve hedeflerinin tanımlanmasında meslek örgütleri (TTB, uzmanlık dernekleri vb), toplum ve sağlık bakanlığının katkı ve görüşleri alınmalıdır.

Tıp fakültesinde eğitim programının yapılandırılma çalışmaları 2003 yılında başlamıştır. Sistemler temelinde yapılandırılmış program belli aralıklarla revize edilmiştir. Tüm çalışmalarda anabilim dalları aktif rol üstlenmiştir. Çalışmalar süresince anabilim dalları ile birlikte ilgili staj, ders kurulu ve eğitim dönemleri ile ilgili toplantılar sürdürülmüştür. Yapılan tüm etkinlikler yazılı materyal ile duyurulmuştur ([Ek 12](#)). Bu süreçte yapılanlar sırasıyla;

1. Anabilim dallarından verilen geri bildirimlerden ihtiyaçların saptanması, sorunların ortaya çıkarılması için anket formları toplanmıştır ([Ek 13](#)).
2. Her ders kurulu ve staj için çalışma grupları oluşturulmuştur. Ders kurullarında temel ve klinik bilim öğretim üyelerinin temsiliyetine önem verilmiştir.
3. Ders kurulu ve stajlar için öğrenim hedefleri yazılmış, içerik, amaç ve öğrenim hedeflerine uygun şekilde oluşturulmuştur.
4. Program geliştirme aşamasında fakültede bulunan geniş salonlarda büyük panolar yerleştirilerek entegrasyon ve içeriğin tam olarak anlaşılmasının sağlanmasına çalışılmış, bu panolar bir süre incelenebilmesi için tutulmuştur.
5. Staj ve ders kurulları oluşturulduktan sonra anabilim dallarına gönderilmiş ve öğrencilere tanıtılmıştır.
6. Öneriler doğrultusunda son düzenlemeler EÖKK tarafından yapılmıştır.

Revizyon çalışmalarında da benzer tutum izlenmiş ve çalışma grupları oluşturulmuştur ([Ek 14](#)).

Dönem VI eğitim programı revizyonu çalışmasında da yaklaşık bir yıllık sürede EÖKK ve Dönem VI'da dersi bulunan anabilim dallarının eğitimden sorumlu öğretim üyeleri ile çalışılmış ve program oluşturulmuştur ([Ek 15](#)).

Öğrenci temsilcileri ile periyodik toplantı yanı sıra, 2009-2010 eğitim-öğretim yılında Eğitim-Öğretim Koordinasyon Kurulu (EÖKK) toplantılarına öğrenci temsilcilerinin resmi olarak

katılması ile ilgili karar alınmıştır ([Ek 16](#)). Ancak katılacak öğrencilerin sayısı, temsil edeceği dönemi vb ile ilgili çalışmalar sürmekte olup yönerge değişikliği sürecine girilmiştir. Halen öğrencilerin davet edildiği toplantıda program oluşturma sürecinde öğrencilerin görüş ve önerileri değerlendirilmektedir ([Ek 17](#)).

1.5. EĞİTİM PROGRAMININ DÜZENLENMESİNDE VE UYGULANMASINDA ÖZERKLİK

T.S. Tıp fakülteleri yasal süreçleri tamamlamak koşuluyla kendi eğitim programlarını belirlenen temel amaç ve hedefler doğrultusunda düzenlemek ve uygulamak konusunda özerkliğe sahip olmalıdır.

Tıp Fakültesi uygulamakta olduğu programı yasal süreçleri tamamlamak koşulu ile kendi hazırlamaktadır. Program hazırlama, Eğitim-Öğretim Koordinasyon Kurulu tarafından gerçekleştirilmektedir. Eğitim-Öğretim Koordinasyon Kurulunda yer alan öğretim üyeleri (38 öğretim üyesi) her dönemde dersi bulunan öğretim üyeleri ile işbirliği yaparak programlarını hazırlamaktadır. Bu sürecin sorumluları, uygulayıcıları, denetleyicileri ve sürelerinin belirlenmiş olduğu iş akış şemaları ekte sunulmuştur ([Ek 18](#)). Akdeniz Üniversitesi Eğitim-Öğretim Sınav Yönetmeliğinde ölçme değerlendirme ve eğitim programının başlangıç ve bitiş tarihleri ile ilgili olarak Tıp Fakültesinin özerk olduğu özellikle belirtilmektedir.

2. EĞİTİM PROGRAMI

2.1. EĞİTİM PROGRAMI VE ÖĞRETİM YÖNTEMLERİ

T.S. Tıp fakülteleri eğitim programı modeli (Eğitici / Öğrenci merkezli, Disiplin / Sistem / Yaşam Döngüsü Temelli, Topluma Dayalı / Yönelik Eğitim) ve öğretim yöntemlerini (Probleme dayalı öğrenim, sunum, özel çalışma modülü, göreve–taska-dayalı öğrenim, hasta başı eğitim) mutlaka tanımlanmalıdır.

PROGRAM MODELİ

Akdeniz Üniversitesi Tıp Fakültesi Eğitim Programı, Harden tarafından geliştirilen (SPICES) tıp eğitimi değişimin çerçevesini oluşturan, öğrenci merkezli, problem çözmeye yönelik, entegrasyonu sağlanmış, topluma dayalı, seçmelilerin yer aldığı, sistematik bir eğitim modeli özelliği göstermektedir. Akdeniz Üniversitesi Tıp Fakültesi, eğitim programı modeli ilk üç yılda sistemler zemininde entegre edilmiş (yatay entegre), temel ve klinik bilimlerin Probleme Dayalı Öğrenim (PDÖ) aracılığı ile ilişkilendirildiği (dikey entegre), ayrıca topluma yönelik eğitim hedeflerine sıkça yer veren öğrenci merkezli bir programa sahiptir. Dönem IV ve V, staj yıllarında ise temel bilimlerin daha az klinik bilimlerin ise ağırlıkta olduğu yatay ve dikey entegrasyon bulunmaktadır (<http://www1.akdeniz.edu.tr/tip/program20092010.htm>).

Dönem I: 39 haftadan oluşur. Bu dönem

- Temel Bilimlere Giriş I (7 hafta)
- Temel Bilimlere Giriş II (8 hafta)
- Hücre (9 hafta)
- Doku ve Hareket Sistemi I (9 hafta)
- Hareket Sistemi II (6 hafta) ders kurullarından oluşmaktadır.

Dönem I sistemlerin normal yapı ve fonksiyonlarının anlaşılmasına temel oluşturacak hücrenin yapı taşı, morfolojisi ve döngüsü, evrim, dokunun yapısı ve fonksiyonları ile lokomotor sistemin yapısı ve fonksiyonlarına yönelik bilgileri içerir.

Her ders kurulunda bir haftalık modüler yapıda PDÖ oturumları bulunmaktadır. Her PDÖ oturumu ders kuruluyla ilgili bir hastalık üzerinden yürütülmektedir. PDÖ'ye konu olacak hastalık seçimi ilgili ders kurulunun tüm öğretim üyeleri davet edilerek belirli ilkeler doğrultusunda seçilmekte, aynı oturumda modül kurulu da seçilmektedir. Bu uygulamalar ile yatay ve dikey entegrasyon sağlanmaktadır.

Bu dönemde ayrıca beceri eğitiminin temelleri atılmakta, ilk yardım derslerin yanı sıra bilgisayarın kullanımı ve veri kaynaklarına ulaşılması ile ilgili bilgiler ve beceriler verilmektedir ([Ek 19](#)). Ek olarak sağlığı koruma, sağlık sistemleri ve davranış bilimlerine ilişkin dersler de bulunmaktadır. Toplumsal farkındalığın sağlanması amacıyla SSP yürütülmektedir.

Dönem II: 39 haftadan oluşur.

- Hemopoetik, Dolaşım ve Solunum Sistemleri (8 hafta)
- Sindirim ve Boşaltım Sistemleri (7 hafta)
- Merkezi Sinir Sistemi ve Duyu Organları Sistemleri (9 hafta)
- Endokrin ve Üreme Sistemleri (6 hafta)
- Hastalıkların Biyolojik Temelleri (9 hafta) ders kurulları bulunmaktadır.

Bu dönemin ilk dört ders kurulunda sistemler temelinde entegre edilmiş ve PDÖ ile ilişkilendirilmiş yatay ve dikey entegrasyonun bulunduğu yapılanmayla, vücudun normal yapı ve fonksiyonlarının verilmesi amaçlanmaktadır. Son ders kurulu ise patolojilere ve klinik bilimlerle ilişkili genel bilgilerin yer aldığı yapılanmaya sahiptir. Ayrıca öğrencilerin seçtikleri ve yatay olarak tüm yıl boyunca uygulanan Özel Çalışma Modülleri (ÖÇM) ve Mesleki Yabancı Dil (MYD) dersleri bulunmaktadır.

Dönem III: Dokuz ders kurulu ve Topluma Dayalı Tıp Bloğundan oluşmaktadır.

- 5B (Bilgi, Bilişim, Bilim Tarihi, Bilim Felsefesi ve Biyoistatistik)
- Kliniğe Giriş
- Solunum ve Kalp
- Hematoloji
- Gastrointestinal Sistem
- Endokrin Sistem
- Topluma Dayalı Tıp Bloğu I
- Genitoüriner Sistem
- Topluma Dayalı Tıp Bloğu II
- Nöropsikiyatri
- Kas İskelet Sistemi
- Topluma Dayalı Tıp Bloğu III bulunmaktadır.

Dönem III, sistemler temelinde hastalıkların temel mekanizmalarının, patolojisinin ve tedavideki temel yaklaşımların aktarıldığı, öykü alma ve fizik muayene becerilerini kazanmaya yönelik kuramsal dersler ile beceri eğitimi ve hasta başı uygulamalarını içermektedir. Hasta başı uygulamalarda her bir ders kurulu için ayrıntılı olarak klinik eğitim formu hazırlanmıştır. Öğrenciler bu formlar ile eğitmen gözetiminde hasta başı uygulamalarını yapmaktadır (**Ek 10**). Tüm bu uygulamaların yanı sıra, hastalıkların ailesel ve toplumsal boyutları ile etik yönü ayrıntılı bir şekilde incelenmektedir. 2009-2010 eğitim-öğretim yılında pilot uygulama olarak başlayan “Araştırma Bloğu”, tüm yıl küçük grup çalışmaları olarak yer almakta ve öğrencilerin gönüllü olarak katıldığı uygulamalar şeklinde yürütülmektedir. EÖKK ve Araştırma Bloğu sorumlu öğretim üyeleri ile birlikte uygulamaların işleyiş esasları ekte sunulmuştur (**Ek 20**).

Dönem IV: Dokuz haftalık dört döngüden oluşmaktadır.

- Bütünleşik Dahiliye Staj Kurulu
- Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Staj Kurulu
- Bütünleşik Cerrahi Staj Kurulu
- Kadın Hastalıkları ve Doğum- Adli Tıp Staj Kurulu

Bu dönemin temel özelliği, patolojik süreçlerin kuramsal dersleri, olgu sunumu, probleme yönelik hasta çözümü ile hastaya yaklaşım ve tanı koyma becerilerinin verilmesidir.

Dönem V: Yedi haftalık beş döngüden oluşmaktadır.

- Duyu Staj Kurulu
- Hareket Sistemi Staj Kurulu
- Nöropsikiyatri Kurulu
- İnfeksiyon ve Acil Tıp Kurulu
- Halk Sağlığı ve Üroloji Staj Kurulu

Bu dönemin temel özelliği, patolojik süreçlerin kuramsal dersleri, olgu sunumu, probleme yönelik hasta çözümü ile hastaya yaklaşım ve tanı koyma becerilerinin verilmesidir.

Dönem VI: “Aday Doktorluk” (intern) dönemidir. Temel amaç, öğrencilerin rehber eğitimciler eşliğinde hekimlik yapmalarıdır. Hastaların bakımına, tedavi ve izlemlerine aktif olarak katılırlar. Her ay bir tane olmak üzere birinci basamakta karşılaşacakları hastalıklarla veya tıbbın sosyal yönü ile ilgili seminerlere katılırlar. Öğrenmeleri gereken temel becerilerin yer aldığı Uygulama ve Kredilendirme Defterleri (karneler) ile değerlendirilirler (**Ek 6B, 21**).

EĞİTİM YÖNTEMLERİ

Akdeniz Üniversitesi Tıp Fakültesi öğrencilerinin bağımsız öğrenme becerilerini geliştiren uygulamaların da yer aldığı farklı eğitim yöntemlerini kullanmaktadır. Tüm küçük grup çalışmalarında öğrenci sayısının sekizi aşmaması sağlanmaktadır. Öğrencilere küçük gruplarda yürütülen eğitimler ile ilgili olarak her yıl güncellenen eğitim rehberleri hazırlanmaktadır ([Ek 10](#), [22](#)). Dersler için yansılar, laboratuvar uygulamaları için ise föyler ([Ek 23](#)) kullanılmaktadır. Değişik uygulamalar aşağıda verilmiştir:

Amfi dersleri

Klinik öncesi eğitim olan Dönem I, II ve III'te uygulanmaktadır. Klinik öncesi dönemde derslerin yaklaşık yarısı amfi dersi şeklinde verilmektedir.

Sınıf dersleri

Klinik dönemde küçük gruplarda derslerin yaklaşık yarısı sınıf dersi şeklinde verilmektedir

Laboratuvar uygulamaları

Öğrencilerin kuramsal bilgilerini pekiştirmeleri ve görsel olarak anlamalarını sağlamayı amaçlamaktadır. Klinik öncesi dönemde %20 oranında yer almaktadır.

Beceri eğitimi uygulamaları

Hekimlik mesleğinin gerektirdiği becerilerin, gerçek hasta ile karşılaşmadan önce, insancıl bir yaklaşımla ve tam öğrenme hedefi ile maket ve manken üzerinde çalışılmasıdır. Klinik öncesi eğitim programında %10 oranında yer almaktadır.

Klinikte eğitim

Klinik eğitim döneminin %50'sini kapsar. Eğitici gözetiminde çoğunlukla gerçek hastalarla hasta başı eğitim ya da modeller üzerinde uygulanarak klinik yeterlilik sağlayan etkinliklerdir.

Bağımsız çalışma saatleri

Öğrencilere haftanın belli günlerinde ve saatlerinde öğrendiklerini tekrarlama ve yeni ders oturumlarına hazırlanmaları için ders programında ve PDÖ oturumları arasında yer alan sürelerdir (<http://tip.akdeniz.edu.tr/ders>).

Topluma dayalı eğitim uygulamaları

Alan uygulamaları

Öğrencilerin hizmet verecekleri toplumun özelliklerini tanımaları ve öğrenmelerini sağlamak amacıyla Dönem I'de PDÖ oturumları, Dönem III'te Topluma Dayalı Tıp Bloğu ve Aday Doktorluk döneminde Halk Sağlığı ve Adli Tıp Stajları içinde yer almaktadır.

Birim dışı mesleki uygulama

Dönem IV'ü başarı ile bitirmiş Tıp Fakültesi öğrencileri, Dönem V'e başlamadan önce en az 10 (on) iş günü olmak üzere gözlemsel olarak "Sağlık Kurumu Ziyareti" uygulaması yapmaktadır. Bu uygulama Eğitim-Öğretim Koordinasyon Kurulu'nun belirlediği ölçütlere uyan, hastanemiz dışı sağlık kurumlarında, uygulamanın hedefleri doğrultusunda yapılmaktadır ([Ek 24](#)).

Öğrenci Merkezli Uygulamalar

Probleme Dayalı Öğrenim

Probleme Dayalı Öğrenim fakültemizde 2002-2003 eğitim-öğretim döneminden bu yana Dönem I ve II'de bir eğitim yönlendiricisi ve 8-10 kişiden oluşan küçük bir grup ile bir haftalık modül şeklinde uygulanmaktadır. Bir senaryo temelinde saptanan sağlık sorununu çözümlenmesi temeline dayanmaktadır. Senaryo toplumsal, biyolojik, davranışsal ve etik hedefleri kapsayacak şekilde, gerçeğe uygun kolay anlaşılabilir bir olguyu içermektedir. Dönem I ve Dönem II'de beşer tane olmak üzere on PDÖ yapılmaktadır. PDÖ haftalarında bağımsız çalışma saatleri, alan çalışmaları ve konu ile ilgili uygulamalar bulunmaktadır. Klinik öncesi eğitimde %10'luk bir alan kapsamaktadır. 2009–2010 Eğitim Öğretim yılına ait konu ve senaryo başlıkları aşağıda verilmiştir.

Her İnişin Bir Çıkışı Vardır (İletişim- sağlık örgütlenmesi)	Dönem I, 1. Ders Kurulu
Nasıl Geçti Habersiz?(Feniketonüri)	Dönem I, 2. Ders Kurulu
Mehmet Tuzlu (Kistik fibrosis)	Dönem I, 3. Ders Kurulu
Futbolzede (Kas- iskelet sistemi)	Dönem I, 4. Ders Kurulu
Neden Şimdi (Genitoüriner, embriyoloji)	Dönem I, 5. Ders Kurulu
Uzun İnce Bir Yoldayım (AIDS)	Dönem II, 1. Ders Kurulu
Çok Geç Olmadan (Alt üriner sistem enfeksiyonları)	Dönem II, 2. Ders Kurulu
Gülmez Yüzüm (Serbrovasküler kanama)	Dönem II, 3. Ders Kurulu
Denge (Prostat hipertrofisi)	Dönem II, 4. Ders Kurulu
Önce Canan (Organ yetmezliği)	Dönem II, 5. Ders Kurulu

Özel Çalışma Modülleri

Eğitim programının içinde yer alan, öğrencilere seçmeli olanağı tanıyarak istedikleri bir alanda derinlemesine çalışma olanağı sağlayan uygulamalardır. Her bir grubun en az bir danışmanı vardır ve bazı ÖÇM'ler multidisipliner olabilmektedir. Klinik öncesi eğitimde %2 oranında yer alır. ÖÇM'lerde öğrencilerin büyük çoğunluğu birinci tercihlerine yerleştirilmektedir. Talep fazlası nedeniyle tercihlerine yerleştirilemeyen öğrenciler, ÖÇM kurulu tarafından belirlenen ilkeler ile en yakın ÖÇM'ye yerleştirilmektedir. ÖÇM çalışmaları yıl sonunda yapılan "Akdeniz Tıp Öğrenci Günleri"nde sunulmaktadır ([Ek 25](#), [26](#)). ÖÇM'ler yapılandırılmış formlarla değerlendirilmektedir ([Ek 27](#)). ÖÇM'lerin yıl içi başarı notuna %5 katkısı vardır.

2009-2010 yılına ait ÖÇM listesi

- Lazerin Tıpta Kullanımı
- Down sendromu ve bu hastalığın önlenmesi
- Temel Fotoğrafçılık Bilgileri ve Fotoğrafın Tıpta Kullanımı
- Korkularımız ve nedenleri
- Yürüme analizi
- Radyolojik anatomi
- Dövme, piercing gibi deri süslemeleri
- Toraks vasküler kesitsel anatomisi ve konjenital vasküler anomaliler
- Ağrıda opioid kullanımı
- Etkin bir sunum hazırlama
- Transplantasyon immünolojisi
- 7-13 yaş çocuk hastaların tıbbi kararlara katılımı
- Horlama anatomisi
- Doktorlar nasıl düşünür?
- Birinci basamak sağlık hizmetinde çalışan hekimlerin KOAH ve astım hastalarına bakışı
- İnternette sağlık bilgisinin güvenilirliği
- Adenovirüslerin kanser gen tedavisindeki önemi hakkındaki bilgilerin derlenmesi ve kanser hücrelerine Adenovirüs aracılı gen aktarımı çalışması
- Kalp hastalıklarına cerrahi yaklaşım

- Stres ve hobi
- Çocuk kalbi
- Obezite ve diyabet
- Tuzak nöropatiler
- Mesleksel beceri uygulaması
- Kanıta dayalı tıp: Bilimsel yöntem ve felsefe ışığında

Sosyal Sorumluluk Projeleri

SSP'ler öğrencilerin üniversiteye ve topluma aidiyet duygularının arttırılması, farklı sosyal ortamlarda bulunmaları, içinde yaşadıkları topluma olumlu katkılar yapmanın aynı zamanda toplumsal bir sorumluluk olduğu bilincinin aşılması, topluma katkıda bulunabilmek için organize olmayı becerebilen bir ekip çalışması içinde yer almalarını sağlayan uygulamalardır. Klinik dönem öncesi Dönem I'de uygulanmaktadır. SSP çalışmaları yıl sonunda yapılan "Akdeniz Tıp Öğrenci Günleri"nde sunulmaktadır. SSP'ler jüri değerlendirme formları ile değerlendirilmektedir ([Ek 26](#), [28](#)).

2009-2010 eğitim yılı sosyal sorumluluk projeleri listesi aşağıda sunulmuştur.

1. Gönüllü abilik-ablalık
2. Meme kanserinde erken tanı yaşam kurtarır
3. Cinsel sağlık eğitimi
4. Kırsal kesimde kan grubu, diyabet ve hipertansiyon konusunda bilgilendirme
5. Kanser hastalarına sosyal destek
6. Sanatçı doktorlar
7. Yaşlılara sosyal destek
8. Bir ilköğretim okuluna destek
9. Ağaçlandırma
10. Sokak hayvanlarına katkı
11. Organ nakli ve organ bağışına duyarlılık
12. İlk yardım konusunda halkın bilinçlendirilmesi
13. Kullanılmayan ilaçların toplanması ve ihtiyaç sahiplerine ulaştırılması:
14. Lösemili çocuklarla iletişim
15. Oyuncak Kütüphanesi

Gönüllü Araştırma Bloğu

2009- 2010 eğitim-öğretim yılında pilot uygulama olarak başlatılan Dönem III'de 3-4 öğrencinin yer aldığı, bir eğitici rehberliğinde yürütülen bilimsel araştırmaların yapıldığı seçmeli uygulamalardır. Bu yıl içerisinde 181 Dönem III öğrencilerimizden 72'si gönüllü olmuş ve oniki değişik öğretim üyesi danışmanlığında çalışmaktadırlar. Bu amaçla ders programında Çarşamba günleri ortalama dört saatlik yer ayrılmıştır. Uygulamanın henüz değerlendirme sonuçları alınmamıştır. İlk yıl deneyimlerimiz doğrultusunda sürdürülmesi planlanmaktadır.

İnteraktif uygulamalar

Dönem 1 Tıbbi Biyoloji ve Genetik Anabilim Dalı yıl sonu poster ve sunu çalışmaları, Halk Sağlığı Anabilim Dalı dersleri içinde epidemiyoloji ve ana çocuk sağlığı dersleri, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Aday Doktorluk Döneminde interaktif uygulamalar bulunmaktadır.

2.2. TIP FAKÜLTESİ EĞİTİM PROGRAMININ TEMEL ÖZELLİKLERİ

T.S. Tıp Fakülteleri Eğitim programının temel özelliklerini aşamalara / yıllara göre mutlaka tanımlamalıdır (içerik, zorunlu, seçmeli dersler, alternatif uygulamalar).

G.S. Tıp fakültelerinin eğitim programlarının her aşamasında (ders, uygulama, staj, tıp dışı uygulamalar, özel çalışma modülleri) ve bağımsız çalışma saatleri belli bir oranda yer almalıdır.

Akdeniz Üniversitesi Tıp Fakültesi ilk üç yıl ders kurullarından, dört ve beşinci yıllar ise stajlardan oluşmaktadır. İlk iki yıl normal yapı ve fonksiyona yönelik iken üçüncü yıl anormal yapı ve fonksiyonlara ait sistem temelli öğrenmeyi içerir. Klinik dönemlerde stajlar sırasında temel bilimlerde öğrendiklerini kullanarak bilgi ve becerilerini arttırmaları ve aday doktorluk döneminde ise öğrendikleri yetkinlik alanlarını uygulamaları beklenmektedir. Dönem I'de SSP, Dönem II'de ÖÇM, Dönem III'de Gönüllü Araştırma Bloğu seçmeli olarak, PDÖ'ler ise Dönem I ve II'de zorunlu olarak uygulanmaktadır.

Akdeniz Üniversitesi Tıp Fakültesinin eğitim programlarının temel yapısını, içeriğini ve özelliklerini gösteren şema aşağıda sunulmuştur (Şema-1).

Şema 1: TIP FAKÜLTESİ EĞİTİM PROGRAMI TEMEL ÖZELLİKLERİ

1. SINIF											
Temel Bilimlere Giriş I PDÖ			Temel Bilimlere Giriş II PDÖ			Hücrenin Moleküler Yapısı ve Genetik PDÖ		Doku ve Hareket Sistemi I PDÖ		Hareket Sistemi II PDÖ	
SOSYAL SORUMLULUK PROJELERİ											
2. SINIF											
Hemopoetik, Dolaşım ve Solunum Sistemleri PDÖ			Sindirim ve Boşaltım Sistemi PDÖ-MYD			Merkezi Sinir Sistemi ve Duyu Organları PDÖ-MYD		Endokrin ve Üreme Sistemleri PDÖ-MYD		Hastalıkların Biyolojik Temelleri PDÖ-MYD	
ÖZEL ÇALIŞMA MODÜLLERİ											
3. SINIF											
5 B Ders Kurulu	Klinik Bilimlere Giriş Ders Kurulu	Dolaşım ve Solunum Sistemi Ders Kurulu	Kan Lenf İmmun Sistem Ders Kurulu	Gastro-İntestinal Sistem Ders Kurulu	Topluma Dayalı Tıp Ders Kurulu	Endokrin Sistem Ders Kurulu	Genito-Üriner Sistem Ders Kurulu	Topluma Dayalı Tıp Ders Kurulu	Nörolojik Sistem Ders Kurulu	Kas İskelet Sistemi Ders Kurulu	Topluma Dayalı Tıp Ders Kurulu
GÖNÜLLÜ ARAŞTIRMA BLOĞU											
4. SINIF											
Bütünleşik Dahiliye			Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları			Kadın Hastalıkları ve Doğum			Bütünleşik Cerrahi		
5. SINIF											
Duyu Staj Kurulu KBB, Göz, Dermatoloji			Hareket Sistemi Staj Kurulu FTR, Ortopedi, Radyoloji			Nöropsikiyatri Staj Kurulu Nöroloji, Psikiyatri, Beyin Cerrahisi		Enfeksiyon Hastalıkları ve Acil Tıp Staj Kurulu		Halk Sağlığı – Biyoistatistik ve Üroloji Staj Kurulu	
6. SINIF (Aday Doktorluk Dönemi)											
İç Hastalıkları		Dahili Tıp (Adli Tıp –Göğüs Hastalıkları) Psikiyatri		Acil Tıp		Halk Sağlığı		Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları		Kadın Hastalıkları ve Doğum / Seçmeli	

* **Kısaltmalar:** PDÖ: Probleme Dayalı Öğretim; MYD: Mesleki Yabancı Dil

2.3. EĞİTİM PROGRAMININ TOPLUMA YÖNELİK/ TOPLUMA DAYALI ÖZELLİKLERİ

T.S. Tıp fakülteleri eğitim programını mutlaka toplumun öncelikli sağlık sorunlarını içerecek şekilde kurgulamalıdır.

Akdeniz Üniversitesi Tıp Fakültesi mezuniyet öncesi eğitim programı toplumun öncelikli sağlık sorunlarını temel alan, eğitim programını oluştururken sadece tedavi değil, sağlığı geliştirme ve korumaya da odaklanmış bir yaklaşım sunmaktadır. Toplumun öncelikli sağlık sorunlarına göre eğitim programı yapılandırılırken kaynak olarak çekirdek eğitim programı alınmaktadır. Ayrıca tıp fakültesinin bulunduğu bölgenin öncelikli sağlık sorunlarının eğitim programında yer alabilmesi için anabilim dallarında öğretim üyelerinin görüşü (uzman görüşü) yanı sıra, farklı anabilim dallarının bölgede yaptığı toplum tabanlı araştırma sonuçları (ör: Tıbbi Genetik Anabilim Dalı, Halk Sağlığı Anabilim Dalı gibi) dikkate alınmaktadır. Bu araştırma sonuçlarından bazıları aşağıda sunulmuştur.

1. Abnormal hemoglobins associated with the beta-globin gene in Antalya province, Turkey. Keser I, Yesilipek A, Canatan D, et al., TURKISH JOURNAL OF MEDICAL SCIENCES Volume: 40 Issue: 1, Pages: 127-131, FEB 2010.
2. Frequency of three hemochromatosis gene mutations in Antalya, Turkey. Ozturk S, Luleci G, Keser I. BALKAN JOURNAL OF MEDICAL GENETICS Vol 10 Issue: 1, Pages: 25-APR 2007.
3. Molecular analysis of beta-thalassemia and sickle cell anemia in Antalya .Keser I, Sanlioglu AD, Manguoglu E, et al..ACTA HAEMATOLOGICA Vol: 111 Issue: 4 Pages: 205-210, 2004.
4. Combination of hb Knossos [Cod 27 (G-T)] and IVSII-745 (C-G) in a Turkish patient with beta-thalassemia major. Keser I, Manguoglu E, Kayisli O, et al.GENETIC TESTING Vol:11 Issue: 3 Pages: 228-230, FAL 2007.
5. Psychological effects of amniocentesis on women and their spouses: Importance of the testing period and genetic counseling. Kukulcu K, Buldukoglu K, Keser I, et al. JOURNAL OF PSYCHOSOMATIC OBSTETRICS AND GYNECOLOGY Vol: 27 Issue:1 P: 9-15, MAR 2006.

6. Hb antalya [codons 3-5 (Leu-Thr-Pro -> Ser-Asp-Ser)]: A new unstable variant leading to chronic microcytic anemia and high Hb A(2). Keser I, Kayisli OG, Yesilipek A, et al. HEMOGLOBIN Volume: 25 Issue: 4, Pages: 369-373, 2001.
7. Consanguineous marriages in the province of Antalya, Turkey. Alper OM, Eregın H, Manguoglu AE, et al. ANNALES DE GENETIQUE Vol: 47 Issue: 2, Pages: 129-138, 2004.
8. Thyroid hormone profile in children with goiter in an endemic goiter area. Semiz S, Senol U, Bircan O, Gümüşlü S, Korgun DK, Akçurin S, Bircan I. J Pediatr Endocrinol Metab. 2001 Feb;14(2):171-6.
9. Thyroid gland volume and urinary iodine excretion in children 6-11 years old in an endemic area. Semiz S, Senol U, Bircan O, Gümüşlü S, Akcurin S, Bircan I. J Endocrinol Invest. 2001 Sep;24(8):559-63.
10. Correlation between age, body size and thyroid volume in an endemic area. Semiz S, Senol U, Bircan, Gümüşlü S, Bilmen S, Bircan I. J Endocrinol Invest. 2001 Sep;24(8):559-63.
11. Antalya Kent Merkezinde Yaşayan 15 Yaş ve Üzeri Kişilerin Sağlık Düzeyi, Sağlık Hizmeti Kullanım Durumları ve Çeşitli Değişkenlerle İlişkisi (Nilüfer Kaya- 2007 Halk Sağlığı Uzmanlık Tezi)

Bu uygulamaya bir örnek olarak, Dönem I ve II programında yer alan PDÖ modülünde senaryoda yer alacak hastalık olgusu belirlenirken, ilgili ders kurulunda yer alan tüm öğretim üyeleri ile birlikte, toplumda sık görülen bir hastalığın seçilmesi amaçlanmakta ve tüm PDÖ olguları bu ilkeye göre belirlenmektedir. İlgili konuların eğitim programında bu şekilde yer almasının sağlanması yanı sıra bölgenin öncelikli sağlık sorunlarından olan talasemi, FMF, koroner kalp hastalığı, HT, DM vb toplumun öncelikli sağlık sorunları PDÖ yanı sıra SSP, ÖÇM ve Gönüllü Araştırma Bloğu gibi uygulamalarda da incelenmektedir.

G.S. Tıp fakülteleri tıp eğitimi süresince eğitim etkinliklerinin bir kısmını üçüncü basamak dışındaki sağlık kurullarında ve toplum içinde gerçekleştirmelidir.(Topluma- dayalı eğitim). Tıp fakülteleri eğitim programı içinde toplumun yerel öncelikli sağlık sorunlarının yer alması sağlanmalıdır.

Akdeniz Üniversitesi Tıp Fakültesi'nde mezuniyet öncesi eğitim programında üniversite hastanesi yanı sıra birinci basamak sağlık kurumlarında uygulamalar yapılmaktadır.

Dönemlere göre yapılan uygulamalar aşağıda belirtilmiştir.

Dönem I: Dönem I birinci ders kurulu içinde yer alan PDÖ modülünde sağlık ocakları ve sağlık ocaklarında çalışan personel öğrenim hedefleri içinde yer almaktadır. Bu kurumların tanıtılması amacıyla yapılan gezilerde, birinci basamak sağlık kurumlarında uygulanan hizmetler gözlemlenmekte, hekim, ebe, hemşire ve sağlık memuru ile çalışmalar yapılmaktadır. SSP ile de her bir grup bir çıktıya dönüşen etkinlikler ile toplum içinde uygulamalar yapmaktadır.

Dönem III: Topluma Dayalı Tıp Bloğu içinde Sosyal Tıp ve Aile Hekimliği derslerinde topluma yönelik uygulamalar yapılmaktadır. İki haftalık Sosyal Tıp derslerinde her öğleden sonra kurum ziyaretleri bulunmaktadır. Her bir ziyaret ortalama dört saat sürmektedir. Ziyaretlerin listesi aşağıda sunulmuştur:

- Yoksun çocuklar
- Çalışma sağlığı
- Yerel yönetim ve sağlık
- Yaşlı sağlığı
- Sosyal sorunlar

Aile hekimliği ders uygulamalarında ise, öğrenciler iki hafta süresince her öğleden sonra dört saatlik sürede sorumlu birinci basamak hekimleri ile birlikte alan uygulamaları yapmaktadırlar. Üç öğrenci bir sağlık ocağına gitmekte ve daha önceden Aile Hekimliği Anabilim Dalı tarafından bu konuda eğitim almış birinci basamak hekimleri ile çalışmaktadır. Öğrencilerin sağlık ocaklarında uygulamalar yapması için Akdeniz Üniversitesi Dekanlığı ile Sağlık Müdürlüğü arasında protokol imzalanmıştır ([Ek 29](#)).

Dönem IV: Dönem IV'ü başarı ile bitirmiş Tıp Fakültesi öğrencileri, Dönem V'e başlamadan önce en az on iş günü olmak üzere sağlık ocağı, devlet hastanesi gibi hastanemiz dışı sağlık kurumlarında uygulamalar yapmaktadır.

Dönem V: Halk Sağlığı Staj Kurulu beş haftadan oluşmaktadır. Bu süre içerisinde öğrenciler

- Okul sağlığı
- Su numunesi, klorlama, su deposu
- Arıtma tesisi
- İş sağlığı uygulaması, fabrika gezilerine katılmaktadır.

Ayrıca Adli Tıp Stajında öğrenciler Antalya Adliyesine giderek uygulamalar yapmaktadır.

Dönem VI: Aday doktorluk uygulamaları içinde iki aylık Halk Sağlığı stajı süresince aday doktorlar birinci basamak sağlık kurumunda çalışmakta ve araştırma yapmaktadır. Ek olarak öğrenciler Adli Tıp Stajında da 15 günlük sürede Antalya Adliyesi'nde ve Adli Tıp Kurumu'nda bulunmaktadır.

2.4. EĞİTİM PROGRAMLARINDA BİLİMSEL YÖNTEM VE İLKELER İLE KANITA DAYALI TIBBA YER VERİLMESİ

T.S. Tıp fakülteleri eğitim programları analitik, eleştirel düşünmeyi geliştirecek, bilimsel yöntemlerini içerecek şekilde planlanmalıdır.

G.S. Tıp fakülteleri eğitim programlarında kanıta dayalı tıp uygulamalarına yer vermelidir.

Akdeniz Üniversitesi Tıp Fakültesi eğitim programını analitik, eleştirel düşünceyi, bilimsel yöntem ve uygulamaları içerecek şekilde planlamıştır. PDÖ, ÖÇM, MYD, Araştırma Bloğu ile eleştirel düşünce ve bilimsel yöntemlere kuramsal ve uygulamaya yönelik etkinliklere yer verilirken, Dönem III, 5B Ders Kurulu ve Halk Sağlığı Staj Kurulu ile bilimsel yöntemlerin kuramsal özellikleri ayrıntılı olarak işlenmekte ve uygulamalar yapılmaktadır.

Fakültemizde kanıta dayalı tıp uygulamaları dönemlere göre değişiklik göstermektedir. Ancak genel hedeflerde de belirtildiği gibi Akdeniz Üniversitesi Tıp Fakültesi bilimsel çalışmalara önem vermektedir. Aşağıda dönemlere göre kanıta dayalı tıp uygulamalarına yer verilmiştir.

Dönem I: Tıpta etkin bilgisayar kullanımı dersleri için tıbbi bilişim başlığı altında, 17 saat kuramsal ve 25 saat uygulamalı toplam 42 saatlik ders ve uygulamalar bulunmaktadır.

- Bilgisayar kullanımı,
- MS Windows işletim sistemi,
- MS Word,
- MS Excel,
- MS Powerpoint,
- Tıpta elektronik bilgi kaynaklarına ulaşma,
- İnternet konuları işlenmektedir.

Hedef tıp fakültesi öğrencisinin öğrenimi ve meslek uygulamaları sırasında bilgisayar kullanmasını sağlamaktır.

Dönem II: ÖÇM ve MYD dersleri bulunmaktadır. ÖÇM’lerde bilgiye ulaşma yolları, makale tarama ve okuma becerileri ile ilgili uygulamalar bulunmaktadır. Eğitim yılı boyunca Salı günleri sürdürülmektedir. Çalışmalar yazılı ve/veya sözel bir sunu ile sonlanmaktadır. MYD’de ise her ders kurulunda o ders kurulunun ve PDÖ’nün konusu ile ilgili bir İngilizce makale rehberler eşliğinde okunmakta ve analiz edilmektedir. Makaleler ilk ders kurulu olgu

sunumu, ikinci ve üçüncü ders kurullarında araştırma makalesi, dördüncü ders kurulu ise derlemeden oluşmaktadır. Makaleler okunmaya başlamadan önce olgu sunumu, araştırma makalesi ve derleme ile ilgili bilgiler aktarılmaktadır ([Ek 22](#)). Son oturumda her öğrenci konu ile ilgili ve Pubmed'den kendi seçtikleri bir yayının özetini sunmaktadır. Uygulamaların tümü en fazla 8 öğrenci ile yapılmaktadır. Üç oturum halinde yapılan bu uygulamalarda 80 öğretim üyesi yönlendirici olarak yer almaktadır.

Dönem III: Üçüncü dönemin başında iki haftalık 5B ders kurulu yer almaktadır. Bu ders kurulu ismini Bilgi, Bilişim, Bilimsel Araştırma, Bilim Felsefesi ve Biyoistatistik derslerinin baş harflerinden almaktadır. Eğitimler entegre bir şekilde sürdürülmektedir. Bu iki haftalık ders kurulu içinde bilim tarihi, bilim felsefesi, araştırma ve epidemiyolojinin gelişimi, bilimsel merak ve araştırma sorusunun nasıl oluşturulduğu, tıp literatürü veritabanları ve bilgiye erişim, tıpta istatistiğin yeri, veri ve bilgi, veri toplama, klinik veri kaynakları ve önemi, tıpta veri tipleri, dağılım ölçütleri, dağılım tipleri, kitle, örneklem, araştırma planlama evreleri, epidemiyolojik araştırmaların kullanıldığı alanlar, araştırma türleri (olgu, kontrol, tanımlayıcı vb.), parametrik ve nonparametrik yöntemler, tıpta karar verme süreçleri ve tanı testleri, kanıta dayalı tıp kavramı, tıp ve sağlık hizmetlerinde bilgi ve iletişim, tablo grafik yapımı, veri madenciliği ve makale yazımı konularında sunu ve uygulamalar yapılmaktadır.

İki haftalık ders kurulu sonunda gönüllü öğrenci ve öğretim üyelerinden oluşan araştırma bloğu uygulamaları yapılmaktadır. 2009-2010 eğitim-öğretim yılında pilot uygulama olarak başlatılan uygulamalarda en fazla beş kişiden oluşan gruplar bir öğretim üyesi ile birlikte araştırma yapmaktadır. Programda tüm eğitim dönemi boyunca Çarşamba günleri dört saat yer ayrılmıştır.

Mesleksi Beceri ve Klinik Uygulamalar Bloğunda (MBB) küçük gruplar halinde her hafta dört saat olgu çözümlemesi ile akıl yürütme ve kritik düşünme çalışmaları sürdürülmektedir.

Ayrıca Dönem III'de Topluma Dayalı Tıp ve Dönem VI'da Acil Tıp Staj Kurulu içerisinde kanıta dayalı tıp konuları ile ilgili dersler de programda yer almaktadır.

2010 yılında bir haftalık pilot Akılcı İlaç Uygulamaları modülü kararı alınmıştır. 2011-2012 eğitim-öğretim yılından itibaren ise bir haftalık Kanıta Dayalı Tıp stajı için revize edilen programda yer ayrılmış ve çalışmalar sürdürülmektedir.

2.5. EĞİTİM PROGRAMININ ENTEGRASYONU

T.S. Tıp fakülteleri eğitim programlarında dikey ve yatay entegrasyonu mutlaka sağlamalıdır.

Akdeniz Üniversitesi Tıp Fakültesi'nde ilk iki dönemde yatay entegrasyon uygulanırken (Anatomi, Histoloji, Biyokimya Farmakoloji vb. gibi paralel disiplinlerin arasındaki ilişkiyi tanımlar), PDÖ ile temel bilimler ile klinik bilimlerin bir arada sunulduğu dikey entegrasyon uygulanmaktadır. Dönem III'te temel ve klinik bilimlerin bir arada verildiği yatay ve dikey entegrasyon bulunmaktadır. Dönem IV'te ise Bütünleşik Cerrahi Stajı ve Kadın Hastalıkları ve Doğum Stajı yatay ve dikey entegrasyona sahiptir. İlgili konularda Patoloji, Farmakoloji dersleri yer almaktadır. Dönem V Duyu Staj Kurulu, Hareket Sistemi Staj Kurulu ve Nöropsikiyatri Staj Kurulu yatay ve dikey entegrasyonun bir arada sunulduğu yapılanmaya sahiptir.

PDÖ modülleri belli bir tema ve sorun çerçevesinde seçilmekte, seçilen konu beyin fırtınası yöntemi ile disiplinler arasında ilişkilendirilmektedir. Burada temel amaç öğrencinin her disiplinin kendine özgü alanlarını fark etmesini sağlamaktır. Beyin fırtınası ile belirlenen konuların entegrasyonu engelleyici sorunlara neden olmadan sıralanması yapılmaktadır.

İlk üç yılda ise ders programları, ilişkili konuların farklı disiplinler tarafından eş zamanlı olarak öğretilmesini sağlayacak biçimde düzenlenmektedir (*Zamansal Eşgüdüm*). Böylece bir konu farklı disiplinler tarafından aynı gün ya da hafta içerisinde sunulmaktadır. Öğrenci bu sayede konuyu çeşitli disiplinler yönünden doğru zaman diliminde öğrenmekte ve ilişkilendirmektedir. Örneğin, kalp konusu aynı zaman diliminde anatomi ve fizyoloji derslerinde işlenmektedir (<http://tip.akdeniz.edu.tr/tr.i297.ders-programi#i>).

Öğrencilere sunulan konular ve öğrenci tercihleri ile yürütülmekte olan ÖÇM ile dikey entegrasyona katkı sağlanmaktadır. Çok sayıda ÖÇM klinik anabilim dalları tarafından ya da katılımları ile yürütülmektedir. Örnek olarak; 2009-2010 eğitim dönemi ÖÇM'lerden olan "Horlama Anatomisi" Radyoloji, Anatomi ve Kulak Burun Boğaz Anabilim Dalları, "Tuzak Nöropatiler" ise Anatomi, Fizik Tedavi Rehabilitasyon, Radyoloji ve Nöroloji Anabilim Dallarının işbirliği ile yürütülmüştür. Dönem IV ve V 'de entegre stajlar içinde temel bilimlere özgü dersler yer almaktadır (<http://tip.akdeniz.edu.tr/tr.i297.ders-programi#i>).

2.6. ÖĞRENCİLERİN SAHİP OLMASI GEREKEN YETKİNLİKLER

T.S. Tıp fakülteleri eğitim programlarında, öğrencilerin mezuniyet aşamasında sahip olması gereken yetkinlikler mutlaka tanımlanmalı, eğitim programında yer almalı ve değerlendirilmelidir.

Bu yetkinlikler şu alanları kapsamalıdır:

- *Temel ve klinik bilgi ve beceriler*
- *Davranış ve sosyal bilimler, tıpta insan bilimleri, adli tıp, toplumsal öğeler ve tıp etiği*
- *Genel hekimlik becerileri (analitik, eleştirel düşünme, klinik sorgulama- akıl yürütme, problem çözme, bilgiye ulaşma ve kullanma, yaşam boyu öğrenme, iletişim, ekip çalışması vb)*

Dönem VI eğitiminin standardizasyonu ve verimliliğinin artırılması amacı ile 2005-2006 eğitim-öğretim yılında Antalya Kent Merkezinde bulunan sağlık ocaklarında çalışan 105 AÜTF mezunu ve 218 diğer fakültelerden mezun olan hekime ulaşılmış, toplumda sık görülen ve ÇEP’te yer alan temel bilgi, beceri ve davranışları içeren bir form ile mezun oldukları dönemdeki yeterlik algıları ölçülmüştür ([Ek 6A](#)). Aynı yıl aday doktorlara uygulanan anketlerin sonuçları ile mezun sonuçlarının paralellik göstermesi nedeniyle aday doktorluk dönemi yeniden yapılandırılmış, karneler revize edilmiş, her staj ile ilgili yetkinlik alanları tanımlanmıştır. Devam eden iyileştirme süreci sonucunda, 2008-2009 eğitim-öğretim yılında aday doktorlar için bir kılavuz hazırlanmıştır. Bu kılavuz ile aday hekimlerden beklenen yetkinlik alanları ayrıntılı olarak tanımlanmıştır.

Öğrencilerin mezuniyet aşamasında sahip olması gereken yetkinlikler aşağıda sunulmuştur:

I. TIBBIN BİLİMSEL TEMELLERİ

Akdeniz Üniversitesi Tıp Fakültesi mezunları; vücudun normal yapı ve fonksiyonlarını, vücut yapısı ve fonksiyonlarında hastalıklar sırasında meydana gelen bozuklukları, insan ve onun fiziksel ve sosyal çevresi arasındaki ilişkiyi, sağlığın bozulmasına neden olan biyolojik, çevresel, mesleksi, ekonomik, psikolojik, sosyal ve kültürel etkenleri, hastalıklardaki risk faktörlerini, bu faktörlerden bireysel ve toplumsal düzeyde korunmayı, vücudun dengede kalması için gereken moleküler, hücresel, biyokimyasal ve fizyolojik mekanizmaları, akut ve kronik hastalıkların etiyojisini ve doğal seyrini, ilaçların etki mekanizmasını, kullanım yollarını ve farklı tedavilerin etkinliğini ve toplumun öncelikli sağlık sorunlarının nedenleri, tanı, tedavi yöntemlerine ait bilgileri edinmiş olup bunları meslek yaşantılarında kullanma yetkinliğini kazanırlar.

II. KLİNİK BECERİLER

Akdeniz Üniversitesi Tıp Fakültesi mezunları;

İletişim ve öykü alma becerileri

1. Her hasta ile etkin bir iletişim kurar
 - Her hastaya birey olarak saygı gösterir
 - Etkin bir empatik ilişki sağlar
 - Hastanın sosyal ve kültürel çevresi bağlamında hastaya saygı gösterir
 - Etkin bir şekilde sözlü olmayan iletişim kurabilir
 - Hastanın duygularını dikkate alarak etkin bir şekilde iletişim kurar
 - Etkili bir şekilde görüşme sağlayabilir
 - Etkili bir şekilde bilgi toplayabilir
 - Hastanın kültürüne uygun sorular sorabilir
 - Hastayı yetkin bir şekilde sunabilir
 - Tercüman yardımıyla hasta ile iletişim kurabilir
 - Hastadan aydınlatılmış onam alabilir
2. Yetkili bir şekilde etkin dokümantasyon yapar
 - Uygun ve doğru tıbbi kayıt tutabilir
 - Tıbbi görüşme kayıtlarının hazırlayabilir
 - Yazılı hasta takip notlarını yazabilir
 - Sık görülen hastalıklar için yaygın kullanılan tanısal tetkik istemlerini yapabilir
 - Sık görülen hastalıklar için hasta yatış kabul notunu ve yatış “order”larını verebilir
 - Adli olguların adli raporlarını yazabilir
3. Tıbbi değerlendirme ve tanı sırasında kullanılmak üzere kapsamlı öykü alabilir
 - Erişkin hastadan kapsamlı öykü alabilir
 - Çocuk ve adölesan hastadan kapsamlı öykü alabilir
 - Yaşlı hastadan kapsamlı öykü alabilir
 - Erişkin kadın hastadan kapsamlı hikâye alabilir:
 - Menstrüel hikâye
 - Obstetrik hikâye
 - Jinekolojik hikâye
 - Psikiyatrik hastalığı olan bir hastadan kapsamlı hikâye alabilir:
 - Depresyon ve intihar riski değerlendirmesi

- Deliryum değerlendirmesi
 - Madde ve alkol bağımlılığı olan hastaların değerlendirilmesi
 - Bilinç durumu değerlendirmesi
 - Kapsamlı genetik hastalık hikâyesi alabilir
 - Risk altındaki tüm hastalardan olası ev içi Őiddete yönelik öykü alabilir
 - Tüm çalışan hastalardan mesleği ile ilgili eksiksiz öykü alabilir
4. Uygun Şekilde temel hasta eğitimi ve davranış değişikliği önerileri verebilir
- Sağlıklı hastayı ileri dönemde gelişebilecek hastalıklardan korunma konusunda eğitebilir (birincil koruma)
 - Hastalığı hakkında sık görülen rahatsızlıklar konusunda eğitebilir
 - Hastayı ileri dönemde hastalığı ile ilgili gelişebilecek sık görülen hastalıklardan korunma konusunda eğitebilir (ikincil koruma)
 - Sık rastlanan sağlıksız davranışların değiştirilmesi için hastaya temel bilgiler verebilir (örneğin: sigara kullanımı, egzersiz yapmama, kötü beslenme)
 - Sık kullanılan ilaçlar ve beklenen yan etkileri hakkında hastaya bilgi verebilir (örneğin: solunum yolu “inhaler”leri, antiinflamatuvar ilaçlar, antihipertansif ilaçlar)

Fizik muayene becerileri

Akdeniz Üniversitesi Tıp Fakültesi mezunu aşağıdaki becerileri başarı ile uygulayabilir:

1. Erişkin bir hastanın eksiksiz fizik muayenesini yapar
 - Deri muayenesi
 - Baş –boyun ve KBB muayenesi
 - Göz ve göz dibi muayenesi
 - Solunum sistemi muayenesi
 - Vücut sıcaklığının ölçülmesi ve izlemi
 - Kalp-damar sistemi muayenesi
 - Kan basıncı ölçümü
 - Karın muayenesi
 - Nörolojik muayene
 - Kas-iskelet muayenesi
 - Psikiyatrik muayene
 - Meme ve aksiller bölge muayenesi

- Rektal muayene
 - Ürolojik muayene
 - Jinekolojik muayene
2. Yenidoğan ve çocuk hastanın fizik muayenesini yapabilir;
- Yaş dönemine göre büyümenin değerlendirilmesi
 - Büyüme grafiklerinin değerlendirilmesi
 - Sık görülen bulgular için muayene
 - Patolojik fizik muayene bulgularını tanıır (Takipne, kreptan ral, ronkus, wheezing, stridor, taşikardi, siyanoz, kardiyak üfürüm, tril, hepatomegali, splenomegali, ödem, asit, batında kitle, herni (umbilikal, inguinal), hidrosel, lenfadenopati, bombe ve çökük fontanel, kraniotabes, el bileklerinde genişleme, raşitik inci, konjunktivada solukluk, meningial iritasyon bulguları, koma derecesini belirleme, peteşi, purpura, malnütrisyon ve dehidratasyon)
3. Sık görülen tıbbi acil durumdaki hastanın acil yaklaşım muayenesi
- Bilinç değişikliği olan hastanın muayenesi (ABC yaklaşımı)
 - Sık görülen solunum yolu acillerinin değerlendirilmesi
 - Sık görülen kardiyak acillerin değerlendirilmesi
 - Akut karın acillerinin değerlendirilmesi
 - Akut travma hastasının değerlendirilmesi
 - Sık görülen obstetrik acillerin değerlendirilmesi
 - Sık görülen göz acillerinin değerlendirilmesi
 - Sık görülen zehirlenmelerin değerlendirilmesi
 - Klinik tablonun aciliyetini belirleme
4. Gebe rutin muayenesini yapar
5. Adli ölü muayenesini yapar
6. Kalıcı fiziksel yetersizliği olan erişkin hastanın muayenesi; örneğin: serebral palsi veya diğer kalıcı nörolojik rahatsızlıklar
7. Sık görülen tıbbi hastalığı olan hastanın değerlendirilmesi (örneğin HT, DM, KAH, Astım, KOAH, CA vb.)
- Sık görülen ayakta tedavi edilen hastalıklar
 - Sık görülen yatarak tedavi edilen hastalıklar

Hasta değerlendirme becerileri

Akdeniz Üniversitesi Tıp Fakültesi mezunu aşağıdaki becerileri yapabilir:

1. Problem çözme becerilerini gösterebilir
 - Klinik karar vermek için hipotezler üretir
 - Belirtileri elde etme pratiği yapar
 - Hasta bakımında bilimsel metotları (kanıta dayalı tıp prensipleri dâhil) uygular
 - Uygun akademik kaynakları kullanır
2. Klinik tanıyı biçimlendirir
 - Ayırıcı tanı geliştirmek için klinik becerilerini uygun şekilde kullanır
 - Hangi tetkiklerin klinik tanıyı doğrulamak için uygun ve maliyet etkin metotlar olduğunu belirler
3. Temel tanısal tetkikleri yorumlar (mezun tetkikleri yorumlayabilir, ancak kendi başına gerçekleştirmesi gerekli değildir)
 - İstirahat EKG'sinin değerlendirilmesi
 - Sık istenen tanısal görüntülemeleri yorumlayabilir (*aşağıdakiler dâhil*):
 - Erişkin akciğer grafisinin (AP/lateral) yorumlanması
 - Erişkin uzun kemik grafilerinin yorumlanması
 - Ultrasonografi, Bilgisayarlı Tomografi, Manyetik Rezonans Görüntülemenin temel özelliklerini tanı
 - “Pulse Oksimetre” değerleri
 - “Peak Flowmetre” ile solunum ölçümü
 - Temel spirometre sonuçlarını
 - Elektronik fetal izlem şeritlerini ve fetal non-stres testi
 - Sık istenen tetkiklerin yazılı raporlarını yorumlar (*aşağıdakiler dâhil*):
 - EEG
 - Efor testi
 - Sık görülen hastalıklara ait patoloji raporları (Gros ve mikroskopik)
 - Sık kullanılan biyokimyasal ve hematolojik çalışmalar
 - Sık kullanılan immünolojik ve genetik çalışmalar
 - İdrar mikroskopisi raporları
 - Periferik kan yayma raporları

Hastaya Yaklaşım Becerileri

Akdeniz Üniversitesi Tıp Fakültesi mezunu aşağıdaki becerileri uygulayabilir:

Sağlık bakım kibinin bir üyesi olarak hasta bakımını sağlar

- Hekim meslektaşlarından uygun resmi ve resmi olmayan konsültasyonları isteyebilir.
- Diğer sağlık bakım çalışanlarını uygun yönlendirir
- Diğer sağlık bakım ekip üyelerinin önerilerini yerine getirir
- Klinik ve hastane destek personeli ile etkin bir şekilde iletişim kurar
- Sık kullanılan ilaçları uygun bir şekilde reçete eder
- İlaç tedavisini planlayabilir. Özel durumlarda ilaç kullanım prensiplerine uyar (çocuk, gebe, KC ve böbrek hastalıkları vb.)
- İlaç dozlarını doğru hesaplayabilir
- İlaçların kullanımını hakkında hastaya gerekli eğitimi verebilir (inhaler tedaviler gibi)
- Ayaktan ve yatarak tedavi gören hastaların sık karşılaşılan hastalıklarını doğru ve ustaca tedavi eder
- Ayaktan veya yatarak tedavi gören hastalar için sık uygulanan girişim ve cerrahilere yardım eder
- Bir hastanın bakımını koordine eder
- Hastanın sık görülen hastalıkları hakkındaki sorularına uygun cevapları verir
- Hasta için ileriye yönelik bakım planlanmasına katılır
- Yatan hastaların taburculuklarını uygun şekilde planlar
- Hastaların takiplerini (kontrollerini) ayarlar

Koruyucu Hekimlik Yaklaşım Becerileri

- Kişiyi hastalanmadan önce, çevresiyle birlikte değerlendirebilme
- Öncelikli sağlık sorunları ve risk gruplarını tanıyabilme
- Doğurganlığı düzenleme danışmanlığı verebilme
- Kontrasepsiyon yöntemlerinin doğru uygulayabilme ve kullanıcıları izleyebilme
- Gebe izlemi yapabilme
- Gebelikte teratojenik etkiler konusunda danışmanlık verebilme
- Yenidoğan bebeklerde anne sütü emme pratiği kazandırabilme
- Yaşa göre beslenmeyi düzenleyebilme
- Bağışıklama yapabilme
- Kazalardan ve yaralanmalardan korunma

- Toplumda bulaşıcı hastalıklarla mücadele edebilme
- Topluma meme ve serviks tarama bilincinin kazandırılabilmesi
- Menopozda sağlığı izleyebilme ve yönlendirebilme
- Meslek hastalıklarından korunma
- Topluma sağlıklı yaşam bilgisi verebilme (kişisel hijyen, fizik aktivite, cinsel sağlık, uyuşturucu, sigara, alkol, beslenme vb.)
- Toplumda risk gruplarına uygun sağlık eğitimi yapabilme
- Sağlık kuruluşlarında ve toplu yaşam alanlarında infeksiyonların önlenmesi
- Salgınlarda ve afetlerde yönetim
- Herhangi bir toplumda sağlıkla ilgili sorunları epidemiyolojik yöntemler kullanarak saptayabilme ve çözüm yollarını ortaya koyabilme.

III.MESLEKİ DEĞERLER TUTUMLAR

1. Hekimlik mesleğinin temelini oluşturan etik ilkeleri ve yasal sorumlulukları bilmek, benimsemek ve uygulamak
2. Kişisel özellikler ve taahhütler
3. Hasta ve yakınları ile etkileşim
4. Hastanın gizliliğine ve kişisel haklarına saygı göstermek
5. Meslektaşlar ve diğer sağlık çalışanları ile iletişim
6. Sürekli mesleki gelişim için açık olmak
7. Kişisel ve mesleki sınırlılıklarının farkında olmak, gerektiğinde yardım isteyebilmek

G.S. Tıp fakülteleri eğitim programlarının tüm aşamalarında, davranış ve sosyal bilimler, tıpta insan bilimleri, adli tıp, toplumsal ve etik öğeler, genel hekimlik becerilerine ilişkin uygulamalar yer almalıdır.

Akdeniz Üniversitesi Tıp Fakültesi eğitim programı Dönem I'den itibaren yukarıda belirtildiği gibi sosyal ve davranış bilimleri, adli tıp, tıbbi etik ve genel hekimlik uygulamalarına yönelik kurumsal ve uygulamalı dersleri içermektedir. Dönem I'de PDÖ'ler, Davranış Bilimleri Dersleri ve Tıp Etiği dersleri ile öğrencilere tıbbın toplumsal bakış açısı kazandırılmaktadır. Dönem III'de Mesleksel Beceri ve Klinik Uygulamalar Bloğu ile erken dönemde öğrencilerin hasta ile karşılaşmaları sağlanmaktadır. Ayrıca Dönem III Topluma Dayalı Ders Kurulunda öğrenciler sağlık ocaklarına giderek eğitim almış pratisyen hekimler ile uygulamalar yapmakta ve topluma yönelik kurum ziyaretlerinde bulunmaktadır.

Davranış ve Sosyal Bilimlere ilişkin derslerin yıllara göre dağılımları ayrıntılı olarak aşağıda sunulmuştur.

Dönem I: Davranış Bilimleri dersleri birinci yılda toplam 28 saattir. Ek olarak İletişim Becerileri dersi 14 saat, Halk Sağlığı dersleri 5, Tıbbi Etik dersleri ise 10 saat olarak yer almaktadır. Bu yılda bir PDÖ'nün konusu tamamen sosyal bilim ve davranış bilimlerinin konu alanları ile ilişkilidir. Genel hekimlik becerilerine ilişkin olarak beceri uygulamaları ile birlikte ilk yardım dersleri bulunmaktadır.

Dönem II: PDÖ ve ÖÇM içinde davranış ve sosyal bilimlere ilişkin öğrenim hedefleri yer almaktadır. Seçmeli olarak devam eden ÖÇM uygulamaları içerisinde “bilim felsefesi”, “stres ve hobi” gibi konularla sosyal bilimler ve davranış bilimlerine vurgu yapılmaktadır.

Dönem III: Topluma Dayalı Tıp Bloğunda Sosyal Tıp, Deontoloji dersleri 4 haftalık süre içinde verilmektedir. Deontoloji dersleri senaryolar ile küçük grup çalışmaları şeklinde yapılmaktadır. Ayrıca bu yıl Mesleksi Beceri ve Klinik Uygulama Bloğunda öğrenciler genel hekimlik uygulamaları kapsamında her ders kurulu ile ilgili beceri ve uygulamalara katılmaktadır. Tıp eğitiminde hasta ve toplumla erken karşılaşmanın önemli olduğu gerçeği ile üçüncü yıl öğrencilerimizin hasta ile erken karşılaşması için klinik uygulamalar, toplumu tanımaları için de toplum gezileri ve sağlık ocağı çalışmalarını içermektedir. Kliniğe Giriş Staj Kurulu içerisinde hekim-hekim, hekim-hasta iletişimi ve kötü haber verme konulu dersler bulunmaktadır.

Dönem IV: Adli Tıp uygulamalarının teorik eğitiminin alındığı yıldır. Bu yıl öğrenciler Antalya Adliye'sinde uygulamalı eğitim yapmaktadır.

Dönem V: Halk Sağlığı teorik eğitimi ve uygulamalarının verildiği yıldır. Çevre sağlığı ile ilgili uygulamaların yanı sıra, işyeri hekimliği ile ilgili çalışmalarda yapılmaktadır.

Dönem VI: Adli Tıp Stajı ile Halk Sağlığı Stajlarında topluma yönelik çalışmalar yer almaktadır.

2.7. EĞİTİM PROGRAMININ ULUSAL ÇEKİRDEK MÜFREDATINA UYGUNLUĞU

T.S. Tıp fakülteleri eğitim programlarında fakültenin kurumsal hedefleri ve önceliklerinin yanı sıra ulusal çekirdek müfredata (ÇEP) uygunluğu mutlaka sağlanmalıdır.

2002 yılında tüm anabilim dallarından programlarını ÇEP’te yer alan başlıklar çerçevesinde gözden geçirmeleri ve gerekli iyileştirme ve düzenlemelerin yapılması istenmiştir. Buna ilişkin süreç tanımlaması Bölüm 1.2’de ayrıntılı olarak verilmiştir. Tüm anabilim dalları eğitim programlarında düzenlemeye gitmiş ders saatlerinde düzenlemeler yapmışlardır. Bu çalışmalara ilişkin yazılar ektedir ([Ek 7](#)).

2.8. ÖĞRENCİYİ MEZUNİYET SONRASI EĞİTİM VE ÇALIŞMA KOŞULLARINA HAZIRLAMA

T.S. Tıp fakülteleri eğitim programları öğrenciyi mezuniyet sonrası eğitim ve çalışma koşullarına mutlaka hazırlamalıdır.

Dönem VI süresince öğrenciler hekimlik mesleğinin farklı uygulama alanlarında çalışma olanağı bulmaktadır. Birinci basamak hekimliği için iki aylık sürede Antalya ili şehir merkezi ve ilçelerinde yer alan sağlık ocaklarında uygulamalar yapmaktadır. Ayrıca 15 gün Antalya Adliyesi'nde Adli Tıp Stajı kapsamında adli rapor yazma ve otopsi izleme becerisini kazanmaktadır. Sürekli iyileştirme çalışmaları kapsamında ise öğrencilerin aday doktorluk döneminde stajların uygulamalarının değerlendirilmesi ve hekimlik alanında yer alacak temel uygulama ve beceriler konusunda yetkinlik algısını ölçmek amacıyla Halk Sağlığı Anabilim Dalı tarafından yaklaşık 10 yıldır Dönem VI öğrencilerine anket uygulanmakta ve raporları Dekanlığa sunulmaktadır ([Ek 30](#)). Ayrıca Dönem VI Koordinatörlüğü, stajlar ve karnelerin uygulanmasına yönelik aday doktorlardan geri bildirimler alınmaktadır ([Ek 31](#)). Anket formu en sık görülen semptom, uygulama, temel yetkinlik alanları, anabilim dallarında verilen derslerin bilgi, beceri, tutum kazandırma, eğitmenle ilişkiler ve aday hekimlik dönemine kendilerini hazır hissetmeleri ile ilgili sorulardan oluşmaktadır. Alınan geri bildirimler eksik alanların geliştirilmesi için kullanılmaktadır.

Aday Doktorluk döneminde her stajın karnesi bulunmaktadır ([Ek 21](#)). Mezuniyet sonrası en sık görülen semptom, uygulama ve temel yetkinlik alanları aday hekimlik dönemi karnelerinde yer almaktadır. Her bir aday karnelerinde yer alan uygulamaları yapmakla yükümlüdür ve ancak ilgili öğretim üyelerinden onay alarak stajı tamamlayabilmektedir. Standardizasyonun sağlanması amacıyla 2008-2009 eğitim-öğretim yılında Aday Doktorluk döneminin yapılandırılması ve bilgi, beceri, tutumların standardize hale getirilmesi için bir kılavuz hazırlanmıştır. Kılavuzda Aday Doktorluk döneminin amaç ve genel hedefleri ile her bir anabilim dalının amaç ve hedefleri yanında yaptırmayı planladığı becerilerin listesi bulunmaktadır ([Ek 6B](#)). Aday doktorluk döneminde her ay bir seminer verilmektedir. Seminer konuları birinci basamakta en sık karşılaşılan durumlara yönelik ve sosyal tıp konuları ile ilgili olacak şekilde seçilmektedir. Seminer konuları uzmanlık eğitimi ve genel pratisyenlik uygulamalarını kapsayacak şekilde seçilmektedir.

G.S. Tıp fakülteleri öğrencilerine sürekli mesleki gelişim ve yaşam boyu öğrenme motivasyonu kazandırmalıdır.

Eğitim programında yer alan ÖÇM, PDÖ, MYD, Dönem III programında bulunan 5B ders kurulundaki dersler ve uygulamalar ile öğrencilerin yaşam boyu öğrenme, öz değerlendirme yapma ve bilgi okur-yazarlığı gibi becerilerini geliştirmeleri amaçlanmaktadır.

3. ÖĞRENCİLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ

3.1. Ölçme değerlendirme yöntemlerinin belirlenmesi ve duyurulması

T.S. Tıp fakültelerinde kullanılan ölçme-değerlendirme yöntem ve ölçütleri mutlaka belirlenmiş, yayınlanmış, öğrenciler ve öğretim üyeleri tarafından biliniyor olmalıdır.

Tıp Fakültesi ölçme değerlendirme yöntem ve ölçütleri, Akdeniz Üniversitesi Tıp Fakültesi Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönergesi ile belirlenmiş ve ilan edilmiş durumdadır. Bu yönergeye <http://proje.akdeniz.edu.tr/tip/sinavyonetmeli.doc> adresinden erişilebilmektedir. Yönergenin V.Bölümü, “Sınavlar Ve Sınav Dönemleri” konusundaki detaylara açıklık getirmektedir. Yönetmeliğin 17.Maddesi ile tıp fakültesinde izin verilen sınav biçimleri, sınavların duyurulma ve tarihinin değiştirme usulleri belirtilmiştir. 18.Maddede Dönem I, II ve III’te yapılan ders kurulu sınavlarının yapılış şekli ve puanlandırma usulü anlatılmıştır. Bu bölümde, özel çalışma modülleri ve Mesleksi Beceri ve Klinik Uygulamalar Bloğunun değerlendirme şekli de anlatılmış ve yine web ortamında (<http://proje.akdeniz.edu.tr/tip/degerlendirmeformu.doc>) Mesleksi Beceri ve Klinik Uygulamalar Modülü değerlendirme formu öğrenci ve öğretim üyelerinin erişimine açılmıştır. Madde 19’da ise staj kurulu sınavlarının yapılış ve değerlendirme şekli ayrıntılı olarak anlatılmıştır. 20.Maddede öğrencilerin kurul ve staj sınavlarına girebilmesi için koşullar, 21.Maddede Genel Ağırlıklı Not Ortalaması (GANO) ile ilgili ayrıntılar bulunmaktadır. Yönergenin 22.Maddesi not yükseltme ile ilgili kuralları, 23.Maddesi not çizelgesini vermektedir. Sınav notlarının duyurulma ve düzeltilmesi ile ilgili kurallar Madde 24’te anlatılmıştır.

Dönem I’ e başlayan öğrencilere eğitim-öğretim yılının ilk günü “Ders Programının Tanıtımı” ve “Eğitim-Öğretim Sınav Yönetmeliği ve Yönergesi” başlıklı iki sunum yapılmakta, bu sunumlarda değerlendirme yöntemleri hakkında öğrenciler bilgilendirilmektedir. Eğitim öğretim yılının ikinci günü yapılan “SSP-ÖÇM Tanıtımı” başlıklı sunu içinde de Özel Çalışma Modüllerinin değerlendirilmesi anlatılmaktadır.

Dersin niteliği ve öğrenci sayısı dikkate alınarak, sınavlarda tıp eğitiminde geçerliliği kabul edilmiş tüm yöntemlerin (yazılı, sözlü, yazılı-sözlü, yazılı-uygulamalı, sözlü-uygulamalı, objektif yapılandırılmış klinik veya klinik öncesi sınavlar, ödevler, vb.) kullanılacağı söz konusu yönergede tanımlanmıştır. Ayrıca söz konusu yönerge web aracılığı ile öğrenci ve öğretim üyelerine duyurulmaktadır.

Tıp Fakültesi eğitiminde kullanılan değerlendirme yöntemleri yıllara göre;

Dönem I-II-III

Temelde ders kurulu esasına göre değerlendirme yapılmaktadır. Sınavlar:

- a. Kurul içi sınavlar: Kurul içi sınavların toplam puanı, Anabilim Dalının o ders kurulundaki ders ağırlığına karşılık gelen toplam puanın yüzde ellisini (%50) geçemez. Kurul içi sınav sayısı Anabilim Dalı için aynı ders kurulunda üçten fazla olamaz. PDÖ oturumlarının sınavları “kurul içi sınav” olarak kabul edilir. Anabilim Dallarının “Kurul içi sınavlarını” ne zaman ve nasıl yapacağı öğrenci işleri yoluyla ilan edilir.
- b. Kurul sonu sınavları: Her kurulun sonunda yapılan sınavlardır. Bu sınavlarda her Anabilim Dalının o ders kurulundaki ders ağırlığı oranında sınav ağırlığı sağlanır. Kurul içi ve kurul sonu sınavları yapılırken Anabilim Dalına ait derslerin kuramsal ve uygulamalı ders ağırlıkları gözetilerek sınav yapılır.
- c. Yıl sonu sınavları: Yıl sonu sınavında, aynı ders yılı içindeki her Anabilim Dalının yüzde ders ağırlığı kadar sınav ağırlığı sağlanır. Yıl sonundaki uygulama ve kuramsal sınavların puan ağırlıkları da yıl içindeki uygulama ve kuramsal ders ağırlıkları ile aynı olmalıdır.
- d. Bütünleme sınavları yıl sonu sınavının bütünlemesi şeklinde yapılır. Kurul sınavları veya kurul içi sınavlarının ise bütünlemesi yoktur.
- e. ÖÇM Değerlendirmesi: Dönem II’ de uygulanan ÖÇM’lerin puanı Kurul tarafından belirlenen ilkeler çerçevesinde oluşturulur. Öğrencilerin ÖÇM değerlendirme 100 (yüz) puan üzerinden yapılır. ÖÇM den alınan not öğrencinin yıl içi başarı notuna %5 oranında yansıtılır.
- f. Mesleksi Beceri ve Klinik Uygulamalar Bloğu (MBB) Değerlendirmesi: Dönem III’de yapılan bu uygulamalarda amaç tam öğrenmedir. Buna uygun olarak aşağıdaki uygulama esaslarına göre iki aşamalı (biri beceri laboratuvarı, diğeri klinik uygulama olmak üzere) değerlendirme yapılır.

Birinci aşama; “beceri laboratuvarları”nda öğrencinin beceriyi tam öğrenmesinin sağlanması ve bunun öğrenim formlarında karara bağlanmasıdır. Beceriyi öğrenmeyi laboratuvarında, maket üzerinde tamamlamış olan öğrencinin öğrenim formu, beceri laboratuvarı sorumlu öğretim üyesi tarafından onaylanır. Bu onayın alınması beceri laboratuvarından “başarılı” olduğu anlamına gelir.

İkinci aşama; klinik uygulamadır. Öğrenci form üzerinde tam öğrendiği önceden belgelenmiş olan beceriyi klinikte sorumlu öğretim üyesi gözetiminde hastaya uygulamak veya bazı beceriler için gözlem yapmak üzere kliniğe (kendisi için düzenlenmiş

yapılandırılmış öğrenim formunun iletildiği öğretim üyesi gözetiminde) gider. Klinik öğretim üyesi ilk denemede becerinin “tam uygulanamadığına” veya “gözlemlenmediğine” karar verirse, tam uygulama veya gözlem sağlanana kadar öğrencinin gözetimine devam eder. Öğretim üyesi “tam uygulandı” kararı verdiğinde öğrenim formu üzerinden “becerinin yerine getirildiğini” onaylar.

Öğrenciler bu aşamaları tamamladığını gösteren belgeleri karnesinde (dosyalayarak) toplar. Öğrenci; becerinin değerlendirildiği ilgili OSCE sınavına kadar bu belgeleri tamamlayıp onaylatamazsa o beceriyle ilgili OSCE sınavlarına ve yıl sonunda yapılacak kuramsal sınava giremez.

Notların hesaplanması

- a. **Kurul İçi Sınav Notu:** Öğrencilerin kurul içinde yapılan sınavların her biri için aldıkları notlardır. Bu notlar “Ders Kurulu Notunun” bir kısmını oluşturur. Kurul içi sınav notunun ne kadarının uygulama puanı, ne kadarının kuramsal sınav puanı olduğu dönem başında belirlenerek öğrencilere duyurulur.
- b. **Kurul Sonu Sınav Notu:** Kurul sonunda yapılan sınavlardan alınan nottur. Kurul sonu sınavından alınan notun ne kadarının uygulama puanı ne kadarının kuramsal sınav puanı olduğu dönem başında belirlenerek öğrencilere duyurulur.
- c. **Ders Kurulu Notu:** Her bir kurulda, “kurul içi sınavlardan” ve “kurul sonu sınavından” alınacak notların sonucu, aynı kurul için “Ders Kurulu Notu” olarak bulunur. Herhangi bir kurul sonunda alınan “ders kurulu notu” yıl sonu sınavına girebilmek için ölçüt değildir. Kurul sonu sınavından geçer not (yüzde altmış) alamayan öğrenciler de yıl sonu sınavına girebilir.
- d. **MBB Notu:** Mesleksel Beceri ve Klinik Uygulamalar Bloğunun Dönem III yıl içi başarı notuna etkisi %15’dir. 100 toplam puanı olup, bu puan iki kez (yıl ortası ve yıl sonunda olmak üzere) yapılacak olan ve öğrencilerin kazandığı bilgi, beceri ve tutum değişikliklerinin sınanmasını sağlayan OSCE’ye aittir. Yıl ortasındaki OSCE 20 puan, yıl sonundaki OSCE 80 puan olacak şekilde puanlanır. Mesleksel Beceri ve Klinik Uygulamalar Bloğunun toplam puanı aşağıdaki formüle göre hesaplanır.

$$\text{Mesleksel Beceri Bloğu Puanı} = \text{OSCE-1 puanı} + \text{OSCE-2 puanı}$$

e. Yıl İçi Başarı Notu: Yıl boyunca işlenen kurullardan alınan “ders kurulu notlarının” “ağırlıklı” ortalaması aynı yılın “Yıl İçi Başarı Notunu” belirler. Dönem II için bu nota ÖÇM düzeltmesi, Dönem III için MBB düzeltmesi yapılır. Yıl içi başarı notu da, aynen ders kurulu notlarında olduğu gibi, “yıl sonu sınavına” girilmesi için ölçüt değildir.

a. ÖÇM düzeltmesi: Yıl içi başarı notunun ÖÇM’den alınan notun %5’i ile düzeltilmesi sonucu elde edilir. ÖÇM düzeltmesi aşağıdaki formüle göre yapılır.

$$\text{Düzeltilmiş yıl içi başarı notu} = (\text{Yıl içi başarı notu} \times 0,95) + (\text{ÖÇM notu} \times 0,05)$$

b. MBB düzeltmesi: Yıl içi başarı notunun “Mesleksi Beceri Klinik Uygulama Bloğu ve Değerlendirmesi”nden alınan notun %15’i ile düzeltilmesi sonucu elde edilir. MBB düzeltmesi aşağıdaki formüle göre yapılır.

$$\text{Düzeltilmiş yıl içi başarı notu} = (\text{Yıl içi başarı notu} \times 0,85) + (\text{MBB notu} \times 0,15)$$

f. Yıl Sonu Başarı Notu: Yıl sonu sınavından aldığı nottur. Yıl sonu başarı notu en az 100 (yüz) üzerinden 60 (altmış) olmalıdır.

Anabilim Dalı Barajı uygulaması: “Kurul sonu”, “yıl sonu” ve “bütünleme” sınavları için; sınavın notu hesaplanırken, aynı sınavda sorusu bulunan her anabilim dalı için baraj uygulaması söz konusudur. Buna göre öğrenciler her Anabilim Dalının sınavdaki ağırlığına karşılık gelen puanın en az %60’ını almak zorundadır. Aksi durum gerçekleştiğinde aradaki puan farkı, aynı sınavdan alınan toplam puandan düşülür. Bu uygulama ile ders programında ağırlığı az olan konulara ilginin sağlanması amaçlanmaktadır.

g. Sınıf Geçme Notu: Yıl içi başarı notunun %60’ı, yıl sonu başarı notunun %40’ı alınarak hesaplanır. Sınıf geçmek için “sınıf geçme notunun 100 (yüz) üzerinden en az 60 (altmış) olması gereklidir. Öğrencileri yıl içinde daha fazla çalışmaya teşvik etmek ve başarılı öğrencileri ödüllendirmek amacı ile 2010-2011 eğitim-öğretim döneminde yıl içinde başarılı öğrencilerin (örneğin yıl içi ortalama puanı 80 üzeri olan), yıl sonu final sınavında baraj uygulamasından muaf olması ile ilgili bir çalışma yürütülmektedir (**Ek 32, 33**).

$$\text{Sınıf geçme notu} = (\text{yıl içi başarı notu} \times 0,60) + (\text{yıl-sonu başarı notu} \times 0,40)$$

Dönem IV ve V'te uygulanan Staj Sınavları

a) Staj tek bir Anabilim Dalının derslerinden oluşuyorsa;

Her stajın sonunda önce uygulama sınavı sonra kuramsal sınav yapılır. Sınavlarda tıp eğitiminde geçerliliği kabul edilmiş tüm yöntemler kullanılabilir. Uygulama sınavında başarısız öğrenciler kuramsal sınava alınmaz. Öğrencinin başarılı olması için her aşamadan 100 (yüz) üzerinden en az 60 (altmış) not alması gereklidir. Geçme notu sınavın iki aşamasından alınan notların ortalamasıdır.

b) Staj birden fazla Anabilim Dalının derslerinden oluşuyorsa;

Stajı oluşturan Anabilim Dalları stajın nasıl değerlendirileceğini belirten yöntem ve esasları saptarlar. Bu yapılırken Anabilim Dallarının staj içindeki ağırlıkları, yine her bir Anabilim Dalının uygulama ve kuramsal ders ağırlıkları göz önünde bulundurulur. Anabilim Dalları ve/veya sınav aşamaları (uygulama ve kuramsal) için baraj uygulaması öngörebilir. Ancak temel kural, aynı yılın öğrenim dönemi başında staj sınavının nasıl yapılacağı, baraj uygulamasının nasıl yapılacağı ve diğer konuların yazılı hale getirilerek kurul aracılığıyla Dekanlığa bildirilmesidir. Dekanlık sınavla ilgili bilgileri, öğrencilere staj başında duyurur.

3.2. Ölçme değerlendirme yöntemlerinin yıllara ve aşamalara göre tanımlanması

T.S. Tıp fakültelerinde ölçme değerlendirme yöntemlerinin yıllara ve aşamalara göre kullanımı mutlaka tanımlanmalıdır.

Akdeniz Üniversitesi Tıp Fakültesinde yıllara göre yapılan sınavlar ve bu sınavların ölçmeyi hedeflediği yetkinlik alanları aşağıda sunulmuştur.

Tıp Fakültesi programında yıllara göre ölçülen yetkinlik alanları

Dönem I ve II’de

- Kurul içi, kurul sonunda yapılan pratik sınavlarda bilgi ve beceriyi,
- ÖÇM değerlendirmesinde yapılandırılmış bir form ile bilgi, beceri ve tutumu,
- PDÖ sınavlarında *çoktan seçmeli sınav* ile bilgiyi, *CORE* sınavı ile bilgi ve klinik akıl yürütme becerisini, *eğitim yönlendiricisi değerlendirme* ile tutumu,
- Kurul içi, kurul sonu, yıl sonu ve bütünleme sınavlarında yapılan *çoktan seçmeli sınav* ile bilgiyi,

Dönem III’te

- Kurul içi, kurul sonunda yapılan pratik sınavlarda bilgi ve beceriyi,
- MBB değerlendirmesi (OSCE sınavı) ile bilgi, beceri ve tutumu,
- Kurul içi, kurul sonu, yıl sonu ve bütünleme sınavlarında yapılan *çoktan seçmeli sınav* ile bilgiyi,

Dönem IV ve V’te

- Uygulama ve yapılandırılmış sınavlar ile (OSCE, yapılandırılmış sözlü sınavları, pratik sınavlar gibi) bilgi, beceri ve tutumu,
- Kuramsal sınav ile bilgiyi ölçen sınavlar yapılmaktadır.

Bu sınavların eğitim dönemine göre ölçme değerlendirme yöntemlerinin ölçmeyi hedeflediği yetkinlik alanları ve bu sınavların nasıl kullanıldığı (kurul içi, kurul sonu) Tablo 1’de sunulmuştur.

Tablo 1: Eğitim dönemine göre ölçme değerlendirme yöntemlerinin ölçmeyi hedeflediği yetkinlik alanları

Dönem	Yetkinlik alanları		
	Bilgi (Bilişsel)	Beceri (Psikomotor)	Tutum (Duyuşsal)
Dönem I	<ul style="list-style-type: none"> • PDÖ (<i>Çoktan seçmeli sınav, CORE</i>) • Kurul içi ara sınavlar, • Kurul sonu sınavı, • Yıl sonu sınavı, • Bütünleme sınavı. 	<ul style="list-style-type: none"> • Kurul içi pratik sınavlar • PDÖ (<i>CORE sınavı ile klinik akıl yürütme</i>) • Kurul sonu pratik sınavı, • Yıl sonu pratik sınavı, • Bütünleme pratik sınavı. 	<ul style="list-style-type: none"> • PDÖ (<i>Eğitim yönlendiricisi değerlendirmesi</i>) • Kurul içi Pratik sınavlar • SSP değerlendirmesi (sunum)
Dönem II	<ul style="list-style-type: none"> • PDÖ (<i>Çoktan seçmeli sınav, CORE</i>) • Kurul içi ara sınavlar, • Kurul sonu sınavı, • Yıl sonu sınavı, • Bütünleme sınavı. 	<ul style="list-style-type: none"> • Kurul içi pratik sınavlar • ÖÇM değerlendirmesi • PDÖ (<i>CORE sınavı ile klinik akıl yürütme</i>) • Kurul sonu pratik sınavı, • Yıl sonu pratik sınavı, • Bütünleme pratik sınavı. 	<ul style="list-style-type: none"> • PDÖ (Eğitim yönlendiricisi değerlendirmesi) • ÖÇM değerlendirmesi (sunum)
Dönem III	<ul style="list-style-type: none"> • MBB değerlendirmesi • Kurul sonu sınavı, • Yıl sonu sınavı, • Bütünleme sınavı. 	<ul style="list-style-type: none"> • Pratik sınavlar • MBB değerlendirmesi • Kurul sonu pratik sınavı, • Yıl sonu pratik sınavı, • Bütünleme pratik sınavı. 	<ul style="list-style-type: none"> • MBB değerlendirmesi (OSCE sınavı)
Dönem IV	<ul style="list-style-type: none"> • Uygulama sınavı • Kuramsal sınav • OSCE • Yapılandırılmış sözlü • Klasik sözlü • Hasta başı uygulama 	<ul style="list-style-type: none"> • Uygulama sınavı • Yapılandırılmış sözlü • Klasik sözlü • OSCE • Hasta başı uygulama 	<ul style="list-style-type: none"> • Yapılandırılmış sözlü • Klasik sözlü • Hasta başı uygulama
Dönem V	<ul style="list-style-type: none"> • Uygulama sınavı • Kuramsal sınav • OSCE • Yapılandırılmış sözlü • Klasik sözlü • Hasta başı uygulama 	<ul style="list-style-type: none"> • Uygulama sınavı • Yapılandırılmış sözlü • Klasik sözlü • OSCE • Hasta başı uygulama 	<ul style="list-style-type: none"> • Yapılandırılmış sözlü • Klasik sözlü • Hasta başı uygulama
Dönem VI	<ul style="list-style-type: none"> • Öğrenci değerlendirme rehberi 	<ul style="list-style-type: none"> • Öğrenci değerlendirme rehberi 	<ul style="list-style-type: none"> • Öğrenci değerlendirme rehberi

3.3. Ölçme değerlendirme çoklu ve güncel yöntem ve gereç kullanımı

T.S. Tıp fakülteleri amaç ve öğrenim hedefleri doğrultusunda her aşama/sınavda çoklu değerlendirme yöntem ve gereçlerini (Nesnel yapılandırılmış klinik sınav, mini klinik sınav, çoktan seçmeli sınavlar, yapılandırılmış sözlü, açık uçlu yazılı, ödev, proje, portfolyo, bireysel performans gözlenmesi, ölçekler vb) mutlaka kullanılmalıdır.

Akdeniz Üniversitesi Tıp Fakültesi eğitim programında yer alan hedefler doğrultusunda toplam oniki farklı sınav yöntemi kullanılmaktadır. En çok kullanılan en aza doğru kullanılan sınav yöntemleri şunlardır;

- Çoktan seçmeli sınavlar
- Pratik sınavlar
- Ev ödevleri
- Yapılandırılmış sözlü
- OSCE
- CORE
- Proje ödevleri
- Açık uçlu sorular
- Klasik sınavlar
- Boşluk doldurma
- Klasik sözlü
- Sunum yapma

Yapılan sınavlarda öğrencinin genel olarak bilgi düzeyini ölçen sınavların yanı sıra, bilgi taksonomisinde diğer düzeyler olan, beceri ve tutumu ölçme ve değerlendirmeye yönelik olarak farklı sınav yöntemleri kullanılmaktadır. Öğrencilerin öğrendiği bilgiyi kullanabilme (üst düzey bilişsel becerileri kullanabilme), klinik akıl yürütme, psikomotor becerileri, tutum değişikliklerini değerlendirmeyi amaçlayan yapılandırılmış, objektif, güncel sınavlar (OSCE, CORE gibi) eğitim programında farklı dönemlerde farklı düzeylerde yer almaktadır ([Ek 34](#)).

Bu sınavların amaç ve yöntemi konularında ilgili açıklamalar sınav yönergeleri ile öğrencilere eğitim döneminin başında duyurulmaktadır. Ayrıca öğretim üyelerine yönelik olarak, ölçme değerlendirme yöntemleri ile ilgili, eğitici eğitimi kursları içerisinde ölçme değerlendirme

yöntemleri, yeni yaklaşımlar ayrıntılı olarak ve uygulamalı şekilde Tıp Eğitimi Anabilim Dalı tarafından sunulmaktadır. Yine öğretim üyelerine yönelik ölçme değerlendirme yöntemleri ile ilgili Tıp Eğitimi Anabilim Dalı tarafından danışmanlık hizmeti sunulmaktadır.

G.S. Her aşama/sınavda hedefler doğrultusunda çoklu değerlendirme gereç ve yöntemleri uygulanıyor mu?

Eğitim programında öğrenim hedefleri ve bu hedefler ile öğrencilere kazandırılması amaçlanan bilişsel düzeylere göre daha önce de belirtildiği gibi çoklu değerlendirme gereç ve yöntemleri kullanılmaktadır. Bu doğrultuda ilk iki yılda çoktan seçmeli sınavlar, CORE, pratik sınavlar, üçüncü yılda, çoktan seçmeli sınavlar, pratik sınavlar, ev ödevleri, sunum hazırlama, OSCE, proje ödevleri, klasik sınavlar, dördüncü ve beşinci yılda ise çoktan seçmeli sınavlar, pratik sınavlar, ev ödevleri, yapılandırılmış sözlü, OSCE, proje ödevleri, açık uçlu sorular, klasik sınavlar, boşluk doldurma, klasik sözlü ve sunum yapma gibi farklı yöntemler kullanılmaktadır. Eğitim programında yer alan sınav yöntemleri ile ilgili sınav yönergesi öğrencilere web sitesi aracılığı ile duyurulmaktadır. Ayrıca farklı sınav yöntemleri ile ilgili, öğrencilerden ilgili sınavda beklenenler, sınav öncesinde öğrencilere duyurulmaktadır ([Ek 27, 35](#)).

3.4. Ölçme değerlendirme yöntemlerinin geçerlik ve güvenilirliği

T.S. Tıp fakültelerinde ölçme değerlendirme yöntemlerinin geçerliği mutlaka değerlendirilmelidir.

Eğitim programında uygulanan sınavların geçerliğini sağlamaya yönelik olarak, koordinatörlükler tarafından anlatılan ders saatine uygun olacak şekilde ilgili anabilim dalından sınav sorusu istenmektedir. Anabilim Dallarından koordinatörlük aracılığı ile sınav sorusu istenirken, soruların öğrenim hedefleri doğrultusunda hazırlanarak gönderilmesi talep edilir ([Ek 36](#)).

Eğitim programında ilk iki yılda yer alan PDÖ uygulamalarında sınav soruları, PDÖ’de yer alan öğrenim hedefleri ile ilişkilendirilerek her öğrenim hedefini kapsayan en az bir soru olacak şekilde yapılandırılmaktadır. Ayrıca sınav soruları PDÖ oturumları bittikten sonra ilgili PDÖ’de görev alan bütün eğitim yönlendiricileri ile tartışılmakta ve uygun olmayan sorular burada revize edilmektedir. Bu sayede sınav sorularının kapsam ve yapı geçerliği sağlanmaktadır.

Benzer bir uygulama CORE, OSCE, yapılandırılmış sözlü sınavlarında da uygulanmakta ve ilgili derste görev alan öğretim üyelerinin ortak katılımı ile sorular oluşturulmaktadır.

Akdeniz Üniversitesi Tıp Fakültesinde 2001 yılından itibaren, yazılımı Üniversitemiz bünyesinde gerçekleştirilmiş, sınav soru analiz programı ile eğitim programında uygulanan tüm çoktan seçmeli sınavlardan sonra sınav sorularının analizi yapılarak (zorluk ve ayırıcılık indeksi analizi) sonuçlar hem ilgili koordinatörlüğe hem de ilgili öğretim üyesine ulaştırılmaktadır. Bu analiz sonuçları doğrultusunda uygun olmayan sorular (ayırıcılık indeksinde kötü, zorluk indeksinde çok zor olan) tekrar gözden geçirilmektedir. Bu yöntemler ile sorular hem sınav öncesi hem de sınavdan sonra değerlendirilerek sınav sorularının geçerliği sağlanmaktadır ([Ek 37](#)). Ayrıca tüm öğretim üyelerine yönelik 2001-2002 yılında iki günlük ölçme değerlendirme kursu düzenlenmiş ve öğretim üyelerine yönelik dört gün süren eğitici eğitimi kurslarının bir buçuk günü ölçme değerlendirme konularına ayrılmıştır.

Fakültemizde yapılan tüm sınavlar için yapı ve kapsam geçerliğini daha iyi sağlamak amacıyla Ölçme ve Değerlendirme Kurulu’nun kurulması kararlaştırılmıştır ([Ek 38](#)). Akreditasyon süreci bu çalışmamızı hızlandırmasına önemli bir katkı sağlamıştır.

G.S. Değerlendirme yöntemlerinin güvenilirlikleri test ediliyor mu?

Güvenirlik ile doğrudan ilişkili olan soru analizlerinin yapılması, bu analiz sonuçlarının soru sahibi öğretim üyelerine gönderilmesi ve değerlendirilmesinin istenmesi güvenilirlik için önemli bir araç olarak kullanılmaktadır ([Ek 37](#)). Eğitim programında yer alan değerlendirme yöntemlerinin güvenilirlik analizi rutin olarak yapılmamaktadır. Gerektiği durumlarda Cronbach alfa ve KR 20 yöntemi uygulanabilmektedir.

3.5. Ölçme değerlendirme yöntemlerinin öğrenmeyi desteklemesi

T.S. Tıp fakültelerinde ölçme ve değerlendirme, mutlaka öğrenmeyi motive edecek ve bilgi, beceri ve tutum hedeflerinin entegrasyonunu sağlayacak şekilde planlanmalıdır.

Akdeniz Üniversitesi Tıp Fakültesinde Anabilim Dallarından dokuzu eğitim programında yer alan derslerinde biçimlendirici (“formative”) değerlendirme yöntemlerini kullandığını belirtmiştir. Bilindiği gibi biçimlendirici değerlendirme öğrencinin, eğitim programının ve eğiticinin kendini değerlendirmesi, eksik yönlerin güçlendirilmesi açısından son derece önemli ve öğrencinin öğrenmesini doğrudan etkileyen bir değerlendirme yöntemidir. Çoklu ve güncel değerlendirme yöntemlerinin kullanılması (OSCE, CORE gibi) öğrencinin öğrenme taksonomisinde yer alan bilgi ve kavramanın ötesinde, uygulama, analiz, sentez gibi üst düzey öğrenme becerilerini, bilgi ve tutum düzeylerini de sınamakta bu sayede öğrencilerin bu yönlerini de geliştirmesine olanak sağlamaktadır. Ayrıca öğrencilerin yıl içi düzenli ve sürekli çalışmalarını motive etmek için yıl içi sınav başarı notunun %60’ı, yıl sonu final sınavının ise %40’ı geçme-kalma puanına etki etmektedir. Öğrencileri yıl içinde daha fazla çalışmaya teşvik etmek ve başarılı öğrencileri ödüllendirmek amacı ile 2010-2011 eğitim-öğretim döneminde yıl içinde başarılı öğrencilerin (örneğin yıl içi ortalama puanı 80 üzeri olan), yıl sonu final sınavında baraj uygulamasından muaf olması ile ilgili bir çalışma yürütülmektedir ([Ek 33](#)).

Özellikle Dönem I ve II’de uygulanan CORE tipi sınavlar ile farklı disiplinleri içeren senaryo tipi sınavlar, öğrencinin sadece bilgi düzeyini değil, bilgiyi kullanabilme, klinik akıl yürütme, eleştirel düşünme, problem çözme, karar verme gibi becerilerin erken dönemlerde geliştirme ve güçlendirmeyi destekleyecek şekilde eğitim programında yer almaktadır. Bu sınavlarda, sınav anında geri bildirim alınması öğrenmeyi olumlu yönde etkilemektedir.

Dönem III’ten itibaren programda yer alan ve mesleksi beceri uygulamaları ve bazı stajlarda kullanılan (Acil Tıp Stajı gibi) OSCE tipi sınavlar ile öğrencilerin bilgi, beceri ve tutum düzeyleri test edilmekte ve bu becerilerin gelişimleri sağlanmaktadır.

Ders kurulu sonunda yapılan sınavlarından sonra, sınav geri bildirimini yapabilmek amacı ile eğitim programında sınav geri bildirim saatleri ayrılmış ve dönem koordinatörleri tarafından öğrencilere %30’dan az doğru yanıtlanan sınav sorularının geri bildirim (doğru yanıtlar) yapılmaktadır.

Son iki yıllık dönemlere göre öğrenci başarı oranları [Ek 39](#)'da sunulmuştur.

Fakültede uygulanan biçimlendirici değerlendirme uygulamaları öğrencilerin doğrudan geçme-kalmasına etki etmeyecek, öğrencilerin eksik oldukları konuları belirlemeye ve bunları tamamlamaya yönelik olarak uygulanmaktadır. Bu amaçla çoktan seçmeli sorular, açık uçlu sorular, pratik uygulamalar kullanılan temel yöntemler arasındadır.

G.S. Ölçme değerlendirme uygulamalarının yararlılığı ve sonuca etkisi izlenmeli, değerlendirilmeli ve gösterilmelidir.

Akdeniz Üniversitesi Tıp Fakültesi Eğitim Programında ölçme ve değerlendirme yöntemlerinin yararlılığı ve sonuca etkisini saptamak için kullanılan temel yöntem geri bildirimlerdir. Öğrenci temsilcileri ile yapılan toplantılarda, tüm öğrencilerden alınan geri bildirimlerde, program değerlendirme için öğretim üyeleri ile yapılan toplantılarda gerek yazılı gerekse sözel alınan geri bildirimler ile sınav yöntemlerinin uygunluğu da incelenmektedir.

4. ÖĞRENCİLER

4.1. Öğrenci seçimi, alımı ve sayısı konularında izlenen politika

T.S. Tıp fakültelerinin hedefleri, yürüttükleri eğitim programının özellikleri, insan gücü ve altyapı kapasitesi ile bağlantılı olarak öğrenci seçimi, alımı, sayısı konularında mutlaka politikası, görüşü ve önerileri olmalıdır.

Fakültemizin mali kaynakları, dersane, laboratuvar, küçük grup çalışma odalarının sayısı ve kapasitesi, kütüphane olanakları, toplum içinde sağlanan eğitim olanakları, hastane yatak kapasitesi, hizmet verilen hasta sayısı ve özellikleri, uygulanan eğitim programının gerekleri, mevcut eğitici kadronun sayı ve nitelikleri yanında öğrencilerimize sunabildiğimiz sosyal hizmetler ve bunlara yönelik altyapı göz önüne alınarak her yıl fakültemizin alabileceği öğrenci sayısı Fakülte Kurulu tarafından belirlenmekte ve Üniversite Senatosu aracılığıyla Yükseköğretim Kurumu'na bildirilmektedir. Yatay geçiş kontenjanı 21.10.1982 tarihinde ve 24 Nisan 2010 tarihinde değiştirilen “Yükseköğretim Kurumlarında Ön Lisans ve Lisans Düzeyindeki Programlar Arasında Geçiş, Çift Anadal, Yan Dal ile Kurumlar Arası Kredi Transferi Yapılması Esaslarına İlişkin Yönetmelik” esaslarına bağlı olarak belirlenmektedir. Yabancı uyruklu öğrenci kontenjanımız o yıl istenilen öğrencilerin %5'i olarak belirlenmektedir. Fakültemize öğrenciler ÖSYM'nin gerçekleştirdiği merkezi sınav ile yerleştirildiklerinden, öğrenci seçimi ile ilgili herhangi bir politikamız yoktur. Fakültemizin son beş yıldaki öğrenci sayısı ve sınıflara göre dağılımı, yatay geçiş kontenjanları ve durumu sırası ile ekte belirtilmiştir ([Ek 40](#)).

Fakültenin son iki yılda YÖK'e iletmek üzere Rektörlüğe gönderdiğimiz kontenjan istem yazıları ekte sunulmuştur ([Ek 40](#)).

Öğrenci seçimi ve sayısı ile ilgili ulusal bir politika oluşturulması konusunda ise fakültemizin de yer aldığı Tıp-Sağlık Bilimleri Eğitim Konseyi Başkanlığınca yürütülen “Türkiye’de Tıp-Sağlık Bilimleri Alanında Eğitim ve İnsan Gücü Planlaması Mevcut Durum ve 2013 Yılı Vizyonu” çalışmasına doğrudan katkıda bulunulmuştur.

2009 yılında YÖK tarafından planlanan hazırlık sınıflarına ait düzenleme nedeni ile Fakülte Kurulumuz sürecin hem Fakültemiz hem ülkemiz tıp eğitimi için potansiyel zararları konusunda yönetmelik değişikliğine karşı gerekçeli rapor hazırlamış, Üniversite Senatosu ve YÖK'e iletmış ve girişimlerde bulunmuştur ([Ek 41A](#)).

Fakültemize başarılı öğrencilerin tercih etmesini sağlamak amacı ile başarılı öğrencilere yönelik burs olanağı sağlanmaktadır ([Ek 41B](#)). Ayrıca son 3 yıldır düzenli olarak Antalya il merkezi ve ilçelerinde bulunan liselere gidilerek tıp eğitimi ve Fakültemizin tanıtımı yapılarak başarılı öğrencilerin fakültemizi seçmesine yönelik bir çalışma yürütülmektedir ([Ek 41C](#)).

4.2. Öğrenci Temsiliyeti

T.S. Tıp fakülteleri eğitim-öğretim ile ilgili tüm süreçlerinde eğitimin önemli bir paydaşı olarak öğrenci temsiliyetini mutlaka sağlamalıdır.

Eğitim-öğretim ile ilgili tüm süreçlerinde eğitimin önemli bir paydaşı olarak öğrenci temsiliyetinin sağlanması ile ilgili Fakültemizdeki mevcut durum aşağıda sunulmuştur.

Mevcut durum

1. Yüksek Öğretim Kurumları Öğrenci Konseyi Yönetmeliği gereği her yıl Öğrenci Konseyi yapılanmasında yer alacak sınıf temsilcileri seçilmektedir (**Ek 42**). İlgili yönetmelik 1999 tarihinde yayınlanmış iken Üniversitemizde 1997 yılından itibaren öğrenci konseyi başkanı Senato toplantılarına katılmaktadır.
2. Seçilen öğrenci temsilcileri bir yandan öğrenci konseyi yapılanmasına katılırken diğer yandan da Dekan, eğitimden sorumlu Dekan Yardımcısı, Fakülte Sekreteri ve EÖKK Başkanı ile tüm dönemlerin öğrenci temsilcileri ve yardımcılarının katıldığı düzenli toplantılarda ve eğitimin yürütülmesi-geliştirilmesi sürecinde yer almaktadırlar (**Ek 43**).
3. Dönem IV'den itibaren değişik staj kurullarına geçiş sürecinde her staj kurulu için bir temsilci seçilmekte ve koordinasyon için aktif olarak görev almaktadır.
4. Fakülte Kurulu 2001 yılında alınan bir kararla öğrencileri ilgilendiren konularda kurulda bulunmak üzere bir öğrenci temsilcisine kurulda yer verme kararını almıştır (**Ek 44**).
5. Eğitim Öğretim Koordinasyon Kurulu doğrudan öğrencilerin görüşüne başvurulması gerektiğinde dönem temsilcilerini toplantılarına davet etmekte ve öğrenci temsilciliğinin kurul içinde sürekliliğini sağlamaya yönelik planlamaları yapmaktadır (**Ek 45**).
6. Her eğitim döneminde eğitim programına son şekli verilmeden önce, öğrenci temsilcilerinin de program ile ilgili görüşü istenmektedir.
7. Her bir dönemin öğrenci temsilcisi ve yardımcısının oluşturduğu 14 kişilik öğrenci temsilciliğinin işleyiş usul ve esasları ile ilişkin bir çalışma bizzat öğrenci temsilcilerimiz tarafından hazırlanmaktadır. Bu amaçla kurulacak olan Tıp Fakültesi Öğrenci Temsilciliği için içerisinde bilgisayar, internet bağlantısı bulunan bu ayrı bir oda sağlanmıştır (**Ek 46**).

Eksiklikler

1. Dönem temsilcileri ve ileri yıllarda staj temsilcilerinin Tıp Fakültesine yönelik özgün seçilme biçimi, seçilme kriterleri ve görev, yetki ve sorumluluk tanımlarını içeren bir yönerge yoktur. Bu çerçevede taslak olarak hazırlanmış bir işleyiş esasları belgesi mevcuttur, bu çalışmaların yönergeye dönmesi için karar alınmış ve gerekli çalışmalar sürmektedir (**Ek 46**).

4.3. Öğrencilere yönelik danışmanlık hizmetleri

T.S. Tıp fakültelerinde öğrenciler için akademik, sosyal ve kariyer danışmanlığı hizmetleri mutlaka sağlanmalı ve sürdürülmelidir.

Fakültemizde verilen danışmanlık hizmeti birkaç ayaktan oluşmaktadır.

İlki; son iki yıldır bazı nedenlerle uygulanamayan ancak yeni eğitim döneminde uygulanmaya devam edilmesi planlanan “İntern Ağabey-Abla Uygulaması” ile Fakültemize yeni başlayan öğrencilerimizin her birine bir “intern ağabey-abela” belirlenmekte ve belirlenen kişi yeni öğrencimizin üniversiteye adaptasyon süreci, kalacak yer sorununun çözümünde, ekonomik sorunların çözümünde (hangi bursların olduğu ve bu burslara nasıl başvuracağı gibi) ve sosyal sorunlarında yardımcı olmaktadır ([Ek 47](#)).

Diğer bir danışmanlık hizmeti ise Fakültemizin her döneminden sorumlu koordinatörler tarafından verilmekte ve koordinatörler aynı zamanda o dönemdeki öğrencilerin danışmanlığını yapmaktadır. Dönem koordinatörleri ile ilgili yönergede, her koordinatörün bağlı olduğu dönemlerin danışmanı olduğu tanımlanmıştır ([Ek 48A](#), [48B](#), [49](#)).

Ayrıca sosyal, ekonomik nedenlerle özel olarak ilgilenilmesi gereken her 5-6 kişilik öğrenci için bir öğretim üyesi görevlendirilip, bu öğrencilerimize ilgili alanlarda yardımcı olmaları sağlanmış ancak son iki yıldır bazı aksaklıklar nedeniyle uygulamaya devam edilememiştir. Öz Değerlendirme Koordinatörlüğümüz ÖDR hazırlık sürecinde bu sistemin yeniden çalışılması için ilgili birimlerle temasa geçmiştir. ([Ek 50](#)).

Bunların dışında Üniversitemiz her yıl Mart ayı içinde çeşitli alanlardan işverenler ile öğrenci ve mezunlarımızı buluşturduğu İş Fırsatları Fuarı adı altında bir fuar düzenlemekte, konuyla ilgili duyuruları www.hemenis.com adresinden yapmaktadır.

Dönem 1’de ilk hafta öğrencilerin kentimize ve üniversiteye uyumlarının sağlanması amacıyla uyum dersleri bulunmaktadır. Bu eğitimler de üniversitenin, fakültenin ve ders programının ve sınav yönergelerinin tanıtımı ile öğrenci kulüpleri ve medikosyal hizmetleri gibi hizmetlerin amaçları sunulmakta ve şehir turları düzenlenmektedir.

Eğitim programında yer alan ÖÇM, SSP gibi küçük grup uygulamaları şeklinde bir eğitici ile yıl boyu devam eden uygulamalarda, sorumlu öğretim üyesinin küçük grup avantajından yararlanarak öğrencilere yönelik danışmanlık görevini üstlendiğini değerlendirmelerimizde saptamış bulunmaktayız.

4.4. Sosyal, kültürel, sanatsal ve sportif olanaklar

T.S. Tıp fakülteleri öğrencilere mutlaka sosyal, kültürel, sanatsal ve sportif olanakları sağlamalıdır.

Fakültemiz Dönem I ve II öğrencilerinin sivil toplum kurumlarının desteğiyle Sosyal Sorumluluk Projelerinde yer almaları sağlanmaktadır. Bu amaçla fakültemizde 2008 yılından itibaren Sosyal Sorumluluk Projeleri Koordinatörlüğü oluşturulmuş ve çalışmalara başlanmıştır (<http://tip.akdeniz.edu.tr/giris-cf2>). Eğitim dönemi başında duyurulmuş olan sosyal sorumluluk projesi ve proje danışmanlarından Dönem I ve II. öğrencilerimiz gönüllü olarak çalışmak istedikleri konuları seçip koordinatörlüğe başvuruda bulduktan sonra 5-10 kişilik gruplar oluşturulur. Proje danışmanı, proje grubu ile ilk toplantıyı yapar, bu toplantıda takım kaptanı seçimle belirlenir, 'proje sözleşmesi' imzalanır ve yıllık takvim belirlenir. Yıllık takvimde ön eğitim, proje hazırlık, proje tartışılması, ayrıntıların belirlenmesi, sınıfta sunulması, projenin uygulanması ve proje raporunun sunulması için zamanlamalar saptanır.

Öğrenciler, proje danışmanları gözetiminde, projenin ayrıntıları üzerinde tartışıp, projeye son şeklini verir; "proje formunu" doldururlar. Proje danışmanları, proje formunun bir kopyasını Koordinatörlüğe iletir. Projeler uygulama öncesi ve uygulandıktan sonra da rapor şeklinde tüm sınıfın hazır bulunduğu toplantılarda sunulur. Projeyi uygulama sonrası hazırlanan 'proje raporu' koordinatörlüğe iletir. Projeler, öğrencilerin diğer ders saatleri dışında, boş zamanlarında, hafta sonlarında ve akşamları yürütülmektedir.

Sosyal Sorumluluk Projelerinin amaçları:

Öğrencilerin;

- Üniversiteye ve topluma aidiyet duygularının arttırılması
- Farklı sosyal ortamlarda bulunmaları
- İçinde yaşadıkları topluma olumlu katkılar yapmanın aynı zamanda toplumsal bir sorumluluk olduğu bilincinin aşılması
- Topluma katkıda bulunabilmek için organize olmayı becerebilen, özgüvenleri gelişmiş bireyler olmaları

Üniversitemizin ve Fakültemizin;

- Tanınırlığını arttırmak

- Toplumla yol gösterme ve çözüm üretme potansiyelini kullanmak
- Toplumla (şehir halkıyla) bütünleşmesini sağlamak ve gerektiğinde toplumun üniversiteye sahip çıkmasını sağlamaktır.

Öğrencilerimiz projelerinin şu alan veya gruplardan seçmektedir: Çocuklar (Kimsesiz, sosyokültürel düzeyi düşük aile çocukları, köy çocukları, engelli çocuklar, sokak çocukları, hasta çocuklar, okul öncesi çağındaki çocuklar), engelliler, yaşlılar, sokakta yaşayan hayvanlar, çevre sorunları, kadınlar (ev kadınları), cezaevindeki mahkûmlar, madde bağımlıları, hastalar (ölümcül veya kronik hastalığı olan), okuryazar olmayanlar.

Projeler için Sivil Toplum Kuruluşları (TEGEV, ÇYDD, Hayvanları Koruma Derneği, Yerel Gündem 21, Üniversiteli Kadınlar Derneği vb). Antalya Valiliği, Belediyeler, Antalya Milli Eğitim Müdürlüğü, İlk ve Orta Öğretim kurumları, Zihinsel Engelliler Okulu, İşitme Engelliler Okulu, SHÇEK, Huzurevi, Umutevi, muhtarlıklar ve benzeri kurumlardan destek alınabilmektedir.

Dönem II eğitim programında yer alan Özel Çalışma Modüllerinde sosyal, paramedikal, sanatsal konulara da yer verilmektedir (ör: Temel Fotoğrafçılık Bilgileri ve Fotoğrafın Tıpta Kullanımı, Bilim Felsefesi, Stres ve Hobi, Etkin Sunum Hazırlama gibi).

Öğrencilerin SSP ve ÖÇM'de yaptıkları çalışmaları sunabilmeleri amacı ile eğitim döneminin sonuna doğru (Mayıs ayında) 2010 yılından itibaren eğitim programında iki günlük bir boşluk ayrılmıştır. Bu günlerde Dönem I ve II öğrencilerinin ve öğretim üyelerinin ortak katılımı ile her grup yıl içerisinde yaptıkları çalışmaları sunmaktadır. Ayrıca bu iki günün sonunda bir şenlik düzenlenmekte, oturum başkanlıklarını öğrencilerimiz yapmakta, sosyal konulardan oluşan panelleri bizzat öğrencilerimiz düzenlemekte ve öğrenci konserlerinin de yer aldığı bir eğlence ve kokteyl yapılmaktadır. Önümüzdeki yıllarda bu organizasyonun tüm dönemlere yaygınlaştırılması planlanmaktadır.

Üniversitemizde her yıl Mayıs ayının ilk haftası “Gençlik Şenliği” adı altında uluslararası katılımı geleneksel olarak düzenlenen şenlikle diğer üniversitelerden öğrenciler, dernekler, topluluklar ve çeşitli sanatçılar davet edilmekte bu şekilde çeşitli sanatsal, kültürel etkinlikler sunulurken; öğrencilerimizin farklı üniversitelerden gelen öğrencilerle kaynaşmaları, tek bir üniversitenin dışına çıkan arkadaşlıklar edinmeleri için uygun ortamlar sağlanmaktadır.

Eğitim programında öğrencilerin bu Őenliklere katılabilmesi için uygun boŐluklar bırakılmaktadır.

Üniversitemiz Kùltür Hizmetleri Şube Müdürlüğü ve Spor Hizmetleri Şube Müdürlüğü bünyesinde toplam 60 Öğrenci topluluğu bulunmaktadır. Bu topluluklarımız içinde telefon ve internet hizmetinin olduğu odalarda çalışmalarını sürdürmektedir. Konuyla ilgili daha ayrıntılı bilgiye <http://sks.akdeniz.edu.tr/ogrenci-etkinlikleri> linkinden erişilebilmektedir.

Sportif faaliyetler üniversitemizce teşvik edilmekte, düzenli olarak çeşitli alanlarda turnuvalar düzenlenmektedir. Bu amaçla Sağlık, Kùltür ve Spor Dairesi Başkanlığına bağlı olarak pek çok tesis öğrencilerimizin hizmetine sunulmaktadır. AŞağıda bu tesisler yer almaktadır:

- 2 adet kapalı spor salonu (bir salon iklimlendirmiş, her iki salonda da basketbol, voleybol, hentbol ve salon futbolu oynanabilmekte)
- 10 adet tenis kortu
- 1 adet yarı olimpik kapalı yüzme havuzu
- 1 adet açık yüzme havuzu
- 3 adet çim futbol sahası (ikisinin etrafında atletizm sahası, bu sahalardan biri tartan pistli)
- 2 adet kum saha (voleybol, hentbol ve salon oynanabiliyor)
- 2 adet kaya tırmanış platform bulunmaktadır.

Ayrıca Fakùltemiz içerisinde basketbol sahası ve pinpon masaları bulunmaktadır. Fakùltemiz đrencileri bu basketbol sahasında her yıl Mayıs ayında “streetball” müsabakaları düzenlemektedir.

1997 yılında Aktekin ve arkadaşları tarafından yapılan “Akdeniz Üniversitesi Öğrencilerinin Sosyal ve Psikolojik Özelliklerinde Mevcut Durum ve Değişimin Saptanması” başlıklı çalıŐmada öğrencilerin eğitim dönemi süresince psikolojik durumlarını olumsuz olarak etkileyen en önemli faktörlerden bir tanesi sosyal yaşamdan hoşnutsuzluk olarak bulunmuştur. Öğrenciler kampüs içinde ulaŐılabilecek sosyal alanların olmadığını belirtmişlerdir (**Ek 51**). Bu soruna yönelik özömlerden biri olarak 1997 yılında öğrencilerimize kampüs içinde alışveriş, dinlenme, yemek ve eğlence imkanları sunan bir alan olan Olbia Kùltür Merkezi kurulmuştur. Olbia Kùltür Merkezi insani ölçeği ve

üniversitelerdeki yapılarda görülen birçok farklı mimari öğeleri yerel yapı malzemeleriyle yaratıcı bir şekilde bütünleştirmesi nedeniyle Ağa Han Mimarlık Ödülü'ne layık görülmüştür.

3641 m² örtülü alandan oluşan bu kompleks 1200 kişilik bir amfi tiyatro, iki adet kapalı tiyatro ve konferans salonu, 300 m² sanat galerisi, kent sanatçılara açık sanat işliğı, öğrenci konseyi ofisi, öğrenci kulüpleri, toplantı odaları, Kültür Dairesi ofisleri ve ticari alanlardan oluşmaktadır. Ticari alanlar öğrencinin günlük gereksinimlerini karşılamaya ve hoş vakit geçirecekleri sosyal ortamlar yaratmaya yönelik olup; beslenme birimleri, kafeler ve kıraathaneler, berber, çamaşırhane, banka, konfeksiyon, optik, market, hediyeelik eşya, kitap ve kırtasiye ünitelerinden oluşmaktadır. Ayrıca yeni açılan bir mekanda Kültür Bakanlığı'nın Yayınları öğrenciye ulaştırılmaktadır. Olbia Kültür Merkezi üniversite öğrencilerinin pek çok temel gereksinimlerine karşılık vermektedir.

Fakültemiz öğrencilerine yönelik her yıl düzenli olarak tüm öğrencilerin ve öğretim üyelerinin katıldığı 14 Mart kutlama etkinlikleri düzenlenmekte, bu etkinliklerde Dekanlık tarafından yiyecek ve içecekler sağlanmakta ve öğrencilere ait müzik grupları konserler vermektedir. Ayrıca her yıl eğitim döneminin başında tüm öğrencilerin ve öğretim üyelerinin katıldığı Dönem I'ler için "Hoşgeldin" partisi düzenlenmektedir.

Üniversitemizde öğrencilerimize bir yandan yukarıda değinildiğı gibi duyarlılıklarını artıracak projeler ve hem ruhsal hem fiziksel gelişimlerine katkıda bulunan spor olanakları sağlanırken, diğer taraftan da maddi sıkıntısı olan öğrencilerimiz için Kültür Hizmetleri Şube Müdürlüğü tarafından çeşitli sivil toplum kuruluşlarının katkılarıyla burslar sağlanmaktadır. Bu bursların yanında Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu tarafından verilen bursların %7'si "Akdeniz Üniversitesi Bursu" olarak üniversitemizin belirlediğı ihtiyacı olan öğrencilere verilmektedir. Yine Üniversite Yönetim Kurulu kararı ile ihtiyacı olan öğrencilerimize parasız öğle yemeğı hizmeti sunulmaktadır. Ayrıca Dekanlığımız tarafından gönüllü olarak öğretim üyelerinden her ay düzenli olarak toplanan bağışlar öğrencilerin çeşitli gereksinimlerinin sağlanmasında kullanılmaktadır. Ekonomik destek gereksinimi duyan öğrencilerimize "Kısmi Zamanlı Çalışma" adı altında günün belli saatlerinde çalışarak bunun karşılığında belli bir ücret alabileceğı olanaklar sağlanmaktadır. Herhangi bir sağlık güvencesi olmayan öğrencimize sağlık hizmetini düzenli alabilmesi için Sağlık Karnesi sağlanmaktadır ([Ek 52A](#), [52B](#), [53](#)).

Fakültemizin ayrıca 1990'lı yıllardan beri gönüllülük esasına dayanan, Ocak 1999'dan itibaren kurumsal olarak takibi yapılan "Öğrenci Yardım Fonu" mevcuttur. Öğretim üyelerimiz ile isteyen araştırma görevlileri ve idari personelden her ay toplanan para ile "Başarı Bursu" ve sosyo-ekonomik durumu kötü öğrencilerimiz için "İhtiyaç Bursu" verilmektedir. Öğrencileri belirlemek üzere bir komisyon görev yapmaktadır. Bu komisyon eğitim-öğretim dönemi başında Sağlık, Kültür ve Spor Dairesi tarafından hazırlanıp, değerlendirilen liste ile birlikte Koordinatörlerin, Öğretim Üyelerinin ve Sınıf Temsilcilerinin önerileri ile "İhtiyaç Bursu" öğrencilerini belirlemektedir. 2009-2010 eğitim-öğretim yılında 26 öğrencimize başarı bursu (7.700 TL.), 90 öğrencimize (9.000 TL.) ihtiyaç bursu vermiştir ([Ek 54](#)).

4.5. Öğrencilerle sürekli ve düzenli iletişim

T.S. Tıp Fakülteleri öğrencilerle her aşama/yılda sürekli ve düzenli iletişim sağlayacak mekanizmaları (sosyal, idari, akademik) mutlaka oluşturmalıdır.

Akdeniz Üniversitesi Tıp Fakültesinde her dönemin bir sınıf temsilcisi ve yardımcısı bulunmaktadır. Öğrencilerle eğitim döneminin başında planlanan ve duyurulan tarihlerde (aylık) eğitimden sorumlu Dekan Yardımcısı, EÖKK Başkanı, Başkan yardımcısı, öğrenci temsilcileri, yardımcıları ve Fakülte Sekreteri ile toplantı yapılmakta, eğitim programı, altyapı, sosyal ve diğer sorunlar tartışılıp ortak çözüm yolları birlikte aranmaktadır. Bu toplantıda alınan kararlar, saptanan sorunlar öğrenci temsilcileri aracılığı ile öğrencilere, EÖKK Başkanı ve Başkan yardımcısı aracılığı ile EÖKK üyelerine duyurulmaktadır ([Ek 43, 55](#)).

Öğrenciler her türlü sorunu ile ilgili olarak Dönem Koordinatörü ile Yardımcıları ve Öğrenci İşleri ile iletişime geçebilmektedirler. Dördü Öğrenci İşleri Bürosunda, biri Sınav Koordinatörlüğünde olmak üzere toplam beş kişi Öğrenci İşleri Biriminde görev yapmaktadır.

Yukarıda belirtilenlere ek olarak Fakültemizde yer alan diğer uygulamalar aşağıda maddeler halinde sunulmuştur.

- Dönem I öğrencilerine ilk ders gününde Dekan imzalı yönlendirici bir yazı dağıtılmakta ve bu yazıda “Sevinciniz, sıkıntınız veya kafanıza takılan tüm sorunlarınız için başta Öğrenci İşleri Servisi çalışanları olmak üzere bana, Eğitimden Sorumlu Dekan Yardımcımıza, Dönem I Koordinatörümüze ve Yardımcıları ile Fakülte Sekreterimize başvurabilirsiniz” ifadesi ile iletişim özendirilmektedir.
- ÖDR ile 49 numaralı ekte sunulan “AÜTF Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönergesi” 15. Maddesinde yer aldığı üzere “Eğitim-Öğretim Koordinasyon Kurulu üyeleri, üye olarak temsil ettiği dönemin danışmanlarıdır.” Bu maddeye göre tüm öğrenciler ilgili Kurul üyesine sosyal, akademik ve idari konularda başvurmaktadır. Ayrıca UTEAK ÖDR hazırlama sürecinde 2002/2003 yıllarda başlanan ve son dönemlerde çeşitli nedenlerle yapılamayan danışmanlık sistemi ilgili gelişim standartını da karşılayacak şekilde, Öz Değerlendirme Koordinatörlüğümüzün yazılı önerileri doğrultusunda yönerge değişikliği Fakülte Kurulu’na onaylanmış ve bireysel danışmanlık sistemi için yeniden çalışmalar başlatılmıştır.

- Dönem VI programında aylık toplantılar ilan edilmiştir, bu toplantılarda konusu önceden belirlenmiş bir konferansın yanı sıra tüm aday doktorlar, ilgili koordinatörler ve gerektiğinde davetlilerin katılımı ile çeşitli sorunlar tartışılmakta, iletişim sağlanmaktadır. Resmi olarak ilan edilen bu uygulama yanı sıra yapılandırılmamış olarak ancak her bir staj kurulundan seçilen temsilcilerin ve ilgili koordinatörler ve gerektiğinde EÖKK Başkanı ve Dekan Yardımcısının da katıldığı ve Dönem VI stajlarının değerlendirilmesine yönelik toplantılar yapılmaktadır.
- Çeşitli duyurular için ilan tahtaları bulunmaktadır.
- Öğrenci İşlerinde öğrencilere ait mail ve telefon listeleri ile gerektiğinde iletişim sağlanmaktadır. Ayrıca bir süredir hedefimizde bulunan ve olası dış değerlendirme ve ziyaret tarihine dek bitirilmesi hedefi ile iletişime katkı sağlayacak etkin bir web portalı çalışması sürmektedir.
- Öğrenciler için dilek ve şikayet kutuları bulunmaktadır.
- Dönem 1’de 2008 yılından itibaren “Önlük Giyme” Törenleri yapılmakta öğretim üyeleri, aileler ve öğrenciler tören sonrası Kokteyl’de bir araya gelmektedir.
- Her yıl düzenli olarak Ekim ayı ilk haftası içerisinde “Tıp Fakültesi Öğrenci Şenliği” yapılmakta, bu amaçla programda yer ayrılmakta ve öğretim üyeleri, öğrenciler, idari personel bir araya gelmektedir. 14 Mart kutlamaları çerçevesinde olanaklar ölçüsünde programda boş yer ayrılmakta, çeşitli etkinlikler, paneller vs ile öğretim üyeleri ve öğrenciler ve diğer kurumlarda hekimlik yapanlar bir araya gelmektedir.
- İlk kez 2009 yılında planlanıp ders programında yer ayrılarak 11-12 Mayıs 2010 tarihinde “1. Akdeniz Tıp Öğrenci Günleri” etkinliği gerçekleştirilmiştir. Bu etkinlik özellikle Dönem 1-3 öğrencilerine hitap etmekte olup yıl boyunca devam eden, ÖÇM, SSP ve Gönüllü Araştırma Bloğuna ilişkin poster ve oturum başkanlıklarını öğrencilerimizin yaptığı sözlü sunumlar yapılmış, öğrencilerin seçtiği ve yürüttüğü konularda öğretim üyelerinin de izleyici olarak davetli olarak katıldığı paneller düzenlenmiştir. Etkinlik sonrası kokteyl ve eğlence düzenlenmiş, öğretim üyeleri ve öğrenciler halat çekme, çuval yarışı gibi çeşitli oyunlar oynamış ve öğretim üyelerimizce verilen müzik dinletisi gerçekleştirilmiştir. Bu etkinliğin gelenekselleşmesine karar verilmiş ve 2010/2011 eğitim döneminde de ders programında 4 gün boyunca öğleden sonraları yer ayrılmıştır.
- 2009 ve 2010 yıllarında öğrencilerimizin düzenlediği Öğrenci Kongreleri gerçekleştirilmiş ve bu kongrelere çok sayıda öğretim üyesi destek vermiş olup 2011 yılı

Kongre hazırlıkları öğrencilerimiz ve öneri götördükleri öğretim üyelerinin katılımı ile sürdürülmektedir.

- Bilindiği gibi kurumlarda bazı yazılı süreçler hedeflendiği gibi uygulanamamakta buna karşın gelenek halini almış uygulamalar daha etkin olabilmektedir. Fakültemizde de Danışmanlık görevleri ve ilkeleri yönerge ve yönetmelik ile belirlenmiş olan ve yukarıda bahsedilen koordinatörler ile iletişim dışında tüm öğrencilerin akademik, sosyal ve idari konularda eğitimden sorumlu Dekan Yardımcısı, Fakülte Sekreteri, Eğitim Kurulu Başkanı, Öğrenci İşleri sorumluları ile randevusuz görüşme olanağı yazılı olarak ilan edilmese de gelenekselleşmiş, son derece etkin olarak yürüyen ve iyi bilinen bir uygulamadır.

G.S. Tüm öğrencilerin eğitim yönetiminde doğrudan ya da dolaylı olarak katılımını sağlamaya yönelik bir örgütlenme oluşturulmuş mudur?

Bu amaçla, Dönem IV'den itibaren değişik staj kurullarına geçiş sürecinde her staj kurulu için bir temsilci seçilmekte ve koordinasyon için aktif olarak görev almaktadır. Ayrıca Fakülte Kurulu 2001 yılında alınan bir kararla öğrencileri ilgilendiren konularda kurulda bulunmak üzere bir öğrenci temsilcisine kurulda yer verme kararını almıştır ([Ek 16](#)). Eğitim Öğretim Koordinasyon Kurulu doğrudan öğrencilerin görüşüne başvurulması gerektiğinde dönem temsilcilerini toplantılarına davet etmekte ve öğrenci temsilciliğinin kurul içinde sürekliliğini sağlamaya yönelik karar alınmış olup yönerge değişikliği süreci başlamıştır ([Ek 16](#)).

5. PROGRAM DEĞERLENDİRME

5.1. Program Değerlendirme Sistemi

T.S. Tıp fakültelerinde nicel ve / veya nitel yöntemlerin kullanıldığı sürekli ve sistematik eğitim programı değerlendirme sistemi ve planı mutlaka bulunmalıdır. Program değerlendirme sistemi, mutlaka, düzenli olarak toplanan öğretim üyesi ve öğrenci geribildirimleri ve eğitim programı hedefleriyle ilişkilendirilmiş öğrenci performansı izlemlerini kapsamalıdır.

Akdeniz Üniversitesi Tıp Fakültesi'nde 2001 yılında Tıp Eğitimi Anabilim Dalı kurulmuştur. Tıp Eğitimi Anabilim Dalı tarafından fakülte eğitim programı değerlendirme sisteminin geliştirilmesi için evrensel eğitim programı değerlendirme sistemleri izlenmekte, uygulanmakta ve konu üzerinde araştırmalar yapılmaktadır.

Akdeniz Üniversitesi Tıp Fakültesi'nde, uygulanan eğitim programının hedeflerine ne kadar ulaştığını, uygulamanın zayıf ve güçlü yönlerini, etkilerini ve daha iyi uygulanabilmesi için neler yapılması gerektiğini belirlemek amacıyla, 2002-2003 eğitim-öğretim yılından itibaren düzenli bir şekilde sürekli ve sistematik eğitim programı değerlendirme ve geliştirme çalışmaları sürdürülmektedir.

Eğitim programı değerlendirmede çeşitli yöntemler karma bir şekilde uygulanmaktadır. Bağlam, girdi, süreç, sonuç alanlarının değerlendirildiği evrensel değerlendirme yaklaşımı temel alınmaktadır. Değerlendirmede nicel yöntemlerle birlikte görüşme, gözlem gibi nitel yaklaşımlar da kullanılmaktadır. Bu kapsamda;

Eğitim dönemleri boyunca öğrenci ve öğretim üyelerinin, programın içeriği, organizasyonu, uygulama sürecine ilişkin duygu ve düşünceleri değerlendirilmektedir. Dönem I, II ve III'de düzenli olarak her ders kurulunun sonunda öğrencilerin program ile ilişkili reaksiyonları yapılandırılmış geri bildirim formları aracılığı ile belirlenmektedir. Küçük gruplarla uygulanan PDÖ ve MYD programlarında her modülün sonunda, yine küçük gruplarla gerçekleştirilen ÖÇM ve SSP için ise programlarının sonunda öğrencilerin ve öğretim üyelerinin geri bildirimleri yapılandırılmış formlar kullanılarak toplanmaktadır ([Ek 56](#)).

Ayrıca, PDÖ programı için modüllerde her oturum sonrasında programda yer alan öğretim üyeleri ve Tıp Eğitimi Anabilim Dalı öğretim üyelerinin katılımı ile planlı geri bildirim toplantıları yapılmakta, öğrenim hedeflerinin karşılanıp karşılanmadığı, uygulama sürecinde karşılaşılan sorunlar öğretim üyesi ve öğrenciler açısından değerlendirilmektedir. Benzer

şekilde ÖÇM, MYD ve SSP programları için programda yer alan öğretim üyeleri ile iyileştirme ve geliştirme amacı ile planlı geri bildirim toplantıları gerçekleştirilmektedir.

Dönem IV ve V için düzenli olarak her staj kurulu sonunda öğrencilerden programın uygulanabilirliği, öğrenim hedefleri ve öğretim üyesine yönelik geribildirimler değerlendirme formları aracılığı ile toplanmaktadır ([Ek 18](#), [57](#)). Dönem VI için kazanmaları gereken yetkinlik alanlarına yönelik değerlendirme formları Ocak ve Mayıs aylarında toplanmaktadır ([Ek 21](#), [58](#)).

Öğrenci ve öğretim üyelerinden eğitim-öğretim sürecinde ders kurulu ve staj kurulu bazında alınan geri bildirimlerin yanı sıra, eğitim programının çıktılarına ilişkin reaksiyonları da değerlendirilmektedir. Akdeniz Üniversitesi Tıp Fakültesi'nde 2002-2003 eğitim-öğretim döneminden bu yana PDÖ uygulamaları ile ilgili her yıl öğrencilerden ve iki yılda bir Mayıs ayında PDÖ'de görev alan eğitim yönlendiricilerinden anket ile geri bildirim alınmaktadır. Bu yapılandırılmış anketlerle PDÖ programının hedeflenen bilgi, beceri ve tutum alanlarına ne ölçüde katkı sağladığı ile ilgili reaksiyonları ve memnuniyetlerini belirlemeye yönelik değerlendirme çalışması yapılmaktadır. Anketlerin sonuçları her yıl düzenli olarak öğrencilere ve genel akademik kurulda tüm öğretim üyelerine sunulmaktadır ([Ek 59](#)).

Örneğin, 2007-2008 eğitim-öğretim yılında Dönem I için ders kurulu geri bildirimlerinin yanı sıra öğrencilerden eğitim yılı sonunda açık uçlu sorulardan oluşan anket yöntemiyle programı değerlendirmeleri istenmiştir. Geri bildirimler doğrultusunda 2008-2009 eğitim-öğretim yılı başında Dönem I'de yer alan öğretim üyeleri ve Tıp Eğitimi Anabilim Dalı öğretim üyelerinin katılımıyla yapılandırılmamış odak grup görüşme yöntemi ile bir değerlendirme çalışması gerçekleştirilmiştir ([Ek 60](#)). Benzer şekilde Dönem III eğitim programı öğretim üyeleri ile gerçekleştirilen bire-bir yarı yapılandırılmış görüşme yöntemi ile değerlendirilmiştir ([Ek 61](#)). 2008 yılında Dönem VI öğrencilerine hazır bulunuşluk sınavı yapılmış, yetkinlik alanlarına ilişkin algılarını ölçmek için geri bildirim formları doldurmaları istenmiştir ([Ek 62](#)). Bu değerlendirme formlarının sonuçları iyileştirme çalışmalarında kullanılmıştır.

Performans: Öğrencilerin değerlendirilmesinde dönem ve stajlara göre farklı ölçme-değerlendirme yöntemleri kullanılmaktadır. Öğrencilerin süreç içinde bilgi, beceri ve tutum kazanımları çoktan seçmeli ve yapılandırılmış yıl içi sınavlar, ara sınavlar, becerilerini ölçmeye yönelik yapılandırılmış uygulamalı sınavlar, tam öğrenme amaçlı mesleki becerilerde yapılandırılmış gözlemler yöntemleri ile değerlendirilmektedir.

Öğrenci performansı (sınav sonuçları, geçme ve kalma oranları) komite bazında çıkartılmaktadır. 2008-2009 eğitim-öğretim yılı başarı oranları sınıflara göre şu şekildedir: Hazırlık %93, Dönem I %88, Dönem II %99, Dönem III %97, Dönem IV %96, Dönem V %99. Fakülte eğitim programı genelinde başarı oranı %96'dır ([Ek 39](#)).

Bağımsız öğrenme ve serbest çalışma saatleri aylık ortalama olarak dönemlere göre değişim göstermektedir. Serbest çalışma saatleri ders programında 4 ile 10 saat arasındadır (<http://tip.akdeniz.edu.tr/tr.i297.ders-programi#i>)

G.S. Tıp fakültelerinin evrensel eğitim programı değerlendirme modelleri izlenerek fakültenin eğitim programı değerlendirme sistemi geliştirilmelidir. Program değerlendirme kapsamında programın bağlamı, girdileri, süreci ve çıktılarına yer verilmelidir. Mezunların tıbbi kariyerlerine ilişkin bilgiler değerlendirilmelidir.

Eğitim programımızın mezunlarımızın iş ortamına yansımaları:

Öğrencilerin mezuniyet sonrası tıpta uzmanlık sınavı sonuçları insan kaynakları birimi tarafından düzenli takip edilmektedir ([Ek 63](#), [64](#)). 2001 yılında AÜTF mezunlarına yönelik ülke çapında kariyer, yetkinlikleri ve yeterliliklerine ilişkin kapsamlı bir değerlendirme yapılmıştır. Alınan sonuçlar 2003 yılı eğitim programını iyileştirme çalışmalarında kullanılmıştır ([Ek 65](#)). Bu çalışmaların sürekliliğinin sağlanması planlanmaktadır.

Girdi, süreç ve çıktı değerlendirilmesinde dikkate alınan etkenler:

Girdi olarak, programın amaç ve hedefleri, öğrenim stratejilerinin hedeflere uygun olup, olmadığı, öğrenci sayıları, eğitim araç gereçleri, öğretim üyesi sayısı, eğitim süresi, sınıf kapasiteleri, öğrenci özellikleri (öğrenme stil ve yaklaşımları), küçük grup çalışmaları için oda ve malzemeler, sosyal alan gereksinimleri (bağımsız çalışma saatleri) değerlendirilmektedir.

Süreç akışında, eğitim stratejileri ve yöntemlerinin öğrenci ve öğretim üyesi geri bildirimleri ile değerlendirilmesi, sınav sonu analizlerinin öğretim üyelerine iletilmesi, öğrencilere sonuçlarla ilgili geri bildirim verilmesi uygulanmaktadır.

Çıktı olarak ise, öğrenci başarı oranları, (PDÖ, ÖÇM, ders kurulu/staj ve yıl sonu başarı oranı) ders programının amaç ve hedefleri, öğrenim stratejilerinin hedeflere ulaşıp ulaşılamadığı, öğrenci başarıları ve memnuniyetleri ile hedeflenen amaçlara ulaşıp ulaşılamadığı program iyileştirme amacı ile kullanılmaktadır.

Girdi, süreç ve çıktı için hem nitel hem de nicel yöntemler kullanılmaktadır.

5.2. Program değerlendirme sonuçlarının paylaşım ve kullanımı

T.S. Tıp fakülteleri program değerlendirme sonuçlarını mutlaka fakülte yönetimi, akademik görevliler, öğrenciler ile paylaşmalı ve programın iyileştirilmesi yönünde kullanılmalıdır.

Program değerlendirme ile ilgili her yıl akademik genel kurulda öğrenci geri bildirimleri, öğrenci başarı durumları anabilim dalı düzeyinde Dekan ve eğitimen sorumlu Dekan Yardımcısı tarafından sunulmaktadır ([Ek 1](#), sf 131-137). Öncelikli olarak iyileştirme gerekli alanlarda çalışmalar yapılmaktadır. Bu çalışmaların sonuçları tüm öğretim üyelerine e-posta ya da yazılı metin şeklinde gönderilmekte, gerek görüldüğünde web sitesinden yayınlanmaktadır. Ayrıca bu veriler yıllık program oluşturma sürecinde düzenli olarak Eğitim-Öğretim Koordinasyon Kurulu tarafından kullanılmaktadır.

Öğrencilerden düzenli olarak alınan geri bildirimlerin sonuçları grafik halinde her bir öğretim üyesine kapalı zarf usulü gönderilmektedir. Öğretim üyeleri kendilerine gönderilen sonuçlarda diğer öğretim üyelerine ait istatistiksel verileri isimsiz olarak görebilmekte kendi verilerini ise işaretli olarak görerek kıyaslayabilmektedir ([Ek 66](#)).

Ölçme değerlendirmeye ilişkin sınav soru analizleri sırası ile koordinatörlere, anabilim dalı ve ilgili öğretim üyelerine gönderilmektedir.

Program değerlendirme ile yapılan iyileştirme çalışmaları ve değişiklikler öğrenci temsilcileri ve koordinatörler aracılığı ile öğrencilere duyurulmaktadır. 2002-2003 eğitim-öğretim yılından öğrenci ve öğretim üyelerinden alınan geri bildirimler ile eğitim programında sistem temelli yatay ve dikey entegrasyonun uygulandığı bir revizyon yapılmıştır. 2008-2009 eğitim-öğretim yılında öğretim üyeleri ve öğrencilerden alınan nitel verilerle Dönem III programı iyileştirmesi yapılarak sistem temelli küçük grup çalışmalarının yapılabildiği, topluma dayalı uygulamaların yer aldığı bir revizyon yapılmıştır. Bu revizyonda Dönem III hedef ve amaçlarına uygun olarak yatay ve dikey entegrasyon sağlanmıştır.

G.S. Tıp fakülteleri, program değerlendirme süreci ve sonuçlarının geçerlik ve güvenirlik kanıtlarını toplamalı ve göstermelidir.

Fakültemiz eğitim programına yönelik doğrudan dış değerlendirmeye tabi tutulmamış olmakla birlikte, eğitim ve öğretimin kalitesi, evrensel bilime ve sanata katkı sağlayacak ürün ve teknoloji, altyapı ve fiziki alanlar, kurumsal yapı ve insan kaynakları, girişimcilik ve finansal kaynakları, paydaşlar ile ilişkiler ve uluslar arası tanınırlık konularında Avrupa Üniversiteler Birliği (EUA) tarafından değerlendirilmiş ve uygulamalar başarılı bulunup, belgelendirilmiştir ([Ek 67](#)).

6. ÖĞRETİM ELEMANLARI (AKADEMİK KADRO)

6.1. Akademik Kadro Politikası

T.S. Tıp Fakültelerinin, yürüttükleri eğitim programlarının özellikleri, araştırma ve hizmet yükleri arasında belirli bir denge gözetilerek, akademik kadro yapısı (tıp-tıp dışı, temel-klinik bilimciler, tam – yarı zamanlı) ve kadro gelişimine yönelik bir politikası mutlaka olmalıdır.

G.S. Kadro gelişimine yönelik stratejik plan yapmalıdır.

Mevcut kanun, tüzük ve yönetmeliklere uymak kaydıyla Akdeniz Üniversitesi Tıp Fakültesi'nin yürütmekte olduğu eğitim-öğretim, araştırma ve hizmetleri; tıp-tıp dışı, temel-klinik bilimciler, tam ve yarı zamanlı öğretim elemanlarına yönelik standartları, kadro gelişimine yönelik plan ve politikası bulunmaktadır.

Öğretim üyesi başına düşen öğrenci sayıları, ders yükleri, açılması planlanan yeni programlar, sürekli eğitim programları, müfredat değişiklikleri, sağlık hizmeti sunumu ve araştırma ölçütleri ve yönetsel gereksinimler göz önüne alınarak ideal kadro sayıları belirlenir. Bu ölçütler doğrultusunda her yıl, içinde bulunulan yıla ve bir sonraki yıla ait inceleme ve çalışmalar yapılmakta ve bu doğrultuda kadro talebinde bulunmaktadır. Üniversitenin ve Fakültenin olanakları ile Yükseköğretim Kurulunun bu taleplere cevap verebildiği ölçüde yeni akademik personel sağlanır, mevcut öğretim elemanlarının durumlarının iyileştirilmesi ve kadro unvan haklarının zamanında karşılanmasına çalışılır.

Akdeniz Üniversitesi Tıp Fakültesinin kadro yapılanması ve gelişimi ile ilgili, her eğitim-öğretim döneminde karşılaşılan, giderilmesi veya iyileştirilmesi geliştirilmesi düşünülen araştırma ve hizmet yükleri güncel olarak değerlendirilmektedir ([Ek 68](#), [69](#)).

Üniversitemiz Stratejik Planında da yer aldığı gibi 2007 yılında başlatılan norm kadro çalışmaları akademik kadrolar için 2009 yılı sonunda tamamlanmıştır, idari kadrolar için bu çalışma halen devam etmekte ve 2010 yılı sonunda tamamlanması beklenmektedir ([Ek 3](#)).

Akdeniz Üniversitesi Tıp Fakültesi'nin yürütmekte olduğu eğitim-öğretim, araştırma ve sağlık hizmetlerini yerine getirebilmek için gerekli akademik kadroları 2008 yılına kadar Üniversitenin kadro havuzundan karşılanmış, 2008 yılından itibaren kadrolar Anabilim Dallarına tahsis edilmiştir. Bu çerçevede norm kadro gereksinimlerine göre Tıp Fakültesi içinde kadro aktarımları Anabilim Dallarının talepleri doğrultusunda olanaklı hale gelmiştir ([Ek 70A](#), [70B](#), [70C](#)).

6.2. Öğretim Elemanı Seçim, Atama ve Yükseltmeleri

T.S. Tıp fakülteleri öğretim elemanı seçim, atama ve akademik yükseltmelerde mutlaka akademik liyakatı göz önüne almalı ve kriterler kullanılmalıdır. Bu kriterler eğitim, araştırma ve diğer akademik ve mesleki alanlardaki tüm etkinlikleri bir denge gözeterek kapsamalıdır. Eğitici gelişimi programlarına katılımın belgelenmesi atama kriterleri arasında mutlaka yer almalıdır.

Fakültemizde öğretim elemanlarının seçim, atama ve akademik yükseltme kriterleri, Fakültenin öz görev, amaç ve işlevlerine uygun olarak, eğitim, araştırma, diğer akademik ve mesleki etkinliklerini içerecek şekilde, vizyon ve misyonuna uygun, gereksinimlerini en hızlı şekilde karşılayabilecek, yürürlükteki yükseköğretim mevzuatını oluşturan kanun, tüzük ve yönetmelikler ile paralellik gösterecek şekilde geliştirilmekte ve değiştirilmektedir.

Seçim, atama ve akademik yükseltmeler, konu ile ilgili 2547, 2914 Sayılı Yükseköğretim ve Yükseköğretim Personel Kanunları ile bu kanunlar ve bu kanunlarda değişiklik yapan diğer kanunların uygulamalarına yönelik olarak Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı, Sağlık Bakanlığı ve ÖSYM tarafından çıkartılan Tüzük ve Yönetmelikler kapsamında yapılmaktadır. Ayrıca atamalar Üniversitemizin (son olarak Akdeniz Üniversitesi Senatosunun 20.11.2009 tarih ve 17/139 sayılı kararı ile kabul edilen şekliyle 2009-2010 dönemine yönelik) Akdeniz Üniversitesi Akademik Yükseltme ve Atama Kriterleri kapsamında düzenlenmektedir.

Seçim, atama ve akademik yükseltmelerde kullanılan mevcut kriterler:

- a) Öğretim üyeleri için 2547 Sayılı Kanun ile Üniversitemiz Akademik Yükseltme ve Atama Kriterlerinde belirtilen asgari koşulları sağlayan adaylardan Profesör ve Doçent unvanlarına atanacaklar için Üniversitemiz, Yardımcı Doçent kadrosuna atanacaklar için Tıp Fakültesi Yönetim Kurullarının tespit edecekleri jüriler tarafından bilimsel değerlendirme ve seçme,
- b) Yandal ve anadal ihtisas eğitimi yapacak araştırma görevlileri; Yükseköğretim Kurulu ve Sağlık Bakanlığınca tespit edilen kriterler kapsamında ÖSYM tarafından uygulanan merkezi sınavlar suretiyle,
- c) a ve b'de sayılanların dışında kalan öğretim elemanı kadrolarına (Uzman, Öğretim Görevlisi, TUS/YDUS dışı klinik öncesi anabilim dallarına araştırma görevlisi) ise 31.07.2008 tarih ve 26953 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Öğretim Üyesi Dışındaki Öğretim Elemanı Kadrolarına Naklen veya Açıktan Yapılacak Atamalarda Uygulanacak Merkezi Sınav ile Giriş Sınavlarına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik kapsamında seçim ve atama yapılabilen, Fakültemiz ve Üniversitemiz, YÖK

Başkanlığının belirlediği esaslara ek ve farklı kriterler getirememekle birlikte, belirlenen hususları özenle uygulamaktadır ([EK 71, 72](#)).

- d) Üniversite atama ve yükseltme kriterleri yanında Tıp Fakültemizin kendine özgü kriterleri de bulunmaktadır, örneğin Doçent ve Profesör atamalarında SCI kapsamında yer alan dergilerdeki yayınların belli sayıda atıf alması talep edilmektedir. Ayrıca Fakültemizde Yardımcı Doçent ve Doçentlik atama ve yükseltmesi için zorunlu bir diğer kriter eğitim becerilerini geliştirme ve PDÖ kurslarını almış olmaktır. Geçtiğimiz dönemde bu kriterin YÖK tarafından iptal edilmesi üzerine öğretim üyelerinin, Tıp Fakültesi Dekanlığı'nın eğitim politikası nedeniyle atama ve yükseltme sonrasında açılan ilk kursa katılımı talep edilmektedir.

Ayrıntılı bilgi için aşağıdaki adreslere başvurulabilir.

a) Öğretim üyeleri

1. 06.11.1981 tarih ve 17506 Sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Yükseköğretim Kanunu (http://personel.akdeniz.edu.tr/_library/dosyaYonetimi/indir.php?id=16),
2. 13.10.1983 tarih ve 18190 Sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 2914 Sayılı Yükseköğretim Personel Kanunu (http://personel.akdeniz.edu.tr/_library/dosyaYonetimi/indir.php?id=17),
3. 31.01.2009 tarih ve 27127 Sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Doçentlik Sınav Yönetmeliği (<http://www.uak.gov.tr/yonetmelikler/docsinyon.pdf>),
4. Akdeniz Üniversitesi Akademik Yükseltme ve Atama Kriterleri (<http://www1.akdeniz.edu.tr/olcutx2010.doc>).

b) İhtisas öğrencileri (anadal ve yandal eğitimi araştırma görevlileri) 03.2.1987 tarih ve 19361 Sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Tıpta Uzmanlık Eğitimi İçin Öğrenci Seçme Sınavları Hakkındaki Yönetmelik (<http://www.yok.gov.tr/content/view/454/183/lang.tr/>)

c) a ve b'de sayılanların dışında kalan öğretim elemanı; 31.7.2008 tarih ve 26953 Sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Öğretim Üyesi Dışındaki Öğretim Elemanı Kadrolarına Naklen Veya Açıktan Yapılacak Atamalarda Uygulanacak Merkezi Sınav İle Giriş Sınavlarına İlişkin Usul Ve Esaslar Hakkında Yönetmelik (<http://www.yok.gov.tr/content/view/466/183/lang.tr/>)

6.3. Öğretim elemanlarının görev ve sorumlulukları

T.S. Tıp fakülteleri, akademik kadrolarının görev ve sorumluluklarını çalışma alanları ve akademik düzeylerine göre mutlaka belirlemeli ve duyurmalıdır.

Akademik kadronun görev ve sorumlulukları 2547 Sayılı Kanunun öğretim elemanlarını tanımlaması kapsamında, her akademik unvana göre yürürlükte olan ilgili maddelerde tanımlanmış şekliyle uygulanmaktadır.

Sağlık hizmeti sunumu için genel yapılanmada Dekan Yardımcılarından bir tanesinin aynı zamanda Başhekim görevini yerine getirmesi ile birlikte, çeşitli kurul ve komisyonlarda fakülte öğretim elemanlarının merkez müdürü, sorumlu ve yürütücü sıfatlarıyla yer alması; eğitim ile birlikte hastane hizmetlerinde de uyum ve koordinasyonun sağlanmasında yarar göstermektedir.

Sağlık hizmeti sunumu için ayrıca Fakültemiz ISO kalite belgesine sahip olarak, birimlerinin görev tanımları ve hizmet aşamalarını belgelendirerek uygulamaya devam etmektedir. ISO'nun yanı sıra Joint Commission International (JCI) çalışmalarında da benzeri ve daha detaylı çalışmalar yürütülmektedir.

Araştırma faaliyetleri için Üniversite Bilimsel Araştırma Projeleri Yürütme Koordinasyon Birimi ile paralel çalışma vermekte olan Fakülte Araştırma Projeleri Birimi, Fakültemiz öğretim üyelerinin yürütücülüğü ile destek vermektedir.

G.S. Tıp fakülteleri akademik kadrolarının görev ve sorumluluklarını yerine getirip getirmediğini düzenli olarak izlemeli ve değerlendirmelidir. Tıp fakülteleri, öğretim elemanlarının eğitsel performanslarını (ders verme, eğitim yönlendiriciliği, sınav yapma, program geliştirme ve değerlendirme, eğitim materyali oluşturma, akademik ve sosyal danışmanlık, kurul ve komisyonlarda görev alma, vb) izlemeli, değerlendirmeli ve ödüllendirmelidir. Tıp fakülteleri, araştırma görevlilerinin mezuniyet öncesi tıp eğitiminin yürütülmesindeki görev ve sorumlulukları açıkça belirlemiş olmalı, izlemeli, değerlendirmeli ve ödüllendirmelidir.

Tıp Fakültesinin akademik kadrolarının eğitsel performansları, her eğitim dönemi için uygulanmakta olan mezuniyet öncesi ve sonrası öğrenci geri bildirimleri ile izlenmektedir. Bu konudaki çalışmalar 5.bölümde Program Değerlendirme başlığı altında ayrıntılı olarak açıklanmıştır.

Tıp Fakültesi araştırma görevlilerinin mezuniyet öncesi tıp eğitiminde yardımcı öğretim elemanı olarak aktif olarak görev almaları, klinik öncesi anabilim dalları için uygulamalı ve

kuramsal dersler ile laboratuvar ve benzeri çalışmalara, beceri laboratuvarı uygulamalarına, klinik anabilim dallarında ise staj gruplarının anabilim dallarındaki eğitim süreçlerine düzenli ve sürekli katılımları ile sağlanmaktadır. Bu katılımlar sorumlu ğretim üyelerinin denetim ve kontrolünde olması nedeniyle değerlendirilmekte, ancak yazılı ve belli standartları oluşturulmuş bir ödül sistemi olmamakla birlikte, araştırma görevlilerinin tutum, davranış ve eğitime olan katkılarındaki başarı, ihtisas eğitimleri, tez ve uzmanlık sınavı aşamalarında dikkate alınmaktadır.

6.4. Eğitici Gelişim Programları

T.S. Tıp fakültelerinin, akademik kadrolarının eğitici niteliklerini iyileştirmeye yönelik eğitici gelişimi programları mutlaka olmalıdır.

G.S. Tıp fakülteleri akademik kadrolarının eğitici niteliklerini iyileştirmeye yönelik eğitici gelişimi programlarını, belirli bir plan ve program dahilinde aşamalı, sürekli ve kurumsal bir çerçevede sürdürmelidir. Eğitici gelişimi programlarının yürütülmesinde görev alan öğretim elemanları da bu bu donanıma sahip olmalıdır. Fakülteler öğretim elemanlarının bu donanıma sahip olması için gereken eğitimi kendi bünyelerindeki birimlerden (tıp eğitimi anabilim dalı / birimi) ya da üniversitedeki (örn. eğitim fakültesi), diğer fakültelerdeki birimlerden destek alarak yürütmelidir. Bu eğitimler akademik kadronun eğitici özelliklerini yükseltmek, geliştirmek ve güncellemek üzere farklı hedef kitleler ve aşamalar için tanımlanmalı, öğretim elemanlarının bu eğitimlere katılımları hem görev almada bir kriter, hem de özendirici olma özelliklerini taşımalıdır. Öğretim elemanlarının fakülte, ülke ya da uluslararası eğitici gelişim programlarına katılımı özendirilmeli ve desteklenmelidir.

Fakültemiz bünyesinde, Tıp Eğitimi Anabilim Dalının organizasyonunu ve programlamasını yapmakta olduğu dört gün süren “Eğitim Becerilerini Geliştirme Kursu” periyodik olarak düzenlenmektedir. Bu güne kadar Fakültemizden 236, diğer fakültelerden misafir 136 öğretim üyesi Fakültemiz bünyesinde bu kursu almıştır. Ayrıca Tıp Eğitimi Anabilim Dalı Öğretim Üyeleri çeşitli Tıp Fakültelerine giderek ölçme değerlendirme ve eğitim becerilerini geliştirme kursu düzenlemiş ve diğer fakültelerdeki yaklaşık 100 öğretim üyesinin bu kursları alması sağlanmıştır.

Tıp Eğitim Anabilim Dalı tarafından Fakültemiz bünyesinde düzenlenen ve 3.5 gün süren PDÖ kurslarına bu güne kadar Fakültemizden 230, diğer tıp fakültelerinden 66 öğretim üyesi katılmıştır. Ayrıca Tıp Eğitimi Anabilim Dalı Öğretim Üyelerinin çeşitli illerde yer alan Tıp Fakültelerine giderek PDÖ kursu düzenlemiş ve toplam 86 öğretim üyesinin bu kursları alması sağlanmıştır. Böylece Tıp Eğitimi Anabilim Dalımız 382 öğretim üyesinin PDÖ eğitimine katkı sağlamıştır.

Dekanlığımızın eğitim politikası nedeniyle, her yeni öğretim üyesinin atama ve yükseltme sonrasında bu kursları alması talep edilmektedir. Bu nedenle kurslar yılda en az iki kez düzenlenmekte ve her kursa 12-16 öğretim üyesi katılmaktadır.

Tıp Eğitimi Anabilim Dalının bu konudaki gelecekteki hedefi ileri düzeyde ölçme değerlendirme ve eğitim becerilerini geliştirme kursları düzenlemektir.

Ek olarak; mezuniyet sonrasında yönelik olarak uzmanlık öğrencilerinin Fakültede çalışmalarına başlama esnasında Mezuniyet Sonrası Eğitimi Yürütme Kurulu tarafından düzenlenen uyum kursu ve eğitim süreçlerinde; 1) Acil Tıp Eğitimi, 2) Hekimin Hukuki Sorumlulukları, Hekim Sorumluluğu ve Sigara ve Tıbbi Etik, 3) Araştırma Eğitimi olmak üzere 3 temel kursa katılmaları uzmanlık sınavına girebilmeleri bakımından zorunlu hale getirilmiştir.

Fakültemiz öğretim üyelerinin, Üniversitemizin diğer birimleri veya diğer üniversitelerden davet edilen konuşmacıların Fakültemizde sundukları konferanslar ve öğretim üyelerinin anabilim dalları bünyesinde seminer, makale saati, olgu sunumları, klinikopatolojik toplantılar ve her anabilim dalının çalışma alanına yönelik birden çok anabilim dalı ile konsey halinde yaptıkları çalışmalarla öğretim elemanlarının bilimsel niteliklerinin iyileştirilmesine yönelik programlar uygulanmaktadır.

Tıp fakültesi, öğretim elemanlarının bilimsel niteliklerini iyileştirmeye yönelik programlara katılımı finansal ve idari açıdan desteklenmektedir. Her yıl bilimsel çalışmalara aktif olarak katılmak kaydıyla biri yurtdışı, biri yurtiçi olmak üzere, kongre kayıt ücreti, gidiş dönüş yol ücreti olmak üzere iki faaliyete maddi destek vermekte, bu sayının üzerindeki aktif katılım istemlerinde ücret ödenemese bile, görevli izinli sayılma hakkı ile katılım özendirilmektedir.

6.5. Öğretim Elemanlarının Sürekli Mesleksi Gelişimi

T.S. Tıp fakülteleri akademik kadrolarının bireysel ve sürekli mesleksi gelişimlerini mutlaka özendirme ve desteklemelidir.

G.S. Tıp fakülteleri akademik kadrolarının sürekli mesleksi gelişim etkinliklerine katılmaları için idari ve ekonomik desteği kurumsal bir çerçevede sürdürmelidir.

Tıp fakültesinin akademik kadrolarına yönelik sürekli mesleksi gelişim programlarına katılım için idari ve finansal destek verilerek; aktivitelere her türlü sunum, konuşma, bildiri, oturum başkanı, panelist vb aktif katılımlarda yılda iki kez, bir yurtdışı ve bir yurtiçi olmak üzere yolluk, yevmiye ve kongre kayıt ücreti desteği verilmekte, yalnız dinleyici olarak katılmak istenildiğinde görevli izinli sayılarak katılım sağlanmaktadır. Ayrıca Üniversitemiz Araştırma Projeleri Yönetim Birimine (APYB) Fakültemizden aktarılan kaynaktan proje karşılığı maddi destek alan öğretim üyelerinin, giderleri proje bütçelerinden karşılanmak kaydıyla kurumsal maddi destek alarak bilimsel programlara katılımları desteklenmektedir.

Tıp fakültesi, yasalar ile belirlenen oranlarda hastane gelirlerinden Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü ve APYB'ne mali kaynak aktarmakta, Fakülte ve Üniversitenin önceden belirlediği şartlar dahilinde bu kaynakların akademik personelin mesleksi gelişim programlarında kullanılmasına destek vermektedir ([Ek 73](#), [74](#), [75](#)).

7. TIP FAKÜLTESİ EĞİTSEL KAYNAK VE OLANAKLARI

7.1. Akademik Birim, Altyapı ve Olanaklar

T.S. Tıp fakültelerinin uyguladıkları eğitim programlarına uygun öğrenme ortamı alt yapısı ve olanakları ile temel akademik birimler bulunmalıdır

Akdeniz Üniversitesi Tıp Fakültesi'nde 2547 Sayılı Yasa'nın 21.Maddesi ile yasaya bağlı olarak çıkartılan Akademik Teşkilat Yönetmeliği'nin 14.Maddesi uyarınca kurulmuş üç Bölüm Başkanlığı altında 42 Anabilim Dalı yer almaktadır ([Ek 76](#)).

Fakültemiz öğretim üyeleri dağılımı aşağıdaki Tablo 4'te sunulmuştur. Tablo verileri dikkate alındığında, Fakültemizde 297 öğretim üyesine karşılık 959 öğrencimiz bulunmakta olup öğretim üyesi başına düşen öğrenci sayısı 3,22'dir. 2008 yılı TTB Mezuniyet Öncesi Tıp Eğitimi Raporu ile karşılaştırıldığında (ortalama 5,59) kadro ve öğretim üyesi dağılımı açısından fakültemizin iyi durumda olduğu dikkat çekmektedir (http://www.ttb.org.tr/kutuphane/mote_nitel.pdf).

Tablo 4: Akdeniz Üniversitesi Tıp Fakültesindeki Öğretim Üyelerinin Bölümlere ve Kadrolara Göre Dağılımı

Kadrolar	Temel Tıp	Dahili Tıp	Cerrahi Tıp
Profesör	31	74	46
Doçent	12	32	35
Yrd. Doçent	15	36	16
Ara Toplam	58	142	97
Öğretim Elemanı	67	269	159
Toplam	125	391	256

Anabilim dallarımız eğitim programlarını ÇEP'e uygun olarak düzenlemekte, hazırlanan program her yıl Mart ve Nisan ayı içerisinde Eğitim-Öğretim Koordinasyon Kurulu tarafından değerlendirilmektedir. Yukarıdaki verilerden de görülebileceği gibi Fakültemiz ÇEP'i gerçekleştirebilecek düzeyde akademik kadroya sahiptir.

Fakültemizde

- 198 oturma kapasiteli üç büyük dersliğimiz
- Üç yabancı dil dersliğimiz

- 20 PDÖ odamız
- Hastane içi 45 oturma kapasiteli 10 adet küçük derslik bulunmaktadır ([Ek 77](#)).

Fakültemizin ilk üç yılındaki kuramsal dersleri amfi dersleri olarak verilmektedir. Mevcut amfi dersliklerimizin artan öğrenci sayısını karşılayamaması nedeniyle 2007 yılından itibaren üç yeni derslik yapılmıştır ([Ek 77](#)). Mevcut öğrenci sayısı için derslik sayımız yeterlidir.

Tıp Fakültesinde yer alan ve öğrenci eğitiminde kullanılan temel bilim laboratuvarları multidisipliner kullanılmaktadır. İki bölümlü mikroskop laboratuvarı, Patoloji Makroskopi Laboratuvarı ile Fizyoloji ve Biyokimya Anabilim Dallarının kullandığı bir laboratuvar mevcuttur. Temel Bilimler, öğrenci eğitiminde bu laboratuvarları kullanmaktadır. Mikroskopi ve uygulama laboratuvarlarının olanakları [Ek 78](#)'de sıralanmıştır. Mevcut mikroskop sayısı 188'dir. Dönem II ve Dönem III (sırasıyla öğrenci sayıları 174, 177) öğrencileri için neredeyse her öğrenciye bir mikroskop düşmektedir. Laboratuvarlar, temel bilimlerdeki disiplinler tarafından pratikler sırasında dönüşümlü kullanılmakta ve eğitim küçük gruplar halinde verilmektedir. Bu nedenle fakültemiz mikroskop sayısı yeterlidir.

Anatomi Anabilim Dalı'nın öğrenci eğitimlerinde kullandığı bir büyük salonu ile buna bağlantılı bir küçük salonu bulunmaktadır. Bu salonun olanakları ve maket listesi [Ek 78](#)'de listelenmiştir. Anatomi Anabilim Dalının mevcut 10 kadavrası bulunmaktadır. Maket üzerindeki eğitimler ile kadavra eğitimleri bir arada, küçük gruplara diseksiyona dayalı olarak verilmektedir. Kadavra başına düşen öğrenci sayısı 17,4'dür (Dönem II öğrencileri üzerinden hesaplanmıştır).

Bu anlamda, Türkiye genelinde yapılan çalışma (TTB MÖTER; 2008) ile karşılaştırıldığında en iyi beş fakülte arasında olduğumuz söylenebilir. Ayrıca Fakültemiz öğrencilerinin, Anatomi Anabilim Dalı alt yapı ve olanakları hakkındaki geri bildirimleri sonucunda, maket sayısı, maket üzerinde yapılan öğrenci eğitimleri ve kadavra sayıları yeterli olduğu sonucuna ulaşılmıştır (Sindel ve arkadaşları; 2010). Anatomi Anabilim Dalı bünyesinde ülke çapında sürekli tıp eğitimi ve mezuniyet sonrası eğitim amaçlı hizmet veren "Klinik Anatomi Laboratuvarı" mevcuttur.

Beceri Eğitimi Laboratuvarı Dönem VI dâhil olmak üzere tüm dönemlerde kullanılmaktadır. Bu nedenle farklı çeşitlilikte maketler bulunmaktadır. Becerilerin 35'i maket üzerinde, 10'u maketsiz yapılmaktadır. [Ek 79](#)'da beceri laboratuvarı uygulamalarında kullanılan maketlerin

listesini, bu maketlerin hangi dönemlerde kullanıldığını ve maketler ile ilgili yorumları bulabilirsiniz. Ayrıca yine aynı ekte, maket kullanılmayan beceriler ve rutin kullanılmayan ancak gerekli durumlarda kullanılan maketlere de yer verilmiştir.

Beceri laboratuvarı uygulamaları küçük gruplarda (her bir beceri için en fazla 10 öğrenci), tam öğrenme hedefi doğrultusunda Tıp Eğitimi AD Öğretim üyeleri ile Dâhili ve Cerrahi Bilim Dalları öğretim üyeleri tarafından yapılmaktadır. Fakültemizde beceri laboratuvarı varlığı ve mevcut maket çeşitliği düşünüldüğünde iyi fakülteler arasında yer aldığı söylenebilir.

Üniversite kampüsünde yer alan Merkez Kütüphanenin oturma kapasitesi 600'dür. Kütüphane, akademik yıl boyunca Pazartesi-Cuma 08:30-20:00, Cumartesi 10:00-16:00 olmak üzere haftada 63,5 saat hizmet vermektedir. Toplam basılı kitap sayısı 44.810'dur ve bu kitapların 3254'ü tıp kitabıdır. Ayrıca pek çok elektronik dergi ve kitap üyeliği bulunmaktadır ([Ek 80](#)). Tıp Fakültesi bünyesinde de ayrı bir kütüphane bulunmakta olup, basılı tıp kitabı sayısı 1220'dir. Bu kütüphane daha çok öğrenci ders kitaplarına yönelik olup, yaklaşık iki yılda bir kitaplar güncellenmektedir. Bu nedenle bu kütüphane PDÖ kütüphanesi olarak anılmaktadır. Kütüphane, Pazartesi-Cuma 08:30-17:30 saatleri arasında hizmet vermektedir. Tıp öğrencilerine yönelik toplam basılı tıp kitabı sayısı 4474'dür ve öğrenci başına 4,7 tıp kitabı düşmektedir. Türkiye genelinde yapılan çalışmaya göre Fakültemiz öğrenci başına düşen kitap sayısı 2008 yılında 1,16 iken bu sayı 2010 yılında 4,7'ye yükselmiştir (TTB MÖTER; 2008).

Tıp Fakültesi Kütüphanesinde (PDÖ kütüphanesinde) kullanılabilir ve internete bağlı bilgisayar sayısı 30'dur. Ayrıca 2010-2011 eğitim-öğretim yılında hizmete sunulacak olan internete bağlı 38 bilgisayardan oluşan Bilgisayar Laboratuvarı bulunmaktadır. 2010-2011 eğitim-öğretim dönemi için 68 kullanılabilir ve internete bağlı bilgisayar olacaktır.

G.S. Tıp fakülteleri eğitim programlarında topluma dayalı tıp eğitimi uygulamalarının gerçekleştirilebileceği öğrenme ortamlarıyla ilgili olanakları yaratmalı ve geliştirmelidirler.

Tıp fakülteleri öğrencilerine simüle / standardize hasta ile eğitim ve değerlendirme olanakları sunmalıdırlar. Tıp fakülteleri eğitimle ilgili düzenleme uygulamalarının bilimsel altyapı ve desteğini sağlamak üzere bünyelerinde işlevsel Tıp Eğitimi Anabilim Dalları / birimleri oluşturmalıdır.

Fakültemizde, topluma yönelik, topluma dayalı eğitimleri Dönem III'de Topluma Dayalı Ders Kurulu ile başlar. İlgili Kurul içinde öğrenciler, I.Basamak Sağlık Kurumlarında eğitim görmektedirler. Ayrıca yine ilgili kurul içinde Halk Sağlığı Anabilim Dalı tarafından

düzenlenen eğitim gezileri bulunmaktadır. Bu geziler, kamu veya özel kurum ve kuruluşlardaki yöneticilerin görevlendirdiği teknik elemanların eşliğinde, grup eğiticisi (öğretim elemanı) önderliğinde yapılmaktadır ([Ek 29](#)).

Dönem V eğitim programı içinde yine Halk Sağlığı Anabilim Dalı tarafından yürütülen kamu, özel kurum ve kuruluş gezileri bulunmaktadır. Dönem VI öğrencileri, “Kırsal Hekimlik Stajı” içinde 8 haftalık eğitimlerinin 4 haftasını I. Basamak Sağlık Kurumlarında sürdürmektedir. Sağlık Müdürlüğü bünyesinde uygulamalı eğitim yapılan birimlerle ilişkiler mevcut protokollere göre yapılmaktadır ([Ek 81](#)).

Yukarıda tanımlanmaya çalışılan farklı kurum ve kuruluşlardaki eğitimler, Fakültemiz eğitim programını çeşitlendirmekte, öğrencilerimize gelecek yıllarda çalışacakları kurumları tanıma olanağı sağlamaktadır.

Fakültemiz simüle hasta laboratuvarı alt yapı hazırlıklarını tamamlamış, Tıp Fakültesi Dekanlık Binası E₁ Bloğunda yer alan PDÖ dersliklerinin bir bölümünü simüle oda alt yapı olanaklarına göre hazırlamıştır. Projesi hazır olan laboratuvarın, yeni eğitim-öğretim dönemi öncesinde kullanılabilir hale gelmesi hedeflenmiştir.

Tıp Fakültelerinde, anabilim dalı, bilim dalı ve birimlerin sayılarındaki artış, tıp uygulamalarında kullanılan teknolojilerde ortaya çıkan gelişmeler ve bunlara karşın ülkeden ülkeye değişen sağlık sorunları ve önceliklerin varlığı, tıp eğitiminde bilimsel bir yaklaşımla planlama, değerlendirme ve geliştirme gereksinimi doğurduğundan, Fakültemiz bünyesinde 2001 yılında Yükseköğretim Kurulu Yürütme Kurulu’nun 05.01.2001 tarihli toplantısında alınan karar ile Tıp Eğitimi Anabilim Dalı kurulmuştur. Akdeniz Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıp Eğitimi Anabilim Dalı halen görevlendirmeli bir Profesör, kadrolu bir Doçent, üç Yardımcı Doçent ve bir Uzman ile tıp eğitimimize katkılarını sürdürmektedir ([Ek 82](#)). Tıp Eğitimi Anabilim Dalı’nın Fakültemizdeki işlevleri aşağıda sıralanmıştır.

1. Yürütülen eğitim programı geliştirme çalışmalarında Eğitim-Öğretim Koordinasyon kuruluna danışmanlık yapmaktadır.
2. Klinik Eğitim Beceri Laboratuvarının planlama ve işleyişini sağlamakta, beceri eğitimlerine katılmaktadır.
3. Ölçme değerlendirme kursları sonrası bireysel ya da Anabilim Dalı düzeyinde danışmanlık vermektedir.

4. Kurum içi ve dışı Eğitim Becerilerini Geliştirme ve Probleme Dayalı Öğrenim kursları düzenlemektedir.
5. Probleme Dayalı Öğrenim uygulamaları ve senaryo hazırlama konusunda öğretim üyelerine destek sağlamakta ve geçiş sürecinde organizasyona yardımcı olmaktadır.
6. Tıp eğitimi ile ilgili literatürleri izlemekte, sürdürdüğü akademik çalışmalar aracılığı ile eğitim planlamalarına katkı sağlamaktadır.
7. Ayrıca iletişim becerilerinin geliştirilmesi için eğitim programı düzenlemesi yapmakta, anabilim dalı öğretim üyeleri tarafından ilgili dersler verilmektedir.

7.2. Klinik Eğitim Ortamı ve Fırsatları

T.S. Tıp fakülteleri öğrencilerine yeterli klinik deneyim sağlayacak eğitim ortamları ve fırsatını mutlaka sunmalıdır.

Hastanemizde bulunan dersliklerin ve toplantı odalarının ihtiyaçları Ders Araçları birimi tarafından karşılanmaktadır. Ders araçları birimi elemanları tarafından kuramsal ders saatlerinde dersliklere yansıtıcı (projeksiyon) ve bilgisayar götürülerek, öğretim üyesine hazır hale getirilmektedir. Bazı anabilim dallarının kendi projeksiyon cihazları bulunmaktadır. Tepegöz ve slayt cihazı da isteğe göre dersliklere taşınmaktadır. Ders araç ve gereçleri her dersliğe bir tane düşecek sayıdadır. Ayrıca 2010-2011 eğitim-öğretim yılı için yeni altı adet projeksiyon alım işlemleri tamamlanmış, firma teslim aşamasındadır. Fakültemizin derslik sayıları ve olanakları [Ek 83](#)'de verilmiştir.

Hastanemiz, kapalı alanı 131.256 m²'dir. Kapalı alanlarda 22 ayrı serviste, 755 yatak bulunmaktadır. Departmanlara göre yatak sayıları dağılımları Tablo 5'de sunulmuştur. Çocuk Yoğun Bakım Servisi dâhil olmak üzere 86 yoğun bakım yatağı bulunmaktadır. Acil Servis yapılanmasında, 30 muayene kabini ve bir triaj alanı bulunmaktadır. Acil Servisin yıllık muayene sayısı 70.592'dir (2008 yılı verilerine göre).

Diyaliz ünitesinde 25 cihaz, 3 sertifikalı uzman hekim, 12 sertifikalı hekim dışı sağlık personeli çalışmaktadır.

Hastanemiz hizmetleri ile ilgili bilgiler Tablo 5 ve 6'da sunulmuştur.

Tablo 5: Ocak – Mart 2010 cerrahi girişim sayıları

Cerrahi işlemler	A Grubu	B Grubu	C Grubu	D Grubu	E Grubu
	694	1453	1499	1345	833
Doğum	Normal	Müdahaleli	Sezaryan		
	54	47	283		

Tablo 6: Birimlere Göre Yatak, Poliklinik ve Yatan Hasta Sayıları Dağılımları *

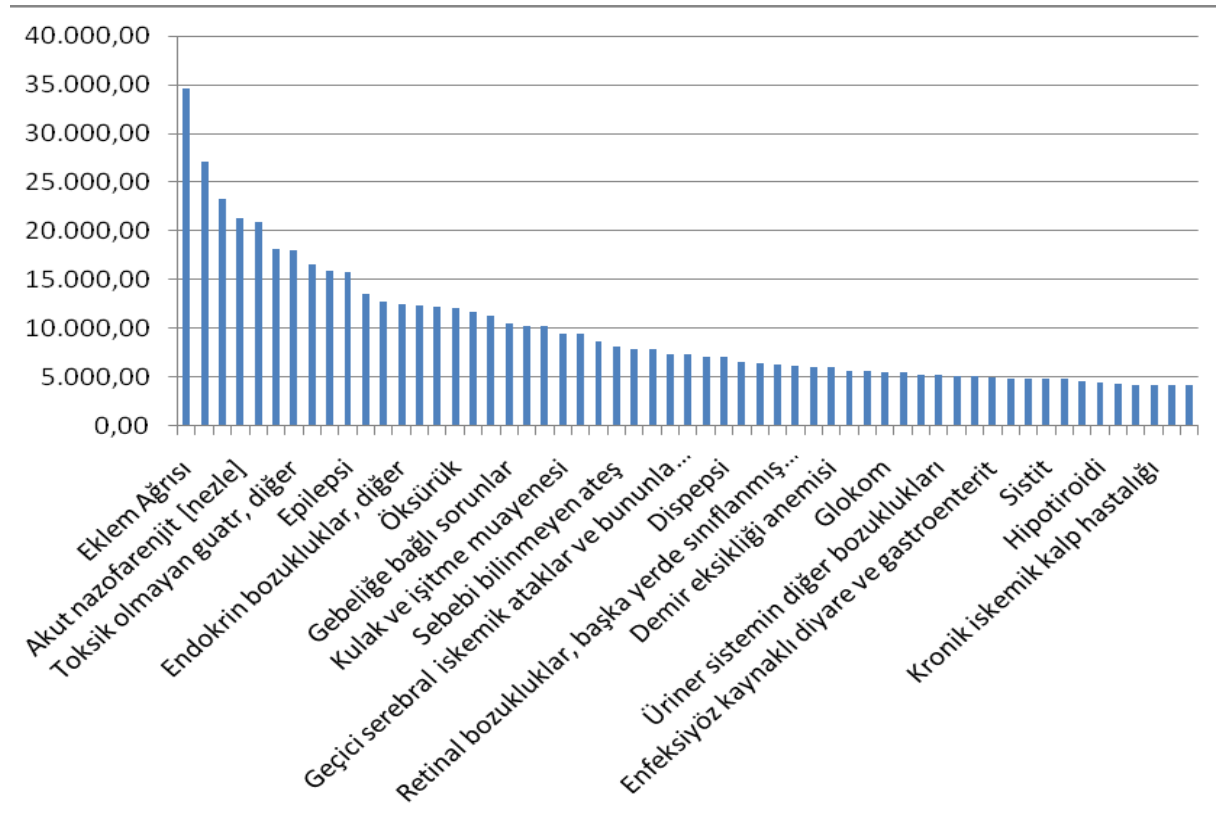
Birimler	Yatak Sayısı	Poliklinik Sayısı	Yatan Hasta Sayısı
İç Hastalıkları	102	128.680	4.434
Çocuk Hastalıkları	86	102.131	2.392
Onkoloji	46	*	*
Genel Cerrahi	46	19.927	3.208
Kadın Doğum	40	48.680	4.836
Ortopedi	40	20.495	2.141
Kalp Damar Cerrahisi	36	12.033	1.031
Beyin Cerrahisi	35	9.037	970
Kardiyoloji	33	32.989	2.074
Nöroloji	25	24.619	833
KBB	24	38.759	1.280
FTR	24	28.441	427
Göğüs Cerrahisi	24	3.952	826
Üroloji	20	18.786	1.404
Plastik Cerrahi	20	4.258	1021
Çocuk Cerrahisi	16	5.606	1.104
Psikiyatri	13	21.827*	204
Göz Hastalıkları	12	34.954	494
Göğüs Hastalıkları	10	15.440	814
Enfeksiyon Hastalıkları	9	5.478	184
Cildiye	8	26.893	199
Acil Tıp		70.592	
Adli Tıp		1.049	
Aile Hekimliği		5.953	
Anestezi		3.078	662
Beslenme-Diyet		5	
Diş		3.321	
Fizyoloji		1	
Nükleer Tıp		2.043	68
Ortak Hizmetler		1.430	127
Patoloji		154	
Plastik Cerrahi			
Radyasyon Onk.		3.639	
Radyoloji		1.456	87
Tıbbi Biyoloji		848	
T.Mikrobiyoloji		1	
Toplam	669	696.555	30.920

*Tabloda yoğun bakım yatak sayıları yer almamıştır, Onkoloji poliklinik ve yatan hasta sayısı İç Hastalıkları içerisinde yer almaktadır; Psikiyatri poliklinik ve yatan hasta sayısı içerisinde Çocuk Ruh Sağlığı hasta sayıları da yer almaktadır.

Yukarıdaki veriler, ayrıntılı bir şekilde [Ek 84](#)'de sunulmuştur.

Hastanemize başvuran hastaların ICD-10 kodlarına göre dağılımları “hasta profili (2009).xls” isimli Excel dosyasında bulunmaktadır ([Ek 84](#)). ICD-10 kodlarının hastanemizde tam ve hatasız olarak kullanılmadığı bir gerçektir. Ancak, yine de hasta çeşitliliği hakkında fikir verebilir. Çünkü kodlamalar sırasında yapılan hatalar “olmayan bir hastalığın varmış gibi gösterilmesi” şeklinde değil, “aslında var olan hastalıkların tanı kodlamasının yapılmaması veya eksik yapılması” şeklindedir. Dolayısıyla ortaya çıkan istatistiklerde yer alan sayıların gerçek durumdan daha az olduğu söylenebilir. Hasta çeşitliliğini göstermek için, ICD-10 kodlarına göre en sık 20 başvuru nedeni grafik şeklinde gösterilmiştir (Grafik 1).

Grafik 1: ICD-10 kodlarına göre en sık 20 başvuru nedenlerinin dağılımı grafiği

Hem yukarıda verilen grafik hem de ilgili ek incelendiğinde, hastanemizde her tür ICD-10 kodunda hasta bakımı yapıldığı ve öğrenci eğitimi için gerekli olan, Çekirdek Eğitim Programında yer alan bilgi beceri ve tutumlar için “bakılan hasta çeşitliliğinin yeterli” olduğu sonucuna varılabilir.

Tıbbi cihaz çeşitliliğine ait görüntüleme cihazları, laboratuvar cihazları ve diğer cihazlar ilişkin veriler [Ek 85](#)’de yer almaktadır.

Hastanemiz bilişim alt yapısında ise Hastane Bilgi Sistemi mevcut olup, 5 kadrolu elemanı vardır. Ayrıca 15 Network, 7 Server ve ağa bağlı 1300 bilgisayar bulunmaktadır.

Fakültemizin klinik ortamı öğrenci olanakları aşağıda listelenmiştir (Fakültemiz Üniversite Kampüsü içinde yer aldığı için, üniversite olanaklarının tümünden Tıp Fakültesi öğrencileri de yararlanmaktadır).

Yemekhane: Fakültemiz öğrencileri, aday doktorlar dışında yemekhane olarak, kampus içinde bulunan hastaneye 10 dakika uzaklıktaki “Merkez Yemekhane”yi kullanmaktadır. Dönem VI öğrencilerimiz ise hastane yemekhanesinden ücretsiz yararlanmaktadır.

Kantin: Fakültemiz klinik öğrencileri, hastanemiz içerisinde bulunan;

- Hastane bahçesinde iki kantin (biri Acil Servis önünde bir diğeri, Günöbirlik Cerrahi Merkezi önünde)
- H Blok içerisinde bir tane,
- A Blok içerisinde bir tane
- A Blok 10.Katta bir tane
- B Blok içerisinde bir tane olmak üzere toplam 6 tane kantinden yararlanma olanağı mevcuttur ve bunlar geniş ürün çeşidine sahiptir.

Spor Alanları: Hastanemiz bünyesinde klinik öğrencilerine yönelik özel spor salonları bulunmamakla birlikte, hastaneye 5 dakika uzaklıktaki Morfoloji binası içerisinde masa tenisi alanı ve yine Morfoloji bahçesinde basketbol ve voleybol sahası bulunmaktadır. Ayrıca öğrencilerimiz, hastanemize 15 dakika uzaklıktaki; Sağlık, Kültür ve Spor Dairesi Başkanlığı bünyesinde bulunan;

- Kapalı yüzme havuzu (25 m.yarı olimpik)
- Spor salonu (450 kişi tribünlü)
- 1 nolu futbol sahası (750 kişi tribünlü)
- 2 nolu futbol sahası (yapım aşamasında)
- Tenis kortları (8 adet)
- Tırmanma duvarı
- Çadır spor salonu
- Fitness merkezi

- Kum spor alanları (plaj voleybolu-plaj futbolu-plaj hentbolu)
- Halı saha (500 kişi tribünlü)
- Personel ve öğrenci kondisyon salonu
- Açık spor alanlarından (basketbol-voleybol) yararlanabilmektedir.

Dinlenme Odası: Klinik öğrencilerimize yönelik dinlenme odaları bulunmamaktadır. Ancak her klinikte aday doktor odası vardır.

Ders Çalışma Yerleri:

Klinik öğrencilerimizin ders çalışma amacıyla kullanabileceği alanlar ve kapasiteleri aşağıdaki sıralanmıştır.

- A blok 732 nolu derslik (25-30 kişi)
- A blok 733 nolu derslik (35-40 kişi)
- B blok 1.kat Okuma Salonu (36 kişi)
- B blok 6.kat Mor Salon önü (20 kişi)
- A blok 10.kat Derslik önü (35 kişi)
- B blok Eski Personel Yemekhanesi (50 kişi) olmak üzere toplamda 211 kişilik çalışma alanı mevcuttur.
- Merkez Kütüphane’de tüm üniversite öğrencilerine açık olan çalışma alanlarından öğrencilerimiz de yararlanabilmektedir.

Ancak tüm bu alanlara rağmen öğrencilerimizin çalışma alanı ihtiyacı tam olarak karşılanamamaktadır. İyileştirme çalışmaları devam etmektedir.

7.3. Araştırma Eğitimi Fırsatları

T.S. Tıp fakülteleri, öğrencilerine temel ve uygulamalı araştırmaları eleştirel okuyup anlayabilecekleri ve mesleki uygulamalarında kullanabilecekleri düzeyde eğitim fırsatlarını mutlaka sunmalıdırlar.

Fakültemiz öğrencilerinin araştırmaları eleştirel okuyup, anlayabilecekleri ve meslek yaşamlarında uygulayabilecekleri eğitim etkinlikleri Dönem II programında MYD uygulamaları ile başlamaktadır. MYD uygulamaları, PDÖ eğitimlerinde yer alan hastalık ile ilgili bir makalenin okunması, tartışılması zemininde yürütülmektedir ([Ek 22](#)).

Eğitim programımız içindeki kuramsal araştırma eğitimleri Dönem III 5B Ders Kurulunda yer almaktadır. Bu kurulun müfredatında araştırma ve bilgiye ulaşma dersleri bulunmaktadır. Ayrıca yine Dönem III'de ilgili ders programı sonrasında dönem sonuna kadar “Gönüllü Araştırma Bloğu” yer almaktadır. Bu blok tamamen gönüllülüğe dayanmaktadır. İlgili öğrenciler bir öğretim üyesi ile çalışarak, seçtikleri konuda araştırma yapmaktadır. Dönem III ders programında her hafta Çarşamba günleri dört saat Gönüllü Araştırma Bloğuna ayrılmıştır ([Ek 20](#)).

Dönem V'de, Halk Sağlığı-Biyostatistik Staj Kurulu eğitimlerinde, yaklaşık 9 saatlik epidemiyoloji dersleri bulunmaktadır. Bunların dışında Dönem VI'da, Halk Sağlığı Stajı içerisinde Epidemiyoloji ve Araştırma Uygulaması yer almaktadır.

Dönem VI'da öğrenciler iki aylık Kırsal Hekimlik Stajı sırasında ilk bir ay sağlık ocağı çalışmaları, saha uygulamaları ve sağlık ocağı bölgesinin genel değerlendirmesini ve topluma tanı koymayı amaçlayan alışımların bulunduğu standart dosya çalışması gerçekleştirmektedirler ([Ek 86](#)). Stajın ikinci bölümünde ise özellikle sahada olmak üzere bir araştırma uygulaması yer almaktadır. Bu uygulamada; araştırma planlaması, örneklem seçimi, veri toplama, analiz ve raporlama aşamaları bulunmaktadır. Çalışmaların yapılması sırasında fizik yapı olarak çalışmanın yapıldığı sağlık ocaklarının fizik yapısı ve Anabilim Dalı bünyesinde bulunan toplantı salonları kullanılmakta, veri toplama aracı olarak kullanılan anket formları yine Anabilim Dalı tarafından sağlanmakta, veri analizi de Anabilim Dalı bünyesindeki bilgisayarlar kullanılarak yapılmaktadır. Rapor aşamasında her öğrenci grubu farklı yöntemler izlemekte; isteyenler kendi olanakları ile raporlarını kendi kişisel bilgisayarlarında yazmakta, isteyenler bölüm olanaklarını kullanmakta, isteyenler ise tamamıyla el yazısı ile rapor hazırlamaktadır. Hazırlanan raporlar staj sonu toplantısında

sunulmakta, bu toplantılar için de Anabilim Dalı toplantı salonu veya Dekanlığın uygun göreceği bir derslikten yararlanılmaktadır. Çalışmaların sonuç raporları faaliyet listesi olarak Dekanlığa da bildirilmekte, raporlar ya ilgili öğretim üyesinin veya Anabilim Dalının kütüphanesinde arşivlenmektedir.

Eğitim programında yer alıp temel amacı araştırma eğitimi olmayan uygulamalar da mevcuttur. Örneğin, Dönem I'deki SSP ve Dönem II'de yer alan ÖÇM'lerin bir kısmında bir araştırma planlama, örneklem seçimi, veri toplama, analiz ve raporlama aşamalarının bulunduğu çalışmalar bulunmaktadır. Örneğin 2008-2009 eğitim-öğretim döneminde SSP ve ÖÇM içerisinde toplam dört araştırma yapılmış, bu sayı 2009-2010 eğitim-öğretim döneminde artmıştır.

Bunların dışında, TurkMSIC ve AKDÜBAT gibi bazı grupların yaptığı çalışmalar ile öğrencilerin kişisel ve Anabilim Daları ile ortaklaşa yaptığı araştırma çalışmaları da bulunmaktadır. Yine Dekanlığın desteklediği ve yurt dışında yapılan araştırma projeleri bulunmaktadır.

Fakültemiz araştırma eğitimleri dikkate alındığında, güçlü özelliklerimizden biri olarak değerlendirilebilir. Çünkü hem kuramsal derslerde, hem de uygulama alanlarında yer almakta, öğrenciye eleştirel okuma, en az iki araştırma planlama ve yapma olanağı sunmaktadır.

G.S. Tıp fakülteleri, öğrencileri tarafından planlanan ve yürütülen araştırma süreçleri ile sonuçlarının paylaşılmasını, öğrencilerin kongrelere katılımlarını özendirilmeli, idari ve ekonomik olarak desteklemeli ve ödüllendirmelidirler. Tıp fakülteleri öğrencilere yönelik kongreleri idari ve ekonomik açıdan desteklemelidirler.

Akdeniz Üniversitesi Tıp Fakültesi, öğrencileri tarafından yürütülen araştırma sonuçlarının paylaşılmasını desteklemektedir. Bu doğrultuda;

İdari Destek:

Eğitim Öğretim ve Sınav Yönergesinin ilgili maddelerinde “Madde 16 (g)” yer alan ifadelerde “*Ulusal veya uluslararası sosyal, sportif, bilimsel, kültürel ve öğretim amaçlı etkinliklere katılan öğrencilerin ulusal takım veya üniversite adına görevli oldukları süreler devamsızlıktan sayılmaz, ancak bu süreler devam süresinin 1/3'ini geçemez (uygulamalı dersler dışında)*” denilmektedir ([Ek 49](#)). Bu ifadeye göre idari anlamda bilimsel amaçlı etkinliklerin izin kapsamında olduğu anlaşılmaktadır.

Araştırma sonuçlarının paylaşımı alanındaki uygulamalar ve ekonomik destekler

1. 2008 yılından bu yana “Tıp Öğrencileri Kongresi” düzenlenmekte, kongrede öğrenci sunumlarına yer verilmektedir. Gerek kendi düzenlediğimiz kongrelerde (Antalya’da), gerekse diğer Üniversitelerin düzenlediği kongrelere öğrenci katılımı için mali destek (bazen kısmi destek bazen tam destek şeklinde) sağlanmaktadır (**Ek 87A, 87B**).
2. Müfredat içinde yer alan ÖÇM çalışmalarının bazıları araştırma çalışması olmakta, bunların sonuçları “ÖÇM sunumları” başlığı altında sunulmaktadır (**Ek 26**).
3. Dönem III’de pilot uygulama olarak yer alan, “Araştırma Bloğu” çalışmaları sonunda ortaya çıkan araştırma sonuçları her yıl belirli günlerde Fakülte içinde (poster veya sözlü sunum formatında) sunulacaktır.
4. Dönem I Üçüncü Ders Kurulunda Tıbbi Biyoloji ve Genetik Anabilim Dalında, öğrenci sunumları yapılmakta ve öğrenciler kendi içlerinde bunları değerlendirmektedir (**Ek 88**).
5. Dönem VI Halk Sağlığı Stajında yapılan araştırmalar staj sonunda sunulmakta, sonuçlar gruptaki öğrenciler ve Anabilim Dalı Öğretim elemanları ile tartışılmaktadır.
6. Öğrencilerin kişisel girişimleri ile ve Öğretim Üyeleri ile ortaklaşa yaptıkları çalışmaların kongrelerde sunulması sırasında Öğretim Üyelerinin kişisel destekleri söz konusu olabilmektedir.

AKDÜBAT (Akdeniz Üniversitesi Bilimsel Araştırma Topluluğu)

Topluluk bünyesinde düzenli olarak sunumlar yapılmakta ve zaman zaman makale tartışmaları yapılmaktadır. Ayrıca topluluk bünyesindeki öğrencilere, iyi sunum teknikleri öğretilmektedir. Ayrıca öğrencilerimiz çeşitli öğrenci kongrelerine katılmakta gerek sözlü sunumlarla gerekse poster sunumlarıyla Fakültemizi temsil etmektedir. Bu sunumlarda ödüle layık görülen çok sayıda öğrencimiz bulunmaktadır.

Ayrıca yine bu topluluk bünyesinde 2008-2009 ve 2009-2010 eğitim-öğretim dönemi içerisinde Öğrenci Kongresi düzenlenmiştir. Bunlar:

- I. Uluslararası Genel Tıp Öğrenci Kongresi, Kemer - Antalya, 2009
- II. Ulusal Öğrenci Kongresi: Tıpta Görüntüleme Teknikleri, Belek- Antalya, 2010

TurkMSIC Akdeniz Yerel Kurulu

TurkMSIC (Türk Tıp Öğrencileri Uluslararası Birliği), birçok üniversitede olduğu gibi Fakültemizde de etkin bir şekilde faaliyet göstermektedir. Topluluk bünyesinde bulunan Fakülte öğrencilerimiz SCORE (Bilimsel Araştırma Değişimi Alt Komitesi) dahilinde yurt dışına gidip araştırma yapma, aynı zamanda Fakültede öğretim üyelerinin desteği ile buldukları proje ile yurtdışından öğrenci kabul etme şansına sahiptirler ([Ek 87A](#), [89](#)).

2009-2010 dönemi içerisinde yurtdışında araştırma yapma hakkına sahip olan Fakülte öğrencilerimiz:

Pelin KILIÇKAYA - Dönem III - İSPANYA

Kenan ÇETİNOĞLU - Dönem II - MISIR

7.4. Mali Kaynaklar

T.S. Tıp fakülteleri eğitime özel uygun mali kaynak planlamasını mutlaka yapmalıdır.

Tıp Fakültesi bütçe hazırlık çalışmaları sürecinde eğitim ile ilgili harcama yapılabilecek kaynaklar için gerekli mali destek istemi yapmaktadır. Ancak istenilen bütçenin çok az miktarı ödenek olarak verilebilmektedir. Özel bütçe kapsamında verilen bu miktar zorunlu harcamalar dışında (giyim yardımları vb.) genellikle eğitim malzemeleri alımında kullanılmaktadır ([Ek 90A](#), [90B](#)). Her yıl bütçe tekliflerinde eğitime ayrılması gereken gerçek miktarlar belirlenerek ödenek istemi yapılmaktadır ([Ek 91A](#), [91B](#)).

Tıp Fakültesi bütçesi dışında Döner Sermaye İşletmesi Bütçesinden, Dernek ve Vakıf bütçelerinden gerekli olan eğitim malzemesi desteği sağlanmaktadır.

7.5. Ulusal ve Uluslararası İşbirliği

T.S. Tıp fakülteleri, öğrenci ve öğretim elemanlarını ulusal ve uluslararası değişim olanakları konusunda bilgilendirmeli, bu konuda olanaklar sunmalı, idari ve ekonomik olarak mutlaka desteklemelidir.

Fakültemizde Eğitim-Öğretim Koordinasyon Kurulu içerisinde Erasmus ve Farabi Koordinatörlüğü mevcuttur. Akdeniz Üniversitesi ERASMUS Değişim Programını Avrupa'da en iyi uygulayan üniversite unvanını almıştır. Rektörlüğümüz bünyesinde Erasmus Birimi mevcut olup, tüm çalışmalar bu birim üzerinden yürütölmektedir. ([Ek 92A](#), [92B](#), [92C](#), [92D](#)).

2003-2004 eğitim-öğretim döneminden itibaren 32 öğrencimiz Erasmus kapsamında yurt dışında eğitim almıştır.

Farabi Değişim Programı henüz ülke çapında uygulanmaya başlanmadığı için Fakültemizde de uygulanmamıştır. Üniversitemiz bünyesinde Farabi Koordinatörlüğü oluşturulmuş, 14 üniversitenin program protokolü Fakültemiz tarafından uygun görölmüş ve rektörlük makamına bildirilmiştir ([Ek 93A](#), [93B](#)).

8. YÖNETİM VE YÜRÜTME

8.1. Tıp Fakültesi Yönetim Yapısı

T.S. Tıp Fakültesinin yönetim yapısı, örgütlenme şeması ve üniversite ile ilişkileri mutlaka tanımlanmış olmalıdır.

2547 sayılı Yasada Dekan, Dekan Yardımcıları, Bölüm ve Anabilim Dalı Başkanlarının ve öğretim üyelerinin görev tanımları ile Rektörlüğümüz tarafından Rektör ve Rektör Yardımcılarının görev paylaşımları yapılmıştır ve organizasyon şemamız [Ek 94A](#), [94B](#), [95](#)'te sunulmuştur.

8.2. Eğitim Yönetimi Örgütlenmesi

T.S. Tıp fakülteleri eğitim modellerine göre, öğrenci temsiliyetine de yer veren yetkin bir eğitim yönetimi örgütlenmesine mutlaka sahip olmalıdır.

Akdeniz Üniversitesi Tıp Fakültesinde eğitimden sorumlu kurullar sırasıyla; Tıp Fakültesi Fakülte Kurulu, Fakülte Yönetim Kurulu ve Tıp Fakültesi Eğitim Öğretim Koordinasyon Kuruludur. Eğitimden sorumlu kişi ise Tıp Fakültesi Dekanıdır.

Eğitim Öğretim Koordinasyon Kurulu bir başkan, başkan yardımcıları ve koordinatörlerden oluşmaktadır. Koordinatörler; Eğitim-Öğretim Koordinasyon Kurulu içerisinde yer alan her bir sınıf ve/veya stajdan sorumlu öğretim üyeleridir ([Ek 96](#)).

Eğitim Öğretim Koordinasyon Kurulu Dekanın önerdiği adaylar arasından Tıp Fakültesi Yönetim Kurulu tarafından seçilen her bir dönem ve/veya stajdan sorumlu gerektiği kadar öğretim elamanından oluşur.

Bir eğitim-öğretim yılı içerisinde yapılacak olan tüm akademik çalışmalarını içeren, akademik takvim, Eğitim-Öğretim Koordinasyon Kurulu'nca hazırlanıp Fakülte Kurulunun uygun görüşü ve Senato'nun onayı ile uygulanır.

Eğitim Öğretim Koordinasyon Kurulu Görevleri;

- Her dönemdeki derslerin sayısını, süresini ve hangi Anabilim/Bilim dallarının ders kuruluna katılacağını saptar (Ders kurulundaki dersleri okutan öğretim üyeleri ders kurulunun öğretim üyeleridir),
- Akademik takvimde yer alan mezuniyet öncesi tüm çalışmaların düzenli ve uyumlu bir biçimde yürütülmesini sağlar,
- Her eğitim-öğretim yılının ikinci yarısında bir sonraki yılın akademik takvimini belirleyerek Fakülte Kurulu'nda görüşülmek üzere Dekanlığa sunar,
- Kurul Üyeleri, temsil ettikleri dönemin Anabilim Dalı ve Bilim Dallarının görüşlerini alarak ders programlarını düzenleyip Kurula verirler. Kurul, önerilen ders programlarını gözden geçirerek eğitim ve öğretim programının son durumunu hazırlar ve yetkili organlarca kabul edilen ders programlarının dağıtımını sağlar,
- Zorunlu durumlarda eğitim ve öğretimdeki aksamaları önlemek üzere programdaki değişiklik önerisini Dekanlığın onayına sunar,

- Herhangi bir neden ile Fakülte ile ilişkisi kesilmesi düşünülen öğrencinin durumunu tartışarak Dekanlığa görüş sunar,
- Akademik yıl bitimini izleyen bir ay içinde o akademik yıla ilişkin değerlendirmeleri yapar ve sonuçları Dekanlığa sunar,
- Eğitimin kalitesini yükseltmek için gereken değişiklikleri ve ders eğitim araçları ile bunların alt yapısı hakkındaki görüş ve önerileri Dekanlığa sunar,
- Yönetmelik ve Yönergede yapılması gereken değişiklikler konusunda görüş ve önerileri belirler. Yüksek Öğretim Kurumları Öğrenci Konseyleri ve Yüksek Öğretim Kurumları ulusal öğrenci yönetmeliğine uygun olarak öğrenci temsilcilikleri seçimini gerçekleştirir,
- Fakülte Kurulunun, Yönetim Kurulunun ve Dekanın eğitim ve öğretim ile ilgili olarak kuruldan istediği diğer çalışmalarını yapar.

Kurul Üyelerinin özgeçmişlerine <http://tip.akdeniz.edu.tr/ogretim-uyeleri-gorevlileri> adresinden ulaşılabilir.

Üniversite bünyesinde 1998-1999 Eğitim Öğretim Döneminden itibaren Öğrenci Konseyi bulunmaktadır. Öğrenci temsilciliği, Akdeniz Üniversitesi Senatosu içinde adı geçen konsey tarafından yürütülmektedir. Tıp Fakültesi içerisinde her dönemin bir temsilcisi, temsilci yardımcısı bulunmaktadır. Temsilciler, eğitim-öğretim yılı başında, dönem koordinatörlerinin önderliğinde seçilmektedir. Seçilen temsilcilerin isimleri, öğrenci işlerine ve oradan da Dekanlığa iletilmektedir. Her dönemin öğrenci temsilcileri ile her ay düzenli Eğitim-Öğretim Koordinasyon Kurulu Başkanı ve Eğitimden Sorumlu Dekan Yardımcı toplantı yapmaktadır. Toplantılarda genel olarak, eğitimle ilgili varsa sorunlar, uygulamalar, son düzenlemeler tartışılmaktadır.

Eğitim Öğretim Koordinasyon Kurulu içerisinde öğrenci temsilciliği yoktur. Ancak, 4 Mart 2010 tarihli kurul kararı öğrenci temsilcisinin olması gerektiği kurul üyeleri tarafından vurgulanmış, yönerge değişikliği üzerinde çalışılarak, bir sonraki eğitim-öğretim döneminde öğrenci temsiliyetinin de sağlandığı yapılanmaya geçilmesine karar verilmiştir ([Ek 16](#)).

8.3. Eğitim Örgütlenmesi Destek Yapısı

T.S. Tıp Fakültelerinde eğitim yönetimi örgütlenmesine teknik ve sekreteryal destek sağlayacak bir yapı mutlaka bulunmalıdır.

Akdeniz Üniversitesi Tıp Fakültesi'nde Öğrenci İşleri Birimi, bir şef, beş memur ile görev yapmakta, bu birime bağlı hastane bünyesinde Ders Araçları Birimi (bir teknisyen, iki yardımcı personel), Dekanlıkta Bilgi İşlem Birimi (bir teknisyen, bir teknisyen yardımcısı), Laboratuvarlar Sorumlusu (bir teknisyen) görev yapmaktadır ([Ek 97](#)).

Ayrıca Eğitim Sekreterliği (bir memur) mevcut olup, direkt Mezuniyet Sonrası ve Mezuniyet Öncesi Eğitim-Öğretim Koordinasyon Kurulu ile koordinatörlerin yazışma ve takip işlemlerini yürütmektedir ([Ek 97](#)).

Ayrıca 1999 yılından bu tarafa yapılan geri bildirimlerin istatistiklerini ve bu istatistiksel verilerin öğretim üyelerine dağıtımını yapan bir sekreter, ayrıca sınav sonrası soru analizlerini yapıp anabilim dallarına ve koordinatörlere gönderen bir bilgisayar işletmeni mevcuttur ([Ek 97](#)).

8.4. Yönetim Kadrosu

T.S. Tıp fakültelerinin dekanları mutlaka tıp fakültesi mezunu, akademik alanda yetkin, yeterli eğitim ve yönetim deneyimine sahip olmalıdır.

Akdeniz Üniversitesi Tıp Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Timur Sindel, 1979 yılında Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi'nden mezun olmuş, 1985 yılında Akdeniz Üniversitesi Tıp Fakültesi Radyodiagnostik Anabilim Dalı'nda tıpta uzmanlık eğitimini tamamlamıştır. Prof. Dr. Timur Sindel 1992 yılında Üniversite Doçenti ünvanını almış, 1998 yılında ise Profesör olmuştur. Prof. Dr. Timur Sindel 1993-1994 yılları arasında Akdeniz Üniversitesi Eğitim Araştırma Uygulama Hastanesi Başhekim Yardımcılığı, 1994-1997 yılları arasında Akdeniz Üniversitesi Tıp Fakültesi Yönetim Kurulu Üyeliği, 1994-1998 yılları arasında Akdeniz Üniversitesi Tıp Fakültesi Fakülte Kurulu Üyeliği görevlerini yapmıştır. Prof. Dr. Timur Sindel biri uluslararası olmak üzere mesleki ve bilimsel beş derneğe üyedir. Prof. Dr. Timur Sindel'in SCI ve SCI-Expanded kapsamındaki uluslararası hakemli dergilerde 47, uluslararası diğer dergilerde bir, ulusal hakemli dergilerde 58 adet bilimsel makalesi yayımlanmış; uluslararası bilimsel toplantılarda 28, ulusal bilimsel toplantılarda ise 102 adet bildiri sunulmuş ve kongre kitaplarında basılmıştır.

Akdeniz Üniversitesi Tıp Fakültesi Dekan Yardımcısı Prof. Dr. Levent Dönmez, 1987 yılında Akdeniz Üniversitesi Tıp Fakültesi'nden mezun olmuş, 1994 yılında Akdeniz Üniversitesi Tıp Fakültesi Halk Sağlığı Anabilim Dalı'nda tıpta uzmanlık eğitimini tamamlamıştır. Prof. Dr. Levent Dönmez, 2004 yılında Üniversite Doçenti ünvanını almış, 2010 yılında ise Profesör olmuştur. Prof. Dr. Levent Dönmez 2001-2003 yılları arasında Akdeniz Üniversitesi Tıp Fakültesi Fakülte Kurulu ve Yönetim Kurulu Üyeliği, 2005-2006 yılları arasında Akdeniz Üniversitesi Tıp Fakültesi Eğitim Öğretim Koordinasyon Kurulu Üyeliği, 2006-2008 yılları arasında Akdeniz Üniversitesi Eğitim Araştırma Uygulama Hastanesi Başhekim Yardımcılığı görevlerini yapmıştır. 2007 yılından bu yana Akdeniz Üniversitesi Tıp Fakültesi Eğitim Öğretim Koordinasyon Kurulu Başkan Yardımcısı ve 2008 yılından bu yana Akdeniz Üniversitesi Tıp Fakültesi Organ Nakli Araştırma ve Uygulama Merkezi Yerel Etik Kurulu Üyesi olarak görev yapmaktadır. Prof. Dr. Levent Dönmez'in SCI ve SCI-Expanded kapsamındaki uluslararası hakemli dergilerde 20, ulusal hakemli dergilerde 31 adet bilimsel makalesi yayımlanmış; uluslararası bilimsel toplantılarda 8, ulusal bilimsel toplantılarda ise 35 adet bildiri sunulmuş ve bildiri kitaplarında basılmıştır. Prof. Dr. Levent Dönmez Halk Sağlığı Uzmanları Derneği'ne üyedir. Kendisi Tıp Eğitimi Anabilim Dalı Başkanı olup 2001

yılında Fakültemizde “Eğitim Becerilerini Geliştirme Kursu” düzenleyen öğretim üyeleri arasında yer almıştır.

Akdeniz Üniversitesi Tıp Fakültesi Dekan Yardımcısı ve Akdeniz Üniversitesi Eğitim Araştırma Uygulama Hastanesi Başhekimi Doç. Dr. Abdullah Erdoğan 1991 yılında Akdeniz Üniversitesi Tıp Fakültesi’nden mezun olmuş, 1999 yılında Akdeniz Üniversitesi Tıp Fakültesi Göğüs Cerrahisi Anabilim Dalı’nda tıpta uzmanlık eğitimini tamamlamıştır. Doç. Dr. Abdullah Erdoğan 2008 yılında Üniversite Doçenti ünvanını almıştır. Doç. Dr. Abdullah Erdoğan 2008-2009 yılları arasında Akdeniz Üniversitesi Eğitim Araştırma Uygulama Hastanesi Başhekim Yardımcısı olarak çalışmıştır, 2009 yılından bu yana ise aynı hastanede Başhekim olarak görev yapmaktadır. Doç. Dr. Abdullah Erdoğan’ın SCI ve SCI-Expanded kapsamındaki uluslararası hakemli dergilerde 18, uluslararası diğer dergilerde 4 ve ulusal hakemli dergilerde 13 adet bilimsel makalesi yayımlanmış; uluslararası bilimsel toplantılarda 9, ulusal bilimsel toplantılarda ise 47 adet bildirisi sunulmuş ve bildiri kitaplarında basılmıştır. Doç. Dr. Abdullah Erdoğan mesleki ve bilimsel beş derneğe üyedir ([Ek 98](#)).

Fakültemiz Dekan ve Dekan Yardımcılarının, özgeçmişleri dikkate alındığında fakültemizin neredeyse her basamağında çalıştıkları, eğitim kurullarında görev aldıkları anlaşılmaktadır. Tıp Fakültesi Dekanının ve Yardımcılarının tıp doktoru olmaları ve yeterli yönetim deneyimine sahip olmaları Fakültemiz adına ayrıca önem taşımaktadır.

8.5. Öğretim Elemanları Arası Uyum ve İşbirliği

T.S. Tıp fakülteleri, uygulama hastaneleri ve eğitimin sürdürüldüğü diğer birimlerin yöneticileri ile öğretim elemanları, karşılıklı görev ve sorumluluk sınırlarını tanımalı ve mutlaka uyumlu bir işbirliği sürdürülmelidir.

Eğitimin sürdürüldüğü birimler Tıp Fakültesi Dekanlığı, Uygulama Hastanesi Başhekimliği, Sağlık Bakanlığı İl Sağlık Müdürlüğü bünyesinde faaliyet gösteren Sağlık Ocakları ve diğer sağlık merkezleri, çeşitli kamu veya özel kurum ve kuruluşlar olarak tanımlanabilir.

Uygulama Hastanesi Başhekimliği akademik faaliyetlerdeki (eğitim araştırma vb) görev tanımı nedeniyle aynı zamanda Dekan Yardımcılığı görevini yürütmektedir. Görev tanımı içinde “Çeşitli Sağlık alanlarındaki hizmetlerin koordinasyonunu sağlar. Klinik, poliklinik, acil servis ve laboratuarlardan en iyi şekilde yararlanmak için gerekli tedbirleri alır.” ifadeleri yer almaktadır ([Ek 99A](#)).

Ayrıca kısa adıyla “hastane yönetmeliği” adı verilen “sağlık eğitim araştırma uygulama merkezi” yönetmeliğinde, hastanenin amacı (Madde 3) tanımlaması içinde “*eğitim-öğretim yapmak*” ifadesi yer almaktadır. Yine aynı yönetmeliğin 7. Maddesinde (Hastane Yönetim Kurulunun Görevleri) “*Hastanede faaliyette bulunan klinik ve laboratuvar birimlerinin, idari ünitelerin ve kurulan yeni ünitelerin rasyonel çalışması için yerleşimini Tıp Fakültesi Dekanının önerileri doğrultusunda yapar*” ifadesi yer almaktadır ([Ek 99B](#)).

Bu düzenlemeler yöneticiler arasındaki işbirliğini düzenlemekte, işleyişin eğitimle bağlantısı Tıp Fakültesi Dekanı yönetiminde sağlanmaktadır.

Sağlık Müdürlüğü bünyesinde uygulamalı eğitim yapılan birimlerle ilişkiler mevcut protokollere göre yapılmaktadır ([Ek 29](#)).

Kamu veya özel kurum ve kuruluşlarında eğitim Halk Sağlığı eğitim gezileri aracılığıyla yapılmaktadır. Bu gezilerde ilgili kurum ve kuruluşlarla Dekanlığın aracı olduğu yazışmalar yapılmakta, bu kapsamda Üniversitenin sağladığı araçlarla ilgili kurumlar ziyaret edilmektedir. Ziyaret edilen kurumların yöneticilerinin görevlendirdiği teknik elemanlar gezi sırasında gruba eşlik etmekte, grubun eğiticisi (öğretim elemanı) mutlaka gezide yer almaktadır ([Ek 29](#)).

Öğretim elemanları arası uyum ve işbirliği ise ilgili kurullar aracılığıyla gerçekleşmektedir. Bu doğrultuda; “Fakülte Yönetim Kurulu”, “Eğitim-Öğretim Koordinasyon Kurulu”, “Mezuniyet Sonrası Eğitimi Yürütme Kurulu”, “Anabilim Daları Akademik Kurulları” ve sayılan bu kurulların organları mezuniyet öncesi tıp eğitimiyle ilgili olarak öğretim elemanları arasındaki işbirliğini düzenlemektedir.

9. SÜREKLİ YENİLENME VE GELİŞİM

T.S. Tıp fakülteleri eğitim ve eğitimle bağlantılı araştırma ve hizmet işlevleriyle ilgili iç ve dış verileri mutlaka düzenli olarak toplamalı, değerlendirmeli, sürekli bir yenilenme sistemi kurmalı ve gelişime yönelik olarak çalıştırılmalıdır.

Fakültemizde, eğitim ve eğitimle ilgi araştırma ve hizmet işlevleri, Eğitim-Öğretim Koordinasyon Kurulu ve Tıp Eğitimi Anabilim Dalı tarafından yapılmaktadır.

Eğitimle ilgili öğretim üyelerine, eğitim programlarına ve sınavlara yönelik geri bildirimler düzenli olarak toplanmakta ve sonuçları yine ilgili kurul tarafından incelenmektedir.

Ayrıca, uygulanan eğitim programının değerlendirilmesi, uygulamanın güçlü ve zayıf yönlerinin belirlenmesi amacıyla, sürekli ve sistematik program geliştirme ve değerlendirme yaklaşımı Tıp Eğitimi Anabilim Dalı ve ilgili kurul üyeleri tarafından yapılmaktadır (Bkz. Program Değerlendirme Bölümü). Akdeniz Üniversitesi Tıp Fakültesi'ndeki eğitim programının farklı alanlarına ilişkin şu ana kadar bilimsel dergilerde basılmış ve ulusal ve uluslar arası kongrelerde sunulmuş toplam 126 bilimsel çalışma yapılmış ve yeni çalışmalar yapılmaya devam edilmektedir. Bu çalışmaların eğitim programına iyileştirme ve geliştirme çalışmalarına katkı sağlaması amacıyla önemli olan sonuçları Dekanlık, EÖKK ve konu ile ilgili olan anabilim dalları ve öğretim üyelerine düzenli olarak sunulmaktadır.

Akdeniz Üniversitesi, stratejik planını gerçekleştirmiş son revizyonunda birincil stratejik amacını, eğitim-öğretim kalitesini arttırmak olarak belirlemiştir ([Ek 3](#)).

ÖDK Sürekli Yenileme ve Gelişim Komisyonu, çalışmalarını sürdürürken, Tıp Fakültesi içinde eğitim ile ilgili bileşenleri izlemek, eğitim programı, ölçme değerlendirme sistemi öğretim üyeleri ve öğrenciler ile ilgili ölçülebilir parametreleri belirlemek, hizmet sunumunu eğitim odaklı yapılandırmak amacıyla bir kurulun/komisyonun kurulması gerektiğine karar vererek, bu konuda Fakülte Kuruluna öneride bulunmuştur.

Fakültemiz program geliştirme çalışmaları Türkiye'deki tıp eğitimi değişimi ile benzer zamanlı olmuştur. Hatta program iyileştirmesi ve revizyonu çevre analizi ile birlikte yürütülmüştür. Eğitim programının sürekli değerlendirilmesi yapılmaktadır. Özellikle öğrenci ve öğretim üyesi geribildirimleri, EÖKK ve Tıp Eğitimi AD çalışmaları sonucunda son olarak programa ÖÇM ve MYD uygulamaları eklenmiştir (Bkz. Şema 2).

Akreditasyon sürecine ilişkin hazırlanan öz değerlendirme raporu için yapılan veri analizleri sonucu ortaya çıkan zayıf yönlerimiz ve tehdit unsurlarımız yeniden gözden geçirilecek, raporun tüm paydaşlara duyurulması sonrasında gelen geri bildirimler ile program iyileştirme çalışmaları sürdürülecektir.

Şema 2: Akdeniz Üniversitesi Tıp Fakültesi Eğitim Programının Yıllar İçindeki Gelişimi

KURUM ANALİZİ		ÇEVRE ANALİZİ	
1998	Mesleki Beceri Laboratuvarı kurulması	1997	DEÜ PDÖ (Aktif eğitim)
2001	Tıp Eğitimi AD	2001	ÇEP Oluşturulması
2002	PDÖ uygulamaları		Pamukkale ÜTF Ondokuz Mayıs ÜTF
2003	ÇEP'e göre program düzenleme		AÜTF → Aktif Eğitim
	→ Sistem Temelli Entegre Sistem		
	Öğretim Üyesi Geri Bildirimleri		
	Öğrenci Geri Bildirimleri		
	Tıp Eğitimi AD Bilimsel Çalışmalar		
	EÖKK Çalışmaları	2007	UTEAK kurulması
2008	Programın gözden geçirilmesi, ÖÇM, MYD eklenmesi ve senaryo kurullarının oluşturulması		
	Revizyon		

Öz Değerlendirme

EKLER LİSTESİ

Ek No.	Başlık
1	Akdeniz Üniversitesi Tıp Fakültesi 30. Yıl Kitabı
2	Akdeniz Üniversitesi Hastanesi vizyonu, misyonu
3	Üniversitemiz Stratejik Planı 2007-2012, 2009-2012
4	MSEYK Stratejik Planı
5	Amaç ve öğrenim hedefleri
6A	Mezun anketleri sonuçları
6B	Aday doktorluk kılavuzu
7	ÇEP'e ilişkin yazışmalar
8	Dünya Federasyonu hedefleri
9	2003 yılı eğitim hedeflerinden bir anabilim dalına ait örnek
10	Dönem III klinik formları
11	Ara yüz yenileme web sayfası çıktısı
12	2003 yılı eğitim programı değişikliğine ilişkin yazışma
13	Program değişikliğine ilişkin anket ve sonuçlarının bildiri yazısı
14	2005 yılı ders programı revizyon çalışmalarına ilişkin EÖKK kararları
15	Dönem VI programı revizyon çalışmalarına ait yazışma
16	Öğrenci temsiliyetine ilişkin EÖKK kararı
17	18 Mart 2010 tarihinde yapılan DKK toplantısına öğrencilerin katıldığına ilişkin belgeler
18	İş akış şemaları
19	Beceri listesi
20	Araştırma bloğu işleyiş esasları
21	Dönem VI uygulama ve kredilendirme defteri

Ek No.	Başlık
22	MYD öğrenci bilgilendirme formu ve uygulama kılavuzu
23	Örnek laboratuvar föyleri
24	Birim Dışı Mesleki uygulamaya ilişkin değerlendirme formları
25	ÖÇM yönergesi
26	Akdeniz Tıp Öğrenci Günleri programı ve afişi
27	ÖÇM değerlendirme formu
28	SSP jüri değerlendirme formu
29	Sağlık Müdürlüğü ve Dekanlık arasında Dönem III Aile Hekimliği Stajı için imzalanan protokol
30	Dönem VI Halk Sağlığı Anabilim Dalı'nın anket formu
31	Dönem VI Koordinatörlüğü anketi
32	EÖKK karar örneği
33	Akdeniz Üniversitesi Tıp Fakültesi geçme puanının düzenlenmesine ilişkin rapor
34	Yapılandırılmış sınav örnekleri
35	Sınav değerlendirme örneği
36	Anabilim Dallarından sınav soru istemi örneği belge
37	Sınav soru analizi örneği
38	EÖKK kararı
39	Öğrenci başarı oranı hesabı tablosu
40	Yönetim Kurulu kararları
41A	Fakülte Kurulu kararı
41B	Fakülte Kurulu kararı
41C	Lise tanıtım gezileri listesi
42	Akdeniz Üniversitesi Öğrenci Konseyi Yönergesi

Ek No.	Başlık
43	Öğrenci temsilcileri ile yapılan toplantıların tutanakları
44	Fakülte Kurulu kararı
45	EÖKK kararı
46	Öğrenci temsilciliği işleyiş esasları taslağı
47	İntern ağabey-abla uygulaması örnekleri
48A	Tıp Fakültesi Dekanlığı'nın danışmanlık amaçlı öğretim üyesi görevlendirmesiyle ilgili örnekler
48B	Akdeniz Üniversitesi Ön Lisans ve Lisans Öğrenci Danışmanlığı İlkeleri
49	Akdeniz Üniversitesi Tıp Fakültesi Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönergesi
50	Öz Değerlendirme Koordinatörlüğü öneri yazısı
51	Ders dışı öğrenci faaliyetlerinin düzenlenmesi hakkında yönetmelik
52A	Akdeniz Üniversitesi öğrencilerinin sosyal ve psikolojik özelliklerinde mevcut durum ve değişimin saptanması
52B	Sosyal güvence ile ilgili yazı
53	Akdeniz Üniversitesi öğrenci burs ve sosyal hizmetler uygulama yönergesi ve örneğı
54	Tıp Fakültesi yardım fonundan ihtiyaç bursu alan öğrenci listesi
55	EÖKK kararı
56	Geri bildirim örnek formları
57	Staj değerlendirme ve karne örneğı
58	Aday doktorluk dönemi değerlendirme formları
59	PDÖ değerlendirme raporu
60	Dönem I değerlendirme raporu
61	Dönem III eğitim programı ara değerlendirme raporu

Ek No.	Başlık
62	Akdeniz Üniversitesi Tıp Fakültesi Aday Doktorluk Dönemi hazır bulunuşluk sınavı
63	TUS sonuçlarının değerlendirilerek öğretim üyelerine duyurulması
64	2008-2009 mezunların kariyer tercihleri
65	Mezunların tıp eğitimini değerlendirmesi raporu
66	Geri bildirim sonuç grafikleri örneği
67	Akdeniz Üniversitesi Öz Değerlendirme Raporu
68	2005 yılında yapılan eğitim, araştırma ve hizmet alanına ilişkin kadro planlama çalışması
69	Akademik kadro çalışmalarına esas olmak üzere anabilim dallarının öğretim elemanı ihtiyacının belirlenmesi
70A	Fakülte akademik kadrosunun anabilim dalları, akademik derecelerine (ünvanlarına) göre dağılımının son beş yıldaki durumu.
70B	Fakülte akademik kadrosunun çalışma statülerine göre dağılımının son beş yıldaki durumu.
70C	2010 yılına ait, anabilim dalları ile çalışılan bilgiler doğrultusunda hazırlanan “Öğretim Elemanı Talep Çizelgesi”
71	Fakülte öğretim elemanlarının yaş gruplarına göre dağılımları
72	MSEYK Temel Asistan Eğitimi Programı
73	Akdeniz Üniversitesi Tıp Fakültesi öğretim elemanları bilimsel aktivite katılım istem formu
74	Akdeniz Üniversitesi Tıp Fakültesi öğretim elemanlarının 2009 yılında mesleksel eğitim geliştirme programlarına ekonomik dest sağlanarak katılım sayıları
75	Akdeniz Üniversitesi Tıp Fakültesi öğretim elemanlarının 2009 yılında mesleksel eğitim geliştirme programlarına katılımlarının sayısal dağılımları
76	Anabilim Dalları isimleri ve öğretim elemanları (araştırma görevlileri hariç) sayıları
77	Klinik öncesi dersliklerimiz ve olanakları

Ek No.	Başlık
78	Multidisipliner laboratuvarları ve Anatomi Anabilim Dalı olanakları
79	Beceri laboratuvarı uygulamalarında kullanılan maketler
80	Merkezi Kütüphane elektronik dergi ve kitap katalogu
81	Kurum ziyaretine ilişkin yazışma örnekleri
82	Tıp Eğitimi Anabilim Dalı Kurulma gerekçesi ve kararı
83	Klinik derslikler ve olanakları
84	ICD kodlarına göre hasta çeşitliliği ve 2008 yılı poliklinik ve yatan hasta sayıları
85	Tıbbi cihaz çeşitliliği
86	Kırsal Hekimlik Stajı Kılavuzu
87A	Akdeniz Üniversitesi tarafından desteklenen öğrenci listesi
87B	Kongreye katılan öğrencilerin listesi
88	Dönem I öğrencilerinin VI. Geleneksel Tıbbi Biyoloji ve Genetik sunum listesi
89	Yurt dışından öğrenci kabul eden projelerimiz
90A	Ödenek cetveli
90B	Son üç yıla ait eğitim giderleri
91A	Akdeniz Üniversitesi Tıp Fakültesi Dekanlığı'nın önerdiği bütçe teklifi
91B	Tıp Fakültesi 2009 Mali yılı birim faaliyet raporu – Kurum Faaliyet Raporu
92A	ERASMUS Koordinatörlüğü ataması
92B	Fakültemizde ERASMUS görevlendirmeleri
92C	ERASMUS programı ilk katılımcılarının destek örnekleri
92D	ERASMUS programı ile yurtdışına giden öğrenciler
93A	FARABİ Koordinatörlüğü ataması
93B	FARABİ Programımız ve diğer üniversitelerle yapılan protokoller

Ek No. Başlık

- 94A** 2547 Sayılı Yasa'nın Akademik Teşkilat Yönetmeliği
- 94B** Fakülte organizasyon şeması
- 95** Rektör, Rektör Yardımcıları görev dağılımları
- 96** Eğitim Öğretim Koordinasyon Kurulu listesi ve kısa özgeçmişleri
- 97** Eğitim destek birimi görev tanımları ve prosedürler
- 98** Dekan ve Dekan Yardımcılarının özgeçmişleri
- 99A** Akdeniz Üniversitesi Sağlık Araştırma ve Uygulama Merkezi Başhekiminin görev tanımı
- 99B** Akdeniz Üniversitesi Sağlık Araştırma ve Uygulama Merkezi Yönetmeliği

KISALTMALAR DİZİNİ

ÖDK	Öz Değerlendirme Kurulu
PDÖ	Probleme Dayalı Öğrenim
ÖÇM	Özel Çalışma Modülleri
SSP	Sosyal Sorumluluk Projeleri
MYD	Mesleki Yabancı Dil
UTEAK	Ulusal Tıp Eğitimi Akreditasyon Kurulu
TURKMSIC	Türk Tıp Öğrencileri Uluslararası Birliği
ÖDR	Öz Değerlendirme Raporu
T.S.	Temel Standart
G.S.	Gelişim Standardı
ÇEP	Ulusal Çekirdek Eğitim Programı
EÖKK	Eğitim-Öğretim Koordinasyon Kurulu
MBB	Mesleksi Beceri ve Klinik Uygulamalar Bloğu
AÜTF	Akdeniz Üniversitesi Tıp Fakültesi
APYB	Araştırma Projeleri Yönetim Birimi